

ילקוט ט' הר ראשון

חלק ראשון

מאמרי הסברה והדרכה להפצת וחזיק טהרת המשפחה

ואשר הבית היהודי

חלק שני

קצור הלכות טהרת הבית

(מתוך הספר "נתיבות ט' הר")

חלק שלישי

נפלאות הטהרה יעזיות ומעשיות נפלאות על רוח והצלחה,

ברכה והצלחה בזכות שמירת הטהרה

המלקט:

ע"ה נסים נפתלי הלוי ר"מ "מדרש בית נשיא"

המרכז המפ"א לתורה תפלה ויהדות

ע"ש המדרש בארם צובא חלב

ראשון לציון

הקדמה לחתו וכלה

אחות יקרה! הנה עומדת בתקופה היפה ביותר בימי חייך: הכנות ליום החפה. ביום זה הנה כורתת ברית עם בחיר לבך היקר לך מכ"ל. שניכם ביחד כורתים את ברית הנשואין עם בורא עולם, אבינו שבשמים הרחום והאהוב הנותן חיים לכלנו והמרעיף עלינו שפע של ברכה והצלחה, אהבה ואחווה, שלום ורעות. ולכן על בני הזוג לדעת שבית יהודי הוא מעין בית מקדש קטן. וכדי שהשתף העקרי שהוא בעל הבית האמתי ישמח בנו, עלינו לשמ"ע לצוויים ולאזהרות המטלות עלינו בצווי ה' יתברך.

גם אם לפעמים נראה שקשה עלינו לקיים מצוות מסוימות, תמיד יש לזכור שאב מסור לעולם ל'א יטיל על בנו צוויים ומטלות שאי אפשר לקיים. לאחר שבני ישראל יצאו ממצרים ונעשו לעם צנה הקב"ה את עם ישראל לבנות לו משכן בית שהשכינה תשכן בו. וכך נאמר: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

על הפסוק הזה שואלים: מדוע נאמר בתוכם ולא בתוכו? מסבירים חז"ל בתוכם הקב"ה רוצה להמצא בכל בית ובית של כל יהודי ולקיים עמם שתפות להמשך העם הנבחר לכל נשמה יהודית יש שלוש שותפים אביו אמו והקב"ה. רק באשר הבית מקדש השכינה שורה בו.

וכיצד מקדש? ה' דורש מאתנו: "קדושים תהיו" קשורים תהיו לבורא העולם. אם אין קדושה בבית ח"ו ואין שמחה אמיתית השכינה מסתלקת כמו שכתוב "אין

השכינה שורה אלא במקום שמחה" ולכן בית יהודי נקרא ל' א סתם בית ככל הגויים קירות, חלונות, רהוט, תמונות, אלא: הבית היהודי מכנה מקדש מעט- זהו המקום שבו נמצאת השכינה.

בית המקדש הוא מקום השפע לכל העולם פלו במקום בו נמצאת ברפת אל קים. הוא המקום שבו משתלבים העולם הגשמי והעולם הרוחני. בבית המקדש ל' א היתה אבנה בין העולם הרוחני לגשמי אלא הם התמזגו יחד ונהפכו למהות אחת של קדשה. ועל ידי פעולות הללו דרכם מתקרב האדם לבוראו לקדוש ברוך הוא כך גם את בת ישראל יקרה כל פעלה ופעלה גשמית שנעשית בבית הכנת פריך לילד, בשול, נקיון. הכניסי בה מחשבה של קדשה- מחשבה טהורה שכל מעשיך ופעולותיך בבית נעשים למען בני המשפחה ולרוחנתם כדי שיוכלו לעבד את ה' בשמחה ולקדש שם שמים.

בית המקדש היה מקום של שמחה, משם שאבו שמחה לכל השנה. ל' א היתה בו עצבות רק עידוד נחמה ואמונה. גם בביתך בת יקרה הבית היהודי הכניסי בו אורה של שמחה אמונה ועידוד ובטחון, כדי שלבני הבית תהיה הרגשה של שמחה להגיע אליו. קבלי כל אחד מבני המשפחה במאור פנים ובשלונה. הראי להם שהם רצויים ואהובים. בבית המקדש שאבו חכמה: "פי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים".

בבית המקדש היו כלי שרת: ארון, שלחן, מנורה, מזבח, פיור... הכלים היו במדות מדויקות ומסוימות ל' א היה משהו בערך ללמד אותנו שגם בבית היהודי יש לקיים את ההלכות במדויק כפי דרישת ההלכה ול' א בערך פי ל-בערך אין ערך, וכך זוכים לשכינה בבית.

בית המקדש השפיע מבפנים כלפי חוץ לכל העולם פלו באור הקדשה שלו. הוא ל' א קלט השפעות חיצוניות אלא הזרים את השפעת הקדשה שלו למרחוק.

האשה בבית ככ' הן גדול בבית המקדש.
* הכ' הן הדליק את הנרות במנורת הנזהב כל יום בהתלהבות ובהתרגשות כבפעם הראשונה.

גם האשה היהודיה מדליקה את נרות השבת שהשפעתם מרגשת על פני כל השבוע מערב שבת לערב שבת בהתרגשות ובהתחנות לקב"ה להצלחת הבעל והילדים בחכמה, תורה ומעשים טובים.

* בבית המקדש היו השלחן ולחם הפנים שעמד טרי והפיץ ניחוחות כל השבוע. לחם הפנים מסמל את מצות הפרשת החלה שנתנה בידה של האשה וע"י הברכה בעסה זוכים בני הבית להצלחה, בריאות ושמחה.

* הכ' הן הגדול לפני עבודתו בקדש טבל גופו ונטל ידיו ורגליו להטהר. גם האשה טובלת במקנה טהרה כשר במים חיים מטהרים בכל ח' דש כדי לטהר עצמה ולהכניס קדשה בביתה והשראת השכינה בביתם המכנה בית מקדש מעט. יש מציאות נוספת של השראת השכינה והשפנת הקדשה: בתלמוד בבלי מסכת סוטה דף י"ז נאמר "איש ואשה זכו שכינה ביניהם", ופרש רש"י: "שהרי חלק (הקב"ה) את שמו (שם י-ה) ונשכנו ביניהם יו"ד באיש וה"א באשה. מה "זכו"?

לאילו זכויות הפוננה? לאיזו דרגת קדושה נדרשו להגיע לשם כך? מבאר רש"י: ... בעצם קיום ביתם ובריתם ההדדית ובעצם שמירת נאמנותם האחד לשני זוכים לשכינה ביניהם. זאת אומרת: ככל שבני הזוג מתקדשים יותר. וככל שביתם מתעלה יותר זוכים הם להשראת השכינה בעצמה גדולה יותר. אם זכו שכינה בתוכם ויש שלמות לבית ולהיותם איש ואשה. ואם חלילה לא זכו הקב"ה מדיר עצמו מהם ונוטל את הי-ה ונשאיר איש באיש ובאשה כלומר איש אוכלתם. איש המריבה והמחל קת מכלה הכל עד היסוד והבית מתפרק ה' יצילנו.

הקדמה למהדורה ששית

אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה, ואלו פינו מלא שירה פים אין אנו מספיקין להודות ולשבח את בורא עולם שזכנו לעסק בעולם הזה בענינים העומדים ברומו של עולם. ברוך ה' הרחוב ה' לנו, וכיום אגדת "ט"ה ראשון" ע"י "זכות יהודא" מחזיקה קרוב לתמישים מדריכות ברחבי הארץ, המכתות רגליהן מבית לבית על הפתחים כדי להביא את דבר הטהרה לבנות ישראל. וברוך ה' בכל יום אנו שומעים נסים ונפלאות, סיעתא דשמיא והרבה ישועות בזכות חזוק מצוה זו, שמקרכת את הגאולה ומרבה שלום בעולם.

כמו כן הוספנו את ההלכות בקצור נמרץ, כדי להסביר על רגל אחת את ההלכות היסודיות הנצרכות להתחלת שמירת הטהרה. בהזדמנות זו הנני מודה לרבניית נרד בלקין תחי' ולבתי היקרה מיכל עטיה תחי', המנצחות על מלאכת הקדש בארגון המדריכות והבאת מהדורה מרחבת זו לדפוס. ה' יתברך מלא משאלות לבן לטובה ובכל אשר יפנו ישפילו ויצליחו בבנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות אמן. כמו כן ר'ב תודות למדריכה המנסה גב' פוככה אהרן תחי' וגב' יפה עידאן תחי' המפקדות על מלאכת הקדש בהדרכת בנות ישראל במקום הקדוש והטהור ביותר לעם ישראל "הכתל המערבי", וגב' דבורה פ'הן המדריכה בנות ישראל בציון הרשפי זיע"א וציון ר' מאיר בעל הנס זיע"א, אשר זכו ללבבות ניצוצות רבות של גשות ישראל ולקרבו לשמירת הטהרה. זכינו ובכ' באב תשס"ט נחנך הבנין "מדרש בית נשיא", המרכז לתורה, לתפלה וליהדות הנבונה על ידינו במערב ראשון לציון. יתן ה' ונזכה להתפלל ולפעל בו תפלות ושעורי תורה תמידין כסדרן אמן.

נשלמה מהדורה זו ביום י"ד שבט תש"ע לכבוד נשואי בתנו היקרה והמהללה שושנה תחי' עב"ג הרב אלישע אהרונוב שליט"א, בן ידינו ר' יעקב הי"ו, אשר שנים רבות עומד לימין מפעלנו בתמיכה ועידוד. יהי רצון שיזכו להקים את ביתם על אדני התורה והיראה בבנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות אמן. וגם לכבוד ה"חלאקה" של בני יניק ונחפים שמעון נ"י ביום י"ט שבט תש"ע על ציון הרשב"י זיע"א. יזכנו ה' לגדלו לתורה, לחפה, למצוות ולמעשים טובים אמן.

מהדורה זו נדפסה לחלקה בציון הרשב"י זיע"א.

הצב"י נסים נפתלי הלוי

פניה נרגשת לכלה

בכל אחת ואחת מאתנו בלב פנימה יש משאלה, חלום להנשא לאחד ויחיד, להקים בית חם, נעים אוהב ומפנק, לזפות בילדים ולראות נחת ואשר כל הימים. רצון זה טמון בלב פנימה כגרעין המחכה לגב'ט, לפר'ת, להצמיח ענפים ולגדל פרות מב'רכים.

מהו הסוד של המשאלה הזאת?

מה דוחף אותנו באיזשהו שלב לרצות להנשא ולהקים בית עם בחיר לבנו נסיד חלומותינו? והכל נראה כל כך משלם! כל כך מבטיח!

הרגש הזה נובע מתוך הלב פנימה מתוך הנשמה שבצעם אין אנו אחד ועוד אחד אלא חצי שמחפש את החצי השני שלו כדי להגיע לשלמות. ורק לאחר שימצא החצי השני, יתחבר אליו ויתמוזג אתו ויעשו כל האפנים להיות לאחד, רק אז תגיע שלות הנפש והשמחה לנשמה.

אך לפני שנסביר כיצד נעשים לאחד, יש לברר לאיזה סוג נשואין את מעונינת להכנס?

סוג אחד "תפ'ס כפי יכלתך" שאוכל להשיג כל רצונותי ומאויי. רצוני שהחתן יהיה יפה, מרשים, עציר, ושיהיה ספורטיבי ושיעזור לי, וכמובן ממשפחה טובה המטרה העקרית שיהיה לי נוח בתחום הגשמי ובקלות.

וכמובן, גם החתן מחפש בעצם אותו דבר יפה, חכמה, עצירה, עם מקצוע, וגם שתבשל, תכבס, תעשה כל מה שייבקש וגם לבלות.

לזוג כזה שמחתן ומחפש מקסימום מלוי רצונותיו יש הרבה התנגשויות, תקלות וחלוקי דעות, כי כל אחד מושך לכיוון הנוחות שלו, והסוף גרושין.

סוג שני מטרה גשמית משתפת פותחים "עסק" ביחד, שנקרא נשואין. יהיו ילדים משתפים, ו/או תהיה קריר 0_0ה לכל אחד, כמו רפואה, משפטים, או השגים אחרים, כמו: וילה, מכונית, הרבה כסף, נסיעות בעולם...

ומה קורה במשך הזמן? זה כמו בעסק, משיגים את המטרה, ובגיל 40-50 מתגרשים. מה קרה? יש ילדים, יש בית, יש כסף. הילדים גדלו ועזבו, ונהם משעמם ביחד, אז מתגרשים. אין יותר שפה משתפת. אין בשביל מה להשאיר ביחד. כשהשעמום נכנס דרך הדלת, האהבה פורחת דרך החלון...

יש סוג נוסף של נשואין נשואין מהמשג להנשא וזהו נשואין עם מטרה רוחנית משתפת.

כששני בני הזוג נצבים מתחת לחפה, הפלה בשמלה לבנה בזהקת ומרשימה, החתן בלבוש מכבד; הטבעת מוכנה והמשפט המיחל נשמע: הרי את מקדשת לי בטבעת זו כדת מ'שה וישראל! משפט זה נאמר לפני כל המשפחה, הקרובים, ידידים, אורחים וחברים, וכלם מריעים: מזל טוב, מזל טוב! מוחאים כפיים, מזילים דמעות התרגשות ושמחים בשמחתכם.

אתם בעל ואשה! עוד בית נבנה...

חשבת פעם על פונת משפט זה פדת מ'שה וישראל?
ידוע כי הדבר החשוב ביותר בעם ישראל הוא התא המשפחתי. השלוב העדין
והמתחשב ביחסים שבין איש לאשתו הם הם שגרמו לח'סן העם היהודי בכל
התחומים, הן במסגרת המשפחתית והן במסגרת החברתית
וכל זה מתוך הערכה הדדית אחד לשני וכבוד רצונותיו.
ביצד מגיעים לעזרה הדדית?
על ידי אהבה אמיתית!!!

אהבה זהו הרגש הכי נצרך והכי חשוב בחיי האדם. מלבד המזון הגשמי תלויה
חיותו בהרגש האהבה. וזהו היסוד של חיים משתפים בין בני הזוג. משום שאחת
ממטרות הנשואין זה האחדות להתאחד ולהיות לאחד. זו את על ידי אהבה
שאינה צפיה לקבל אלא לתת ולתת כדי שילכו הזוג יהיה טוב, וכך מתחזק
הקשר.

כשיש אהבה אמיתית והרגשות נכונים האדם מסוגל להסתפק בתנאי קיום
צנועים, כי אז אין צורך בסממנים חיצוניים כדי להוכיח כמה טוב לי, כי
הפנימיות שבעה באהבה וא'שר.

כשהפנימיות ריקה וחיים תחת קורת גג אחת ולא תחת לב אחד, יש כל הזמן
דרישות חיצוניות ושאיפות ל'א רציונליות של'א נגמרות לעולם, כדי לפצות על
החסר על העדר א'שר פנימי, המביא לאחדות חצאי הנשמות.

וכיצד נמלא את הפנימיות שלנו? על ידי גתינה לחצי השני שלך מבלי צפיה
לקבל, ואז החצי השני יראה שאת משתדלת בשבילו מבלי לדר'ש תמורה אז
גם הוא ישתדל בשבילך. ורק בצורה כזו את של אהבה אפ'שר לבסס חיי נשואין.

מבלעדיה א'שר אין. ומי אחראי על יצירת קשר אהבה כזה? האשה!
לאשה בבית היהודי יש תפקיד חשוב, לקיים את הבית על בסיס פדת מ'שה
וישראל.

זהו סוד שמסור מדורי דורות, שעובר מאם לבת, ובזכותו עם ישראל העם
היחיד מזה אלפי שנים ששרד בטלטלות ההיסטוריה העולמית. אימפריות עלו
ונגזו, אך העם היהודי, ששמר על סודו בנאמנות, שרד.

לפניך מג'ש סוד הא'שר בחיי הנשואין
פדת מ'שה וישראל!

פרק א'

"אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך"

בניך פשתילי זיתים סביב לשלחנך" תהלים קכ"ח

מדבר בזמן גדושה שהיא רואה דם, ועל כן אמר "כגפן פוריה" ואמר "בירכתי
ביתך", כלומר שתהיה מרחקת ממך לצד אחד כשם שאמה מתרחק מן האש,
ומזה אמר אשתך בסגול"ל ול'א בחירי"ק. ואם תעשה כן, עוד יהיו בניך פשתילי
זיתים שיהיו הגונים ול'א יהיה בהם שמץ פסול. רבנו בחיי בראשית ל"ד

אמר רבי זירא: בנות ישראל הן החמירו על עצמן שאכלו רואות טפת דם כחרדל, יושבות עליו שבעה נקיים.

תנא דבי אליהו כל השונה הלכות (בכל יום כמו שכתוב בסוף מסכת נדה, מבטח לו שהוא בן העולם הבא, שנאמר הליכות עולם לו. אל תקרי הליכות אלא הלכות. מגילה כ"ו

וממה שהביאה הגמרא מימרא זו אחר דיני נדה, משמע שיש ללמד ולשנות (לחזור הלכות נדה יותר מלמוד אחר. וכן כתב הרמב"ן בהלכות נדה פרק ו' הלכה ט"ו: צריכות בנות ישראל להזהר בחשובי הנסות ודיניהן. אין לך דבר שצריך תלמוד בדיני זבה בזמן הזה כחשש הנסות. וכן כתב בצנאת רבנו יעקב מליסא ה"חנות דעת" אות ה': ויש ללמד עם הנשואין הלכות נסות ונדה, עד שיהיו בקיאים בהם היטב, וזה הלמוד קודם לשאר הלמודים בפלפול וכדומה.

אמר רבי חלפתא: אשריה ואשרי יולדתה ואשרי בעלה ואשרי משפחתה לכל אשה מזדנה (שנזנהת פראוי. ברייתא נדה פרק א' הלכה א')

"שחורות פערוב" אלו פרשיותיה של תורה, אף על פי שגראות פערות ושחורות לאמרון ברבים (בשביל טרחם ויגיעם בתורה, כגון הלכות זיבה ונגעים, נדה ויולדת, אמר הקדוש ברוך הוא: הרי הן ערבות עלי, שנאמר "וערבה לה מנחת יהודה וירושלים" וגו'. תדע לך שהוא כן, שהרי פרשת זב וזבה לא נאמרו כאחת, אלא זו בפני עצמה וזו בפני עצמה (שמפני חביבותן, חלקן לשתי פרשיות. ויקרא רבה י"ט, ג')

"בעצלותים ימך המקרה ובשפלות ידים ידלף הבית" קהלת י', י"ח. ר' אבא פתר קרא (פרש הפסוק באשה, על ידי שהאשה הזו מתעצלת מלכסות עצמה פראוי, ימך המקרה, שהוא דכתיב "וגלה את ערנותה את מקורה הערה והיא גלתה את מקור דמיה", ובשפלות ידים, על ידי שהאשה הזו משתפלת (מתעצלת מלבד ק עצמה בעונתה, ידלף הבית הרי היא מתרבה בנדמים, שהוא דכתיב "ואשה פי יזוב זוב דמה ימים רבים". ויקרא רבה י"ט, ד')

הקדוש ברוך הוא מדמה טמאת ישראל לטמאת נדה שנטמאת ונטהרת. כך עתיד הקדוש ברוך הוא לטהר את ישראל, שנאמר "ונרקותי עליכם מים טהורים וטהרתם". ילקוט שמעוני, סוף פרשת מצרע

מפני מה הביא עליהם הקדוש ברוך הוא מכת דם מדה כנגד מדה, שפך אמר לאברהם: "וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי", לפי שלא היו מניחין בנות ישראל לטבול מטמאתן כדי שלא יהיו פרים ורבים, לפיכך לקו המים בדם. שמות רבה ט', י'

הטעם שזכו שרה ורבקה שיהא ענו קשור על האהל, שהוא לכבוד קדשת טהרה, שהיתה זהירה בנדתה לטהר עצמה, פי הטהרה מביאה רוח הקדש.

שפתי חכמים בראשית כ"ד, ס"ז

הנהגת יראת השקרו

דוד המלך בתהלים פָּרַק כ"ח מִתְאָר לְנוּ מֵהֵן הַנְּהִיגוֹתַי וְשֵׁל אִישׁ יִרְאֵה. אַחַת מֵהַנְּהִיגוֹת שֶׁפָּתַב הִיא: "אֲשַׁתְּךָ כְּגִפֵּן פּוֹרְיָה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתְךָ, בְּנִיךָ כְּשֶׁתִּילִי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחַנְךָ". וּמִבְּאֵר אֶחָד מֵגְדוּלֵי חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל שָׁחִי לְפָנַי כְּשֶׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה, הוּא רִבְּנוּ בְּחַיֵּי בְּסִפְרוֹ מְדַרְשׁ רִבְּנוּ בְּחַיֵּי פְרִשְׁת בְּרֵאשִׁית פָּרַק ל"ד פְּסוּק י"א, שֶׁהַפְּסוּק מְדַבֵּר בְּזִמְנֵי נְדוּתָהּ שֶׁל הָאִשָּׁה, כְּשֶׁרוּאָה דָם. וְזוֹ כְּנֻחַ הַפְּסוּק "אֲשַׁתְּךָ כְּגִפֵּן פּוֹרְיָה", דִּהְיָנוּ כְּאֲשֶׁר רוּאָה דָם שֶׁצָּבְעוּ אֲדָם כְּגִפֵּן פּוֹרְיָה, אֲזִי צְרִיכָה לְהִיּוֹת "בְּיַרְכְּתֵי בֵיתְךָ", כְּלוּמַר שֶׁאֲתָה צְרִיכָה לְהִנְיָחָה בְּצַד וּלְהִתְרַחֵק מִמֶּנָּה כְּמוֹ מִן הָאֵשׁ (וְהַכְּנֻחָה כְּמוֹבֵן רַק עַל עֵינַי קָרְבָה, אֲךָ וְדָאִי ל' א' עַל הַנְּהִיגַת דְּרָךְ אֲרִיז וּמִדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבֵּינָן אֲדָם לְחַבְרוֹ, בְּזֶה פְּשׁוּט שֶׁל א' דְּבַר הַכְּתוּב. וְלָכֵן הָאוֹת א' שֶׁל מִלַּת "אֲשַׁתְּךָ" אֵינָנָה מְגַקְדַת בְּחִירִיק פְּרָגִיל, אֲלֵא בְּסִגּוּל, שֶׁשִּׁשְׁמַע כְּמוֹ מִלְשׁוֹן "אֵשׁ", לְרַמֵּז עַל הָאֲמוּר (וְאֵף עַל פִּי שֶׁמִּלַּת "אֵשׁ" כּוֹתְבִים בְּצִירָה, וְכֵאֵן נִכְתָּב בְּסִגּוּל, זֶה הִיּוֹת שֶׁכֵּאֵן הַסִּגּוּל שֶׁהוּא תְּנוּעָה קִטְנָה בָּא בְּמִקּוֹם הַחִירִיק הַחֲסֵר, שֶׁאֵף הוּא תְּנוּעָה קִטְנָה, פִּי הַמִּלָּה "אֲשַׁתְּךָ" דְּרָכָה לְהַפְתֵּב בְּתְנוּעָה קִטְנָה בְּתַחֲלָתָהּ. אֲךָ הַהִגּוּי נִשְׁמַע אוֹתוֹ דְּבַר, וּמִמִּילָא נִשְׁמַע לְשׁוֹן "אֵשׁ", לְרַמֵּז עַל הַנִּל. וּמִסִּיִּם הַפְּסוּק: מֵהוּ הַשְּׂכָר הַגְּדוּל שֶׁל הַזּוּג הַנּוֹהֵג כֵּךְ "בְּנִיךָ כְּשֶׁתִּילִי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחַנְךָ", וְהִינּוּ שֶׁיְהִי בְּנִיךָ הַגּוֹנִים וְחֲשׁוּבִים וְל' א' יְהִיָה בְּהֵם שֶׁמֶץ שֶׁל פְּסוּל (וְלָכֵךְ הַמְּשִׁילֵם הַכְּתוּב לְעֵץ זֵית שֶׁהוּא חָשׁוּב וְהַגּוּן.

פְּסוּקֵי הַמִּקְרָא

פָּרַק זֶה נִקְדִּישׁ לְקוֹרְא/ת הַיְקָר/ה אֲשֶׁר שׁוֹאֵל/ת אֶת עֲצֻמוֹ/ה: אֲכֵן יוֹדַע/ת אֲנִי שֶׁסִּפְר הַתּוֹרָה הוּא סִפְר הַהוֹרְאוֹת לְחַיִּים. אֲךָ בְּרִצּוֹנִי לְדַעַת הֵיכֵן בְּעֵצֶם נִכְתְּבוּ הַהוֹרְאוֹת הַנְּדוּנוֹת בְּסִפְרֵנוּ זֶה, בְּסִפְר הַהוֹרְאוֹת בְּפָנִים. הִבָּה וְנִצֵּא בְּמַסָּע קְצָרְצָר אֶל הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבְּסִפְר הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, סִפְר הַהוֹרְאוֹת, אֲשֶׁר עוֹסְקוֹת בְּעֵינֵינוּ: בְּסִפְר וַיִּקְרָא פָּרַק ט"ו מוֹבְאִים כְּמָה וְכְמָה דֵּינִים שֶׁל טְמֵאָה וְטְהָרָה. בִּינֵיהֶם נֹאמַר פְּסוּק י"ט: "וְאִשָּׁה כִּי תִהְיֶה זָבָה, דָּם יִהְיֶה זָבָה בְּבִשְׂרָהּ, שְׁבַעַת יָמִים תִּהְיֶה בְּנִדְתָּהּ, וְכָל הַנּוֹגֵעַ בָּהּ יִטְמָא עַד הָעֶרְבִי", וְכוּ'. "וְאִם שָׁכַב יִשְׁכַּב אִישׁ אוֹתָהּ וְתִהְיֶה עָלָיו וְטֵמָא שְׁבַעַת יָמִים וְכָל הַמְּשַׁכֵּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו יִטְמָא". "וְאִשָּׁה כִּי יִזּוּב זֹב דָּמָה יָמִים רַבִּים בְּל' א' עַת נִדְתָּהּ אוֹ כִּי תִזּוּב עַל נִדְתָּהּ, כָּל יָמֵי זֹב טְמֵאָתָה כִּימֵי נִדְתָּהּ תִּהְיֶה טְמֵאָה הִיא". "וְאִם טְהָרָה מִזָּבָה וְסִפְרָה לָהּ שְׁבַעַת יָמִים וְאַחַר תִּטְהַר".

עַד כֵּאֵן מִפְּרַק ט"ו, בּוֹ ל' א' פְּתָבָה הַתּוֹרָה בְּחֻמְרָה, בְּאֲזַנְהֵרוֹת וְעֵנְשִׁים.

אֲךָ נִתְּבוּנוּ נָא בְּפָרַק י"ח, שֶׁבּוֹ חֲזָרָה הַתּוֹרָה עַל דֵּינֵי נִדָּה בְּלְשׁוֹן חֲמוּרָה יוֹתֵר: "וַיִּדְבַּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי ה' אֵל קִיכֶם. כְּמַעֲשֵׂה אֲרִיז מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבַּתְּם בָּהּ ל' א' תַּעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה אֲרִיז כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה ל' א' תַּעֲשׂוּ וּבְחֻק תִּיהֶם ל' א' תִּלְכוּ. אֶת מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת חֻק תִּי תִשְׁמְרוּ לְלִכְת בְּהֶם אֲנִי ה' אֵל קִיכֶם. וְשִׁמְרַתְּם אֶת חֻק תִּי וְאֶת מִשְׁפָּטֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתְּם הָאָדָם וְחֵי בְּהֶם אֲנִי ה'" (מִכֵּאֵן וְאֵילָךְ מוֹנֶה הַתּוֹרָה אֶת אֲסוּרֵי הָעֲרִיּוֹת כְּגוֹן אִמוֹ, אֲחֻתּוֹ, דוּדְתּוֹ, וְכוּ'. וּבְפְסוּק י"ט נֹאמַר: "וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדְתָּהּ טְמֵאָתָה ל' א' תִּקְרַב לְגִלוֹת עֲרֻנָתָה"! (אֲחַר כֵּךְ מִמְּשִׁיכָה הַתּוֹרָה לְמִנּוֹת עוֹד

כמה אסורים, ומסיימת באזהרות קשות על כלם. ומה הן: "אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם". "ושמרתם אתם את חקתי ואת משפטי וְלֹא תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה". כי כל אשר יעשה מפל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העושות מקרב עמם". "ושמרתם את משמרותי לבלתי עשות מחקות התועבות אשר נעשו לפניכם וְלֹא תַטְמְאוּ בָהֶם אֲנִי ה' אֵל קִיְכֶם".

נסים בדבר טוב, בנבואת יחזקאל הנביא ביחזקאל פרק י"ח פסוקים ה' והלאה, המתאר את דרכיו הטובות של הצדיק ושכרו. ואלו דבריו: "ואיש פי יהיה צדיק ועשה משפט וצדקה, אל ההרים ל'א אכל (פרוש ל'א הקריב קרבנות לעבודה זרה שהיו מקריבים בהרים ועיניו ל'א נשא אל גלולי בית ישראל (סוגים נוספים של עבודה זרה ואת אשת רעהו ל'א טמא (אסור אשת איש ואל אשה נדה ל'א יקרב, וכו', בחקותי יהלך ומשפטי שמר לעשות אמת, צדיק הוא, חיה יחיה נאם ה' אל קים".

פרק ב'

קטעים מספר מימי גן עדן

(באדיבות המרכז הארצי למען טהרת המשפחה)

ג' חלקים במצוות התורה

בתורתנו הקדושה נצטוונו בתרי"ג שש מאות ושלש עשרה מצוות, והן מחלקות לשלשה חלקים: א משפטים. ב עדות. ג חקים.

א משפטים הן המצוות המוסריות, אשר נועדו ליצר חברה מתקנת עם יחסי אנוש בין אדם לחברו, כגון: "ל'א תגנב", "ל'א תרצח", אסור לשון הרע ורכילות, שקר והונאה, נשך ורבית וכו'.

ב עדות מצוות סמליות, המזכירות לנו את מציאות ה', כגון: תפלה, אמונה, מצוות חג הפסח לזכירת יציאת מצרים, חג השבועות לזכירת מתן תורה, חג הסוכות וזכר לענני הכבוד שהקיפו את ישראל בצאתם ממצרים, שמירת השבת עדות לבריאת העולם בשש ימים, וכו'.

ג חקים הן המצוות הקשות ביותר להבנת שכלנו הדל, כגון: חקי טהרת המשפחה, דיני טרפות וכשרות המזון, שעטנז, ועוד מצוות אשר הן בגדר גזרות אשר עלינו לקימן, גם אם אין לנו מבינים את סבתן.

אחת המצוות החשובות בחלק זה של החקים נתנה דווקא לבנות ישראל. זאת, משום שהתורה נותנת כבוד מיחד לאשה היהודית, כמאמר הפסוק: "כ'ה ת'אמר לבית יעקב" אלו הנשים. מצוה זו היא בגדר ח'ק, אף על פי שיש לה הרבה טעמים, שרבה כמובנים ונסתרים מאתנו, אך היצר הרע מוצא בקעה להתגדר בה ומנסה להערים קשים ולהפריך קשיות.

וזו, למעשה, הסבה לכך שמצוה זו כ'ה מזנחת, וכל אדם שאינו יציב ביהדותו מיד יעזב אותה ויפירק עליה.

שיטת הסברה להבנת חמרת העוון

לכאורה, בתורה יש של אשים ונשים דברים אשר חייבים עליהם פרת (פרת פרושו שנשמט האדם נכרתת משרשה. המפרסמים שבהם: האוכל חמץ בפסח, האוכל ביום הכפורים, הבא על העריות אחרות, חמותו וכו', והבא על הנדה זאת אומרת, החי חיי אישות עם אשתו בלא טבילה פדת וספירת שבועה נקיים פדין. לדגמה, אם יאמרו לאדם שיתנו לו ממון רב לכסות כל חובותיו ואף יזכוהו בסכום נכבד לשארית חייו, אם יסכים לשתות כוס מים ביום הכפורים בשעת מנחה, או שבליל הסדר ילפת הפורך במרור וחרסת עם פתה חמץ במקום מצה בטוחני שאף אדם מישראל בעולם היהודי בלו לא יחשב אף לרגע לעשות מעשה שפל ונבזה כזה, ולמכור את תורתו ונאמונתו בעד בצע קסר.

אך לצערנו הרב, רבים וטובים היושבים בבתי פנסיות ביום הכפורים יום שלם, וראיתי פאלו המקפידים אף על בליעת הרק, וכמו-כן נשים מסרתיות המתחילות את הנקיון לפסח בקפדנות רבה אף מחג החנכה, ובאמת בפסח ביתן מצחצח ומבריק להפליא אך כאשר משמיעים להם על מצות הטבילה וטהרת הבית היהודי, יתחילו לפרש את "תורתם": היום יש ג' קווי, ויש פרפומריה מודרנית, ומים זכים יוצאים מן המקלחות בבתים, ומקנה זה רק חסידות, ה' ירחם, אוי לאזנים שפך שומעות.

למעשה, פה צריך להסביר לאותן נשים הטועות, שמצנת האמונה בה' היא לא רק בעדות ומשפטים אלא גם בחקים, אף שפככול אין טעם למצוה. היא הנותנת, שצריך לקימה דוקא לשם שמים ובאמונה שלמה, כמו שבני ישראל בקבלת התורה אמרו "נעשה ונשמע" זאת אומרת שרצו לקיים את המצוות לפני שקבלו הסבר שכלי.

מהו ענש הכרת?

על עברות רבות בתורה שעשאן במזיד ובלא עדים והתראה נאמר הענש "כרת" (ובעדים והתראה הענש משתנה, כגון לסקילה או מלקות וכד'. המשנה הראשונה במסכת כריתות מונה של אשים ונשים עברות פאלו בא פן כללי, שבתוכן נכללו שאר העברות שענשו פרת.

עלינו לדעת שיש של שיה סוגי פרת המשתנים לפי דרגתו הרוחנית של החוטא, כך מלמדנו רבנו הגדול הרמב"ן זלה"ה בספרו שער הגמול אותיות ס-סו ובפרושו על התורה ויקרא יח כט.

הרמב"ן בעמק עיונו מעורר את תשומת לבנו כי אין לשונות הפסוקים המורים על ענש הכרת בעברות השונות, שונים. לאור זה ועל פי דברי חז"ל קבע הרמב"ן את מסקנתו.

הבה נגלך בדרכו של הרמב"ן.

הנה בספר שמות פרק ל' פסוקים כב-לג נאמר ענין שמן המשחה. משה רבנו מצטנה להכינו ולמשח בו את אהל מועד וכלי הקדש. בסוף הענין אומר הקב"ה למשה: "ואל בני ישראל תדבר לאמר שמן משחת קדש יהיה לי זה לדורותיכם, על בשר אדם לא ייסך ובמתכנתו לא תעשו כמותו... איש אשר

ירקח כמוהו ויאשר יתן ממנו על זר ונכרת מעמיו. "הנה לנו עברה שענשה כרת הנאמרת בלשון "ונכרת מעמיו".

אותה לשון בדיוק נאמרה אף על העושה כמעשה הקטר רת שם פסוק לח. לשון דומה נאמרה בעברת שחיתת קרבנות מחויף לא ה' מועד ויקרא יז ד: "ונכרת האיש ההוא מקרב עמו". כן בפסוק ט שם "ונכרת האיש ההוא מעמיו".

הנה לנו כמה לשונות המורות על פרייתת האיש החוטא (להלן הגוף. אך הנה מצאנו לשונות אחרות, המורות על סוג נוסף של פרת. למשל בבראשית יז יד: "וערל זכר אשר ל' א ימול את בשר ערלתו (מפר פריית מילה ונכרתה הנפש ההיא מעמיה". כאן נאמר הפרת על הנפש, ל' א על הגוף.

עוד מענין זה באוכל חמץ בפסח שמות יב יט "כי כל אכל מחמץ ונכרתה הנפש ההיא מעדת ישראל". וכן באסורי עריות ויקרא יח כט "ונכרתו הנפשות העושות (הזכר והנקבה. רש"י מקרב עמם". כל אלו לשונות המורות על פרייתת הנפש.

עתה מבאר לנו הרמב"ן מהי פרייתת הגוף ומהי פרייתת הנפש ובמה זה תלוי. וזה ת' כן הדברים: אדם שהוא צדיק (וצדיק פרושו שמקיים את כל מצוות התורה ונזהר מכל העברות, ובכל זאת פעם אחת גברה תאנתו ונכשל בעוון שענשו פרת ול' א עשה תשובה, הרי הוא נענש בכרת מהסוג הראשון, הוא פרת לגופו. והינו של' א יזקה לזקנה ונמות בקצור ימים עוד בטחם הגיעו לגיל ששים (הגמרא במסכת מועד קטן כח. מספרת על רב יוסף, שכשהגיע לגיל ששים עשה סעודה באמרו יצאתי מכלל פרת. אבל נשמתו זוכה לחלקה בעולם הבא ולכל הטוב הצפון לה שם על דרכיה הישרים בעיני האל קים, וגם זוכה לקום לתחיית המתים. זהו הפרת של הצדיק.

אבל מי שהיו עוונותיו מרביין מזכותיו (כלשון הרמב"ן וחסא בחטא שענשו פרת ול' א עשה תשובה, זה ענשו חמור ונענש בכרת הקשה שהוא פרת לנפש ל' א לגוף. והינו שאדם כזה יכול להאריך ימים בשלונה ונחת עד גיל זקנה, וכמאמר של' מ' ה המלך ע"ה "ויש רשע מאריך ברעתו" ק' ה' ל' ז', אך מיד לאחר פטירתו נפשו נכרתת מעולם הנשמות ואין לו חלק לעולם הבא ואינו זוכה לתחיית המתים.

עוד אומר הרמב"ן, שבמקרה כזה יתכן שאף זרעו נכרת מעולם הנשמות רחמנא לצלן, כי ה' א כל הנשמות של זרעו אחריו תלוים בו, וה' א זה דומה לעץ המלבלב בפרחים ופרות, אך כשנצק ר את העץ משרשיו, אף הפרחים והפרות יתיבשו ויפסדו, כי כלם ש' רש אחד להם.

ועתה מי שרואה את הדברים ומעט יראת ה' נוגעת ללבו, ה' א מיד יירא ויפחד מא' ד אם תלילה תלילה אינו שומר טהרת המשפחה ונכשל בעוון הנדה, אשר ע' נש זה החטא ה' א הוא פרת (בין לאיש ובין לאשה וכמו שנתבאר לעיל בפ' א'. ומי הוא זה אשר יכול לומר כי הוא נקי וצדיק וכל דרכיו נאים ומתקנים לפני ה' יתברך.

ומי שנוכשל בעוון מר זה, ובפרט אם היה זה פעמים רבות, איש כזה איכה ישא פניו, מה יענה ומה יצטדק ואיזו טענה תהיה בפיו ליום דין.

אך בודאי שתשובה רפואה לכל, ובפרט בשומו לנגד עיניו הע' נש החמור העומד לנגדו, הלא מיד יעזוב חטאו ויתחרט מאד ויתודה על זה ויקבל עליו מכאן ולהבא לא לשוב עוד לכסלה כלל לעולם. אדם כזה אשריו ואשרי חלקו ומה נעים גורלו, הלא במעט מאמץ זכה לקדש עצמו ולטהר נפשו ולהחזיר נשמתו שלו ושל זרעו אל שרש החיים, ועלה ונתעלה לדרגה גבוהה מאד, עד שבמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד.

ומה נפלאים ומעודדים דברי הרמב"ם הלכות תשובה פרק ז' הלכה ו' בענין זה: "התשובה מקרבת את הרחוקים. אמרש היה זה שנאוי לפני המקום, משקץ מרחק ותועבה, והיום הוא אהוב ונחמד קרוב ונדיד". עכ"ל.

וכל אלו התועלות העצומות ברוחניות הן הלא חוץ מהתועלות הגדולות מבחינות נוספות, כגון רפואית וחקרתית וכו' פמובא בהרחבה בספר.

בינתים למדנו על שני סוגי פרת. פזכור יש פרת נוסף. פרת זה הוא החמור ביותר ונאמר על עברות חמורות ביותר, כגון עובדי עבודה זרה הפורקים על ומגדפים כלפי שמיא רחמנא לצלן ודומיהם, עליהם נאמר "כי דבר ה' בזה נאת מצותו הפר הפרת תכרת הנפש ההיא עונה בה" במדבר טו לא. ודרשו חז"ל בגמרא סנהדרין סד: את כפילות הלשון "הפרת תכרת", הפרת בעולם הנה, תכרת לעולם הבא. והינו שאדם זה נענש גם בכרת לגופו וגם בכרת לנשמתו, כלומר גם מת בקצור ימים, וגם נשמתו נכרתת מעולם הנשמות רחמנא לצלן, ואין לו חלק לעולם הבא ולתחית המתים.

אלו הם עקרי הדברים בענין הפרת. הרופה להרחיב ידיעתו עוד, יעין ברמב"ן היכן שצין לעיל, בעקר בספר שער הגמול, שם יש הרחבה גדולה בענין, לך נא קחני משם.

וכדאי לסיים בדבר מענין, מה שמביא הרמב"ן בדרכך אגב, שהפסוקים המורים על פריית הנפש הלא הם ראיה מפ' רשת להשארות הנפש אחר המיתה מן המקרא, כי בשנאמר ונכרתה הנפש ההיא מקרב עמה וכד', הרי זה מורה שדוקא נפש החוטה תכרת, אך שאר הנפשות אינן פן אלא קימות לנצח. (וראה בפרוש הרמב"ן על התורה הנ"ל עוד תוספת נכבדה בזה, אך פאן אין מקום להאריך עוד.

חדר המטות ק' דש הקדשים

ראוי לה, לבת ישראל הפשרה, להבין ולהשפיל, שבמצנה זו של טהרת המשפחה עם כל הקשור לזה היא מכניסה לביתה את הקדוש ברוך הוא ואת השכינה הקדושה ואת ברפת ה'.

כאשר באים אלי חתן וכלה שאסדר להם חפה וקדושין, מעלה אני בפניהם קצת שאלות, כדי לבחון עד כמה הם יודעים מה צפון להם בהמשך חיי הנשואין. הנני שואל אותם: האם אתם מענינים שהקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו יבוא לבקר בביתכם? והתשובה מיד חיובית בודאי. ואז אני שואל אותם: באיזה מקום

בבית תארחו אותו? ומיד עונים הם פה אחד: במקום המכבד ביותר בסלון האורחים. ואז אני מודיע להם שהם טועים, ולא דווקא שם מקומו. בפה פוער הם שואלים: היכן? ואני משיב להם: בחדר המטות, ברוח הקים בין מטת הבעל לאשתו, ומשם נמשך שפע הקדושה והטהרה לכל הבית. הם מרימים גבה, ומפאן ואילך אפשר להתחיל להסביר את הקשר בין השראת השכינה והבאת השלום בבית היהודי על ידי שמירת הטהרה בשלמות.

פרק ג

חשיבות הטהרה מבחינה רפואית

מאמר מאת ד"ר אלי יוסף שוסהים

בריאות ואשר בחיי הנשואין התניחסות הרפואה והפסיכולוגיה לחיי המשפחה על פי הנהגות. תורת ישראל מדריכה את האדם היהודי כיצד להתנהג מרגע הולדו ועד יומו האחרון, ואיננה זקוקה להסכמה מדעית רפואית. עם זאת, מדע הרפואה של ימינו מאשר את ההגיון שבהלכותיה, המתאים להפליא עם חקי הביולוגיה והפיזיולוגיה, לפיהם פועל גוף האדם. מסקנה זו בולטת במיוחד בכללים המנחים את הקשר הגופני בין בני הזוג הנשוי בתחום "יחסי האישות". מבחינה כרונולוגית, קיימת התאמה מדויקת להפליא בין המסורת היהודית לבין מדע הרפואה בנוגע לשלש השלבים או התקופות, המחלקים מבחינה פיזיולוגית את המחזור החדשי של האשה:

התקופה הראשונה פרק הזמן שבו מתפרק ומתפורר הקרום הרירי המצפה את פנים הרחם, וגורם כתוצאה מכך להפרשת דם האשה, שפנויה הרפואי "נסת", וזהה לפרק הזמן שנקבע לכך במסורת היהודית, המכנה גם הוא בשם "נסת". התקופה השנייה תקופת שבעת הימים שלאחר הנסת, המכנה "תקופת השגשוג", שבה הרחם בונה מחדש את הקרום שנהרס בשלב הקודם, מתאמת וחופפת במדויק את התקופה של "שבעת הימים הנקיים" שלאחר תום ההפרכשה הדמית על פי הנהגות. "הביוץ" הוא הפרדות ושרור התא הקרוי "ביצית" מהשחלה, המתרחשים מדי ח' דש, באמצעו של המחזור החדשי. זאת, כדי שהאשה תוכל להרות אם וכאשר תא זה יבוא במגע עם תא זרע ממין זכר. מועד הביוץ מתאם לזמן שבו האשה טובלת במקוה טהרה, לאחר תום שבעת הימים הנקיים לפי דרישת הנהגות.

התקופה השלישית המתחילה ממועד הביוץ ומסתיימת בעת הופעת הנסת הבאה, מכנה "תקופת ההפרכשה". תקופה זו, שבה הקרום הפנימי של הרחם מתפתח ומתעבה על ידי בלוטות ההפרכשה פהכנה להכיון צפוי, מקבילה אף היא לתקופה השלישית לפי הנהגות, המתחילה אחרי טבילת האשה במקוה טהרה ועד להתחלת ההפרכשה הדמית של המחזור הבא.

נוסף להתאמה המדויקת להפליא בין שלש השלבים של המחזור החדשי, מנגדת ההשקפה הרפואית והיהודית, קיים גם הגיון רפואי בהנחיות הנהגות

בְּנוּגַע לַיְחָסִי הָאִישׁוּת בְּמַהֲלַךְ שֶׁלֹּא תִקְוֹפוֹת אֵלָיו. אֵין צָרֵךְ לְהִרְבּוֹת בְּהִסְבְּרִים מִדְּעֵיִם כְּדֵי לְהִבְהִיר מִדּוּעַ אֵין הַגִּיּוֹן רְפוּאֵי בְּקִיּוֹם יְחָסִי אִישׁוּת בְּתִקְוֹפָה שֶׁל הַנֶּסֶת, אִם מִפִּירִים וּמִתַּחֲשָׁבִים בְּעִבְדוֹת הַבָּאוֹת, הַמִּתְרַחֲשׁוֹת בְּתִקְוֹפָה זֹאת אֲצֵל הָאִשָּׁה, וְאֵלּוּ הֵן:

- * בְּתִקְוֹפַת הַנֶּסֶת, הֶרְחַם פְּצוּעַ וּמְדַמָּם.
 - * הִקְרוּם הַפְּנִימִי שֶׁל הֶרְחַם מִתְפָּרֵק וְנִעְלָם.
 - * כְּלֵי הַדָּם, שֶׁמִּתְחַת לְקָרוֹם הַרִירִי שֶׁנֶּאֱשָׁר, פְּתוּחִים וּמְדַמָּמִים וְהוֹפְכִים אֵיבָר זֶה לְכַעֲיִן סְפוּג, הָעֵלּוּל לְשֵׁאֵב לְתוֹךְ מַחְזוֹר הַדָּם חִידָקִים מְחֻלְלֵי מַחְלּוֹת בְּעַת קִיּוֹם יְחָסִי אִישׁוּת.
 - * בְּתִקְוֹפַת הַנֶּסֶת, פִּי הֶרְחַם פְּתוּחַ בְּמִקְצֵת, כְּדֵי לְאֲפָשֵׁר אֶת יְצִיאַת הַדָּם מִן הֶרְחַם לְחוּץ. אֵי לְכֹךְ, הוּא גַם פְּתוּחַ בְּכוּוֹן הַהֶפּוּךְ לְזֵהוּם הָעֵלּוּל לְהַפְּנִס בְּעַת קִיּוֹם יְחָסִי אִישׁוּת.
 - * הִקְרוּם הַמְּצֻפָּה אֶת הַנְּרִתִיק הַמּוֹבִיל לְרֶחֶם מִפְּרִישׁ חֵמֶר חֲמָצִי הַמְּשַׁמֵּשׁ חֵמֶר מְחַטָּא נֶגֶד הַחִידָקִים הַחוֹדְרִים מִן הַחוּץ, הָעֵלּוּלִים לְהִגִּיעַ לְרֶחֶם. חֵמֶר זֶה מְאַבֵּד אֶת יְעִילוֹתוֹ וְאֵינּוּ פְּעִיל בְּתִקְוֹפַת הַנֶּסֶת, מֵאַחַר שֶׁהוּא חֲמָצִי, וְהַדָּם, שֶׁהֵנוּ חֵמֶר אֶלְקָלִי-בְּסִיסִי, מְנַטְרֵל אֶת הַשְּׁפָעֵתוֹ.
 - * בְּתִקְוֹפַת הַנֶּסֶת, הַשְּׁפָעוֹת הוֹרְמוֹנָלִיּוֹת גּוֹרְמוֹת לְאִשָּׁה הַפְּרָעוֹת גּוֹפְנִיּוֹת וְנִפְשִׁיּוֹת, הַגּוֹרְמוֹת אֶף הֵן לְדַחְיָה מִקִּיּוֹם יְחָסִי קִרְבָּה.
- אִם הַמְּנַעוֹת מִיְחָסִי אִישׁוּת בְּתִקְוֹפַת הַנֶּסֶת נִשְׁמַעַת הַגִּיּוֹנִית מִבְּחִינָה פִּיזְיּוֹלוֹגִית רְפוּאִית, מֵהוּ הַהִגִּיּוֹן בְּהַמְּנַעוֹת מִקִּיּוֹם יְחָסִי אִישׁוּת לְאַחַר תּוֹם תִּקְוֹפַת הַדְּמוּם, בְּתִקְוֹפַת "שְׁבַעַת הַיָּמִים הַנְּקִיִּים" וְלְאַחַר שֶׁהַדְּמוּם נִפְסַק כְּלִיל?
- שְׁאֵלָה זֹאת, לְכַאוּרָה, אֵין לָהּ תְּשׁוּבָה מִיְדֵית, וְאוּלַם הַפְּרַת הַמִּתְרַחֵשׁ בְּרֶחֶם בְּיָמִים אֵלּוּ מַעֲלָה תְּשׁוּבָה לְשְׁאֵלָה. הַפְּסָקַת הַדְּמוּם בְּתוֹם תִּקְוֹפַת הַנֶּסֶת אֵינָה מְהִנָּה הוֹכְחָה לְכֹךְ שֶׁפְּנִים הֶרְחַם הַבְּרִיא לְחֵלוּטִין מִתְהַלִּיךְ הַפְּרוּק שֶׁעֵבֵר זֶה עִתָּה. הַפְּסָקַת הַדְּמוּם מִבְּשָׂרָת רַק עַל הַתְּחַלַּת תְּהַלִּיךְ צְמִיחַת תְּאִים חֲדָשִׁים וּבְנִית קָרוֹם הַצְּפוּי הַרִירִי שֶׁל הֶרְחַם, אֲשֶׁר נִהְרַס קֹדֶם לְכֹן. תְּהַלִּיךְ זֶה אֲמוּר לְהִסְתִּים בְּתוֹם שְׁבַעַת יָמִים, וְרַק בְּסוּפָם, לְאַחַר תִּקְוֹפַת הַשְּׁגָשׁוּג וְלְאַחַר שֶׁהַתְּפַתַח וְנוֹצֵר קָרוֹם חֲדָשׁ הַמְּצֻפָּה אֶת פְּנִים הֶרְחַם, נִתֵּן לוֹמֵר שֶׁהֶרְחַם הַחֲלִים כְּלִיל. עִבְדָּה מְעַנְנִת נוֹסֶפֶת בְּנוֹשְׂאָה זֶה רְאוּיָה לְצִיּוֹן: הַתְּהַלִּיכִים הַפִּיּוֹלוֹגִיִּים שֶׁבְּגוֹף הָאִשָּׁה מִתַּחֲשָׁבִים בְּמַצָּב הַמִּיחָד שֶׁכּוּ מְצוּי הֶרְחַם בְּשְׁבַעַת יָמִים אֵלּוּ, כְּלוֹמֵר, לְאַחַר שֶׁהֶרְחַם סִים אֶת בְּנִית הַקָּרוֹם הַרִירִי, כְּדֵי שִׁיּוּכַל לְקַלֵּט אֶת הַבִּיצָיִת.
- הַתִּקְוֹפָה שֶׁלְאַחַר שְׁבַעַת הַיָּמִים הַנְּקִיִּים, הַמְּסַתִּמָּת בִּינְהוֹת בְּטְבִילָה בְּמִקְוֵה טְהוֹרָה, הִיא, כְּלֵא צֵל שֶׁל סֶפֶק, הַמִּתְאִימָה וְהַהִגִּיּוֹנִית בְּיוֹתֵר מִבְּחִינָה רְפוּאִית לְקִיּוֹם יְחָסִי אִישׁוּת, וְזֹאת מֵהַסְּבוֹת הַבָּאוֹת:
- * הֶרְחַם הַבְּרִיא כְּלִיל מִתְהַלִּיךְ הַפְּצִיעָה שֶׁעֵבֵר עָלָיו.
 - * קִיּוֹם קָרוֹם רִירִי חֲדָשׁ הַמְּצֻפָּה אֶת פְּנִים הֶרְחַם.

* הח'מר התמצי המפכ'ש מהקרום המצפה את הפרוודור המוביל לרחם, מחטא בתקופה זו בצורה מרבית ומסגל להגן מפני חדירת חיידקים, העלולים לגרם לזהים ברחם ובחצוצרות.

* מועד הביוץ בתקופה זו מתאים מבחינה ביולוגית להפריית הביצית היעוד הביולוגי של המשפחה, שעקרו הריון והבאת צאצאים.

על-אף שתורת ישראל איננה ספר רפואה, ומטרתן העקרית של המצוות שבתורה אינה בהכרח שמירת בריאות האדם, מפליא ומעגן להנכח כיצד הפיזיולוגיה והרפואה המודרנית מאפשרות להסביר בצורה הגיונית את ההלכות הללו, שהגן בגדר "ח'ק".

לאחר הבנת ההקבלה בין השלבים והתקופות השונות של המחזור החדשי מבחינת ההלכה היהודית ומדע הרפואה, השאלה המתחייבת מאליה היא: האם מדע הרפואה מצביע על נתונים, המוכיחים בצורה ברורה וחד-משמעית שקיום ההנחיות לחיי אישות על פי היהדות משפיע לטובה על בריאותה של האשה, ומונע ממנה מחלות?

הרפואה מצביעה על העבדה הסטטיסטית הידועה והמפרסמת, לפיה סרטן צוואר הרחם, שהיה עד לפני עשרות שנים הנגע הממאיר והשכיח ביותר בקרב נשים ל'א' יהודיות בעולם כ'לו, כמעט נל'א פגע בנשים יהודיות. שכיחות המחלה ביניהן הייתה נמוכה ביותר, וזאת בכל פזורות הגולה היהודית, בל'א קשר לארץ מוצא, לעדה או לאקלים.

בשנים האחרונות, פחתה שכיחות המחלה הקשה במדה נפרת בעולם כ'לו עקב גלוייה המקדם, ובשלביה ההתחלתיים, וזאת בעזרת בדיקה שגרתית ותקופתית של משטח מצוואר הרחם ובדיקת התאים תחת מיקרוסקופ. למרבה הפלא והכאב, דוקא בשנים האחרונות חלה עליה מדאיגה בשכיחות סרטן צוואר הרחם בקרב נשים יהודיות, צעירות וילידות הארץ.

ממחקר שנערך בישראל עולה, שמדי שנה, מתגלים כ-100 מקרים חדשים של סרטן צוואר הרחם בקרב נשים יהודיות. חוקרי הסרטן מצביעים על קשר ישיר בין המחלה לבין א'פן קיום יחסי האישות, ומסבירים את סבת השכיחות הנמוכה של המחלה בקרב נשים יהודיות בעבר, בצורה היחודית של קיום היחסים בהפסקות קבועות, הקיימת אך ורק בעם היהודי.

א'רח חיים זה היה עד לפני עשרות שנים מובן מאליו בקרב נשים יהודיות מכל התפוצות, וגם בקרב נשים של'א הקפידו במיחד על קיום שאר מצוות היהדות. חוקרי הסרטן מציגים, שאי-ההקפדה על היחסים בין בני הזוג לפי מס'רת ישראל בעשרות השנים האחרונות, וכן המתירנות הפורחת בתקופתנו, מסבירות את אבדן ה"חסון" הידוע של נשים יהודיות מפני מחלה נוראה זו, ועלית שכיחותה.

גם לגברים תועלת בריאותית, גופנית ונפשית משמירת ההנחיות היהודיות בנושא חשוב זה. מחקרים הוכיחו, כי א'חוזי ההפרעות בכ'ח גברא גבוה אצל גברים המקימים יחסי אישות לעתים תכופות, הרבה יותר מאשר אצל אלו

המקומים יחסי אישות על פי הנחיות היהדות. משטר ההפסקות בקיום יחסי האישות מחזק ומחדש את כחותיו של הגבר, ומאפשר לו להצליח לקיים יחסי אישות עד גיל זקנה ושיבה. ראוי לציין, שפפי שקימת התאמה בין הנחיות היהדות לפיזיולוגיה של האשה לגבי יחסי אישות, כך קימת התאמה בין דינים אלו לפסיכולוגיה של האדם.

מעבר להשפעות המב' רכות לגוף, קימת גם נזוחות נפשית כתוצאה מקיום היחסים על פי היהדות. הנחיות התורה משפיעות לטובה על הקשר ההדדי-הרגשי בין הבעל לאשתו. השאלה המתעוררת היא: כיצד יתכן, שהפרדה גופנית מחלטת בין בני הזוג למשך תקופה של כמעט שבועים בח' דש תשפיע לטובה על הקשר ביניהם? גישה פשטנית תסיק, שהפרדה כזו בין בני הזוג תפתח פתח לפרוד ולהתרופפות הקשר ההדדי ביניהם, ואולם במציאות, הדברים אינם מתרחשים כך. בצד גדלתו של האדם ותכונותיו הנעלות, בהיותו היצור המשלם ביותר עלי אדמות, הוא סובל גם מחלשות ותכונות שליליות. אחת מהן היא אי-היכולת להפיק הנאה וספוק בא' פן מתמיד מהנאות שגרתיות, ולו גם האהובות עליו ביותר.

ההפרדה גורמת לזוג ל'א לאבד את ההנאה והספוק מעצם קיום יחסי האישות, ואף מעניקה לזוג יכולת ואפשרות לשחזר מדי ח' דש את המומנט החד-פעמי והיפה ביותר בחיים ליל הכלולות. היהדות מעניקה בא' פן מעשי אפשרות לשחזר את ההרגשות והתחושות הנשגבות ממומנט נעלה זה מדי ח' דש בחדשו, כעין "ירח דבש" בזעיר אנפין, שנתן לחדשו במשך כל שנות הנשואין בא' פן מחזורי. ממאמרו של רבי מאיר נתן לחוש כיצד תורת ישראל התחשבה בתכונות הנפשיות של האדם, והעניקה לו גסחה, שהנוהג על פיה אינו נותן לשגרה לחדר ליחסים שבינו לבין בת זוגו ולעמעם את יפיו. וכך, גם השעמום, המהנה גורם הרסני ביותר למסגרת המשפחה אין לו דריסת רגל במשפחה היהודית.

לפי היהדות, יחסי האישות בין בני הזוג מהווים פעולה טבעית, יסודית ומקדשת, שאסור להמנע או להתעלם ממנה. אך אין זה היסוד היחיד והחשוב ביותר ביצירת הקשר ההדדי. לאמתו של דבר, יחסי האישות הם בטוי ליצר אנושי והנם תרגום מדויק של האהבה הרוחנית השוררת בין השנים. אף על פי שתורת ישראל מצוה על המנעות זמנית מקיום יחסי אישות, היא מאפשרת להם לטפח יחסי אנוש עדינים בתקופה זו, הבעת והרעפת רגשות אהבה וחבה הדדיים, התייחסות וענין, אך מבלי שהדבר יתבטא בקשר גופני. ההתנהגות בהתאם לדרישת היהדות, המחייבת המנעות ממגע גופני בתקופה מסוימת, לא זו בלבד שאינה פוגמת ביחסים ובקשר ההדדי שבין בני הזוג, אלא להפך, היא מחזקת את הקשר הנפשי והרגשי שביניהם, ומגבירה את האהבה, החבה וההבנה ההדדיות. בא' פן זה נוצרים בין הבעל והאשה היהודיים אוירה פריאה ונעימה ונגעוועים הדדיים, המגבירים את ההשתוקקות ההדדית בצפייה לפגישה מקדשת,

שִׁמְמָנָה יִהְיֶה נִתֵּן לְהַפְיֵק שִׂיא שֶׁל הַנְּאֻה, סְפוּק וְאִשָּׁר אֲמַתִּי לֹא רָךְ הַחַיִּים
הַמְשִׁתָּפִים.

פָּרָק ד'

הַתּוֹעֵלֶת בַּשְּׂמִירַת הַטְּהָרָה מִבְּחִינַת חֲבֵרַתִּית

"תִּנְיָא הִיָּה רַבִּי מְאִיר אֹמֵר מִפְּנֵי מָה אֲמַרְהָ תּוֹרָה נִדְּהָ לְשַׁבְּעָה מִפְּנֵי שְׂרָגִיל וְקָץ
בָּהּ. אֲמַרְהָ תּוֹרָה תְּהֵא טְמֵאָה שַׁבְּעָה יָמִים כְּדֵי שְׂתֵּהֵא חֲבִיבָה עַל בַּעֲלָהּ כַּשְּׁעַת
כְּנִיסָתָהּ לַחֲפָה".

מֵאֲמָר זֶה מוּבָא בַּתְּלֻמוּד בְּמַסְכַּת נִדְּהָ דָּף ל"א: בְּשֵׁם ר' מְאִיר, הֵבֵא לְלַמְדָּנוּ שְׂאָף
שְׂאֲמָנָם הַלְכוּת נִדְּהָ הֵנָּן ח' ק' שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְחֻקֵּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּעַקְרָם
הֵם עֲנִינִים נִשְׁגָּבִים מִבְּיַחַד וְרַק הַקָּב"ה יוֹדֵעַ טַעְמָם הָאֲמַתִּי, כִּי הוּא יוֹדֵעַ בְּאֲמַת
מָה טוֹב וּמָה רַע לְאָדָם מִכָּל מְקוֹם, יֵשׁ בָּהֶם גַּם טַעַם הַגִּיּוּנִי וְתוֹעֵלֶת מִבְּחִינַת
פְּסִיכּוֹלוֹגִית (וְגַם זֶה נוֹסֵף עַל הַתּוֹעֵלֶת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מִבְּחִינַת רְפוּאִית, כְּפִי שְׂמוּבָא
בְּהַרְחֵבָה בְּסִפְרָנוּ. וְהוּא, שְׂמִטְבַּע הָאָדָם שֶׁכָּל דְּבָר טוֹב שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּהִשָּׁג יָד כָּל זְמַן
שִׁירָצָה, סוֹפוֹ שֶׁהוּא מוֹאֵס וְקָץ בּוֹ. (לְמִשָּׁל, מִפְּעַל לִיצוּר שׁוֹקוּלָד דְּרִישׁ מִסְפָּר
פּוֹעֲלִים גְּדוֹל לְהַפְעֵלָתוֹ. בַּעַל הַמְּפַעַל חֲשָׁשׁ לְהַפְסֵד שֶׁל ל' א' מַעֲט סְחוּרָה, אִם
הַפּוֹעֲלִים יִשְׁלַחוּ יָדָם בְּשׁוֹקוּלָד הַטְּעִים. חֲשָׁב וּמְצָא עֲצָה: הוּא כְּנִס אֶת כָּל
הַפּוֹעֲלִים וְהוֹדִיעַ לָהֶם חֲגִיגִית, שֶׁכָּלֵם רְשָׁאִים לְגִשָּׁת לְמַחְסָנִים בְּחִפְזִיּוֹת וְלִט' ל
שׁוֹקוּלָד כְּכ' ל שִׁירָצוֹ. וְאָכַן, בַּיּוֹם הַרְּאִשׁוֹן הִיָּתָה נְהִירָה גְּדוֹלָה לְעֵבֶר מִחֲסָנֵי
הַשׁוֹקוּלָד, וְכָךְ גַּם בַּיּוֹם הַשְּׁנִי. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כָּבֵר פָּחוֹת, וּבַיּוֹם הַרְּבִיעִי עוֹד
פָּחוֹת מִכָּךְ. לְבַסּוֹף, נִפְּשׁ הַפּוֹעֲלִים נִקְעָה מַעְצָם הַמַּחְשָׁבָה עַל שׁוֹקוּלָד, וְיִוְתַר
כָּבֵר ל' א' הִיָּה חֲשָׁשׁ וְהַמְחָסָנִים נִשְׂאָרוּ מְלֵאִים עַל כָּל תְּכוּלָתָם... וְכֵן לְהַפְּךְ: דְּבָר
הַחֲסָר לְאָדָם וְהוּא מְצַפֵּה וּמְיַחַל לוֹ, בְּזְמַן שֶׁהוּא מְקַבְּלוֹ שְׂמִחָתוֹ וְהַנְּאֻתוֹ מְשִׁלְמוֹת
בְּיִוְתַר. כֵּן גַּם לְגַבִּי אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, אֹמֵר לָנוּ רַבִּי מְאִיר. אֵלּוֹ הִיָּתָה אִשְׁתּוֹ שֶׁל אָדָם
מְזַמְנָת לוֹ בְּכָל עֵת שִׁירָצָה, בְּסוֹפוֹ שֶׁל דְּבָר הִיָּה קָץ בָּהּ. אֲךֵן הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
דוֹאֲגָת לְכָךְ שֶׁהַקָּשֶׁר וְהַאֲהָבָה בֵּין בְּנֵי הַזּוּג יִתְחַזְּקוּ וְיִגְבְּרוּ בְּכָל פַּעַם מְחֻדָּשׁ,
וּלְפִיכֵךְ נִתְּנָה לָנוּ הַלְכוּת נִדְּהָ, שֶׁעַל יָדָן בְּנֵי הַזּוּג רְחוּקִים זֶה מִזֶּה זְמַן-מָה, וְאִז
הַצְּפִיָּה בֵּין הַצְּדָדִים גְּדוֹלָה מְאֹד, וְכַשְּׂמַגִּיעִים לְזְמַן הַטְּהָרָה, הַשְּׂמִחָה שְׁלֵמָה
בְּמִיחָד וְהַהֲרָגָשָׁה טוֹבָה כָּל פַּעַם מְחֻדָּשׁ. מִמֶּשׁ כֵּן: בְּכָל פַּעַם לְהִתְחַתֵּן מְחֻדָּשׁ!

חַנוּךְ לְאַפּוּק מִתְחִיל מִיְלָדוֹת

סִפֵּר הַרְבֵּי אֲלִיעֶזֶר בֶּן דָּוִד שְׁלִיט"א (מִיַּסֵּד סְמִינַר "אוֹר הַחַיִּים" לְכַנּוֹת וּמְקִיִּים
קְהֵלוֹת בְּאֶרֶץ וּבְגוּלָה:

לְפָנֵי שָׁנִים רַבּוֹת נִתֵּן הַרְצָאָה לְחִילֵי צִה"ל, וְתוֹךְ כְּדֵי שִׁיחָה הַשְּׁמִיעַ בְּפָנֵיהֶם,
שְׁלִפֵי דִינֵי הַתּוֹרָה כְּלָה וְחִתָּן אַחֲרֵי שְׂמִתְיַחֲדִים בְּבֵיתָם בְּלִיל הַחֲתָנָה, מִיָּד
מְפָרִידִים בֵּין הַמְטוֹת וְאִין מַגֵּעַ פִּיזִי בֵּינֵיהֶם וְאֶפְלוּ מְסִירָה מִיָּד לְיָד עַד שְׁבוּעִים
אוֹ שָׁלֹשׁ אַחֲרֵי הַחֲתָנָה (זֹאת, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא רוֹאָה דָם, וְכַמָּה יָמִים אַחֵר כֵּן
רוֹאָה אֶת הַמְחֻזָּר הַקְּבוּעַ לָהּ. מְדַבֵּר בְּדַרְכֵךְ כָּלֵל בְּכַחוּר צְעִיר בְּשִׂיא פְּרִיחַת
הַיֶּצֶר, וּבְפַעַם הַרְּאִשׁוֹנָה בִּימֵי חַיָּו שְׁנַנֵּעַ בְּבֵת זוּגוֹ.

כְּאִשֶּׁר שָׁמְעוּ הַחִילִים זֹאת, עָמְדוּ נִפְעָמִים. הֵיִתְכּוֹן? וְכִי יֵשׁ בְּאָדָם כֹּחַ נֶפֶשׁ כְּאֵלוֹ, לַעֲמֹד בְּפִתּוֹי כְּזֶה וְלַעֲצֹר בְּרוּחוֹ? לֹא יֵאָמֵן.

אִז עָנָה לָהֶם הָרַב: וְכִי חוֹשְׁבִים אַתֶּם שְׁפִתָאֻם בְּבַת אַחַת לְמַדּוֹ לְהִתְאַפֵּק וּלְגַדֹּר עֲצָמָי? אֲלֵא כְּאִשֶּׁר הֵילֵד הָיָה בֶן שְׁלֹשׁ וְנִצָּא עִם אִמּוֹ לְטִיּוֹל שֶׁל אַחַר הַצְּהָרִים בְּגַן הָעֵירֻוֹנִי, עֶבֶר שָׁם מוֹכֵר הַגְּלִידָה וּמִסְבִּיבוֹ יְלָדִים רַבִּים הַמְּלַקְקִים שְׁלִגוֹן לְהִנָּאֵתָם. צֹחַח הַפְּעוּט: "אִמָּא! גַּם אֲנִי רוֹצֶה". "לֹא, בְּנִי, בְּאַרוּחַת הַצְּהָרִים אֲכַלְתָּ עוֹף, וְכַעַת אֵינְךָ יָכוֹל לֶאֱכֹל חֲלָבִי". וְאִז הוּא פּוֹרֵץ בְּבִכֵי מֵר, אֲךָ לֹא־יֵשׁ קוֹ חֲנוּכִי וְאִפִּי חֲזָק וְהִיא אֵינָה מְתַרְגְּמַת מִיְלָלוֹת וּבִכִּיּוֹת, וּמִסְבִּירָה לוֹ בְּטוֹב טַעַם וְהַסְבְּרָה גְּבוּוֹנָה: "יְלָדֵי הַטּוֹב, דַּע לְךָ שְׂאֵנוּ יְהוּדִים וְהַתּוֹרָה מְצֻוָּה אוֹתָנוּ לְהִזְהָר, וְנִאֲחָרֵי מֵאֲכֹל בְּשָׂרֵי אָסוּר כַּמָּה שְׁעוֹת לֶאֱכֹל חֲלָבִי". כִּךְ מִתְחִיל הֵילֵד לֵאמֹר לֹא־יֵשׁ לְהִתְחַנֵּךְ וְלְהִתְרַגֵּל שֶׁלֹּא הַכֹּל מִתֵּר. לֹא כָּל דְבָר מְכַנְיָסִים לָפֶה, וְלֹא כָּל זְמַן שְׂרוּצִים מִתֵּר לְהִתְעַנֵּג.

מִמְשִׁיךְ הָרַב אֲלֵיעֶזֶר בֶּן דָּוִד וּמִסְבִּיר: כְּאִשֶּׁר מְרַגְּלִים אֶת הֵילֵד לְחַפֵּשׂ אֶת תּוֹיֵת הַהֶקְשֶׁר עַל כָּל דְבָר מֵאֲכֹל הַנִּכְנָס לָפֶה, וְכְאִשֶּׁר מְחַנְכִים אוֹתוֹ שְׂיֵשׁ דְבָרִים שְׂאֵסוּר לְרְאוּת וְיֵשׁ גַּם דְבָרִים שְׂאֵסוּר לְשִׁמְעַ, אִזִּי כְּאִשֶּׁר הוּא מִתְבַּגֵּר וְעוֹמֵד בְּכַנְיָ אֲתַגְרִים וְנִסְיוֹנוֹת, הוּא יוֹדֵעַ לַעֲמֹד כְּצוּר אֵיִתָּן וּבְדַעַה בְּרוּחָה מֵהַ דוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ וְכִי־צַד עָלָיו לְהִתְנַהֵג. אֲפִלּוֹ שְׂמַדְבֵּר בְּאַשְׁתּוֹ, הוּא יוֹדֵעַ שְׂיֵשׁ מְצָבִים שְׂאִין לְגַעַת בָּהּ אֵף בְּאַצְבָּע קְטַנָּה. וּבְזֶה יוֹבֵן מִדּוּעַ תַּחַת הַחֶפֶה מְבָרְכִים אֶת הַחֶתָּן וְהַכֶּלֶה: "אֲשֶׁר בָּרָא שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה וְכוּ", אַהֲבָה וְאַחְוָה, שְׁלוֹם וְרַעוּת". לְכַאוּרָה, מֵהַ הִיא הַלְשׁוֹן "אַחְוָה"? אֲלֵא זֶה נִגְזַר מִשְׁרֵשׁ הַמִּלָּה "אַח", לְלַמְדֵךְ שְׂיֵשׁ יָמִים מְסִימִים שְׂבָהֶם אֵף אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל אָדָם אֲסוּרָה עָלָיו כְּמוֹ אַחֻתּוֹ, וְאִם גְּזַהָרִים בְּכָךְ אִזִּי זוֹכִים לְשְׁלוֹם וְלְרַעוּת.

פֶּרֶק ה'

מֵאֵמֶר מִן הַסֵּפֶר "טְהֵרַת יִשְׂרָאֵל"

מֵאֵת מֶרֶן הַחֶפֶץ חַיִּים זַצ"ל בְּחִתִּימַת הַסֵּפֶר.

כְּתִיב מִשְׁלֵי י"ד, א': "חֻקֹּמוֹת גְּשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֵת בְּיַדֶּיהָ תִּהְרָסְנוּ". וְהִנְנוּ, שְׂהֵאֲשָׁה שְׂהִיא חֻקְמָה לְהִנְהִיג עֲנִינִיָּה כְּרְאוּי, גְּבֻוָּה כָּל הַבֵּית עַל יְדֵהָ, וְהִיא זוֹכָה לָהּ וּלְכַנְיָה לְכָל טוֹב, כְּמוֹ שְׂבַאֲרָנוּ לְמַעְלָה. וּמִי שְׂהִיא אוֹלֵת, וְאֵינָה רוֹצֶה לְהִתְנַהֵג בְּדַרְכֵךְ הַ', הִיא הוֹרְסַת אֶת כָּל הַבֵּית, שְׁעַל יְדֵי שְׂמַתְעַצְלַת לְטֹב לְגוֹרְמַת לְבַעְלָהּ וּלְכַנְיָה לְהַפְרַת מֵאַרְץ הַחַיִּים, וְכְמוֹ דְכַתִּיב בַּתּוֹרָה שְׂיֵשְׂאָרוּ עֲרִירִים, דְּהִנְנוּ אֲפִלּוֹ שְׂיֵשׁ לָהֶם בְּנִים מִכְּבָר, הֵם יְמוּתוֹ. הֵיִשׁ לְךָ הָרוֹס יוֹתֵר מִזֶּה?! וְעַל כֵּן יִזְהָרוּ מֵאֵד בְּעַנְוֵן זֶה.

אִם נִמְשֵׁךְ כַּמָּה חֲדָשִׁים מַעַת שְׂרָאָתָה, וְכִבֵּר נִהִיתָה מְעַבְרַת שְׂפִסְקָה מְלִרְאוּת דָּם, וְיוֹתֵר מִזֶּה, שְׂאֲפִלּוֹ אִם הִיא בָּאָה בְּשָׁנִים כָּל כִּךְ שְׂנַעְשְׂתָה זְקָנָה שְׂפִסְקָה מְלִרְאוּת מְכָל מְקוֹם, עֲדִין טְמָאָה הִיא מִן הַתּוֹרָה מַעַת שְׂרָאָתָה, וְעַדִּין לֹא נְטַהֲרָה, וּמְחַיֶּבֶת לְטֹב לְמִן הַתּוֹרָה. וְאִם הַבַּעַל מְשַׁמֵּשׂ עִמָּה קָדָם טְבִילָתָהּ, חַיִּבִין עַל זֶה כְּרַת. וְאֵל יִסִּיתָנוּ יְצִרוֹ לֹמֵר: כְּבָר זְקַנְתִּי וְשִׁבְתִּי, וּמֵה תוֹעֵלַת תְּהִיָּה אִם עִמָּה לַעַת

זקנתי אהיה בעל תשובה? ל' א כן, אחי! כבר נאמר יחזקאל ל"ג: "כן אמרתם לאמר כי פשעינו וחטאתינו עלינו וכם אנחנו נמקים ואיך נחיה, אמר אליהם חי אני נאם ה' אל קים אם אחפץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו ונחיה".

והנה עד כה דברנו אודות הנשים, של א יקלו לעצמן, חס ושלום, באסור החמור הזה, בסיום דברינו באנו לזרז לאמותיהן, שיפקחו על בנותיהן של א יפלו, חס ושלום, באסור המר. ואל תאמר האם, שדי לה שתדבר עמה אודות זה פעם ושתיים. ל' א כן הדבר, כי צריכה לעשות כל השתדלות למנעה. והגע עצמך, אלו ראתה את בתה האהובה לה כנפשה שוככת על ערש דני כמה היתה משתדלת לחלץ נפשה מהסכנה! יומם ל' א תנוח, ולילה ל' א תישן לפקח עליה לשמרה ולהמציא לה כל דברים המחקקים גופה, למען תשאיר בחיים. ולפעמים בהתגברות מחלתה, שתמאן לקחת סמי רפואות, תבכה ותתחנן לה בדמעות: תיקרנה נפשך ונפשי בעיניך וקחי נא את הסמים האלה.

ועל אחת כמה וכמה בענין הזה, שיודעת איך שבתה האהובה לה מכניסה נפשה לסכנת מות, רחמנא לצלן, בענין פרת החמור, על ידי אסור זה שהיא סכנה לגוף ונפש אין לה לנוח ולשקט, ועליה לעשות את כל ההשתדלות למנעה מסם המות הזה. ואם מפני התגברות חלי הנפש נלקחה הדעת מצעירי דור החדש על האמהות להתחנן ולבקש שיחוסו נא על עצמן ועל נפש בעליהן וילדיהן, של א אותה בלבד תציל בזה, אלא גם את בעלה וצאצאיהם, שבעוון פרת כזה נכלל גם "ערירי", שהבנים מתים פשהם קטנים. ואיך תוכל לשקט בשעה שבתה וחתנה מתאכזרים כל כך על עצמם ועל פרי-בטנם? וגם בנים החיים שיולדו מבני נדות, הלא בנדאי יהיו פרוצים ונצופים, פושעים ומורדים בהקדוש ברוך הוא, כי הם מתשע מדות שמנו חז"ל, שעליהם אמר הפתוב: "וברותי מכם המ רדים והפושעים בי". ומנכדים כאלה בנדאי ל' א ישבעו מהם אבותיהם נחת בעולם הנצח, כי הלא ידוע שמלאך גבריאל מכריז למעלה בכל יום את פעילות בני האדם בעולם הזה, ועל זה אמר הפתוב: "כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר". וכמה תתמרמר נפש האדם בשמעו את המעשים המת עבים של זרעו, וכמה גדולה תהיה כלמתו שם! ובפרט כאשר ישמעו את הענין הנחרץ עליהם עבור זה, מה גדול יהיה צערם ויגונם!

ועל כן, מטל על אם רחמניה לחוס ולחמל על בניה, ולמנע את בתה מלהכפיל בעוון המר הזה, למען תחנה היא ובעלה ובניה, ולמען יצא מהם דור ישרים, זרע קדש לתפארת אבותיהם נצח. ומצוה על נשים שאננות בכל עיר ועיר, לשים לב על ענין הקדוש הזה, שכל פלה בשני שבועות קדם החפה, תתקשר אתה אחת מהנשים הנכבדות ותלמדה עקרי ההלכות הפתובות בספר הזה. ומה נכון אם אשת הרב דמתא תשים לב לזה. וזכות גדולה היא לכל המשתדלים בענין הקדוש הזה, למנע רבים מאסור חמור, ונהיה בזה זרע עם ה' זרע קדש מצבתה, אמן כן יהי רצון.

והנה כל זה דברנו אודות הנשים ובנותיהן, וכן מטל על האיש שרוצה לקחת אישה לעצמו או לבנו, ידקדק לשא אישה כשרה, שתשמר חקי היהדות בעניני טבילה וכיוצא בזה. ומה טוב ונכון להתנהג כמו ששמעתי מאנשים הכשרים הנמצאים מחוץ למדינה, שבעת שיצטרכו לקחת נשים לעצמם או לבניהם, ידקדקו להתנות עמהן מתחלה שישמרו חקי היהדות. ובמקום שמבינים של איש שמרו את חקי היהדות יתרחקו מלהתחתן עמהם, אף בכל כסף שבעולם, למען לא יטמאו את נפשם ויפגמו את זרעם. ומה נואלו האנשים שמדקדקים בעניני שדוכים רק אחרי הכסף והזהב בלבד, שבמקום שיוכל להשיג הרבה כסף וזהב, אף אם באותו המקום חשודים על חלול שבת וכן על עניני טבילה, לא יחישו על זה כלל. וזה לאות שחמדת הממון גברה עליהם כל כך, עד שמעבירה אותם על דעת קונם. וסוף דבר יהיה שממנם יכלה, כי אפלו בסתם נושא אישה לשם ממון, אפלו אישה כשרה, איתא ב"אבן העזר", סימן ב', שאותו הממון אין לו הצלחה. כל שכן באישה כזו, שמעשיה מת עבין, בנדאי הממון שמרויח על ידי זה יכלה עד הפרוטה האחרונה, והעונות ישארו. ועל אלה השמים לב לשמר חקי ה' ומצוותיו, אמר הכתוב: "אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד. גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יב רך".

קול קורא

לשמירת טהרת המשפחה

הנה קול שמענו ותצלילה אנחנו, צרה כמבפירה, פי שם היצר ידו על טהרת משפחת ישראל, עד שלפי דבת רבים עזבו חלק ממשפחות ישראל בחוץ-לארץ ובצרים גדולות אף במדינותינו את דת אבותם, מבלי לטהר עצמן במקנה פשר פחוק התורה, ורק באמבטיית בבית יטהרו. הוי! תצלילה אנחנו משמיע דבר זה! הנשמע שיפקירו בני ישראל את חקות התורה התמורות בשאט נפש, דבר שאף תינוקות של בית רבן יודעים דבר זה, כי אישה נדה. אף לאחר ספירת שבועה נקיים, כל זמן של אי טבילה במקנה פשר פדין, לא יועיל לה כל מימות שבעולם, והיא בנדתה. אוי לנו שבאנו לידי כך, לדבר בענין זה, של אי נחשדו בנות ישראל על זה מעולם, והתורה נתנה להן נאמנות על זה, כדכתיב: "וספרה לה" לעצמה, ובושה תכסה פנינו לדבר קבל עם בדבר כזה. אבל מה נעשה? הלא אין אנו רשאים לחשות בזמן שלנגד עינינו תרמסנה ברגלים חקות התורה התמורות שבחמורות, ובפרט דבר זה, שנוגע לכל קדשת האמה. וכאשר ידוע, כי רבים המפקירים זה לא במקד ומעל כל כך, רק בחסרון ידיעה על חמור העוון, ויש שנמשכות אחרי חברותיהן, ויבושו מחברותיהן לנהג פדת התורה (אוי לנו שתהא לנו לבושה לשמר חקי אל קים חיים. על פן אמרתי, עלי לבאר מעט לפני האנשים האלה את חמור הענין הזה, ולצעק מרה על מה שהגענו, אולי יראו וירחמו על עצמם וישובו מדרךם:

א ידוע לכל איש, שעוון נדה אינו רק לאו כמו אכילת חזיר וכדומה, רק עוון פרת, והענש הוא על האיש והאשה יחד, של אי ישלימו שנותיהם, חס

ושלום. ואפלו אם זכויותיהם יתרבו, שיתלו להם להאריך ימיהם, אבל נפשם נכרתת מצרור החיים, שהוא אבדן נצחי להנפש, ועל זה נאמר: "הכרת תפירת הנפש ההיא מלפני". והינו כיון שהקדוש ברוך הוא מלא כל העולם, שוב אין מקום לנפש הזו (אם לא פשיעשה תשובה. ומה נורא הע' נש הזה! רע הוא אלה פעמים אף מע' נש מנת, שהוא רק מיתת חיי הזמן, וזה מיתת חיי עולם, וכל זה אחר שיקבלו ע' נש הגיהנום הנורא, שיורדים ק' דם לשאול ונדונים שם ביסורים מרים על כל פעם ופעם שעברו, כמובא בז' הר הקדוש, ואחר כל זה יגיע להם כרת הנפש. ואז לא ינקטו בפניהם על סכלותם, שנמשכו אחר יצרם ולעג חברותיהן או ספרי רעל המלעיגים מחקי התורה, ואז לא יעזרו להם כלל, אוי ואבוי יהיה לכם, ואין לאל ידם להושיע!

והתבוננו נא בענין הנורא עתה, בשעה שעדין בידכם לתקן.

ב עוון פרת, ידוע שגם ע' נש ערירי הוא, הינו שימותו כל א בנים, רחמנא לצלן, או של' א ילדו כלל בנים, או שילדו וימותו, רחמנא לצלן. והעוברים על זה, הלא עליהם לזכר זאת, שמכניסים את ילדיהם האהובים, עוללי טפוחים, בסכנה. התבוננו נא, אחים, מה אתם עושים! מכניסים בעצמכם את בניכם האהובים בסכנה כזו בשביל איזה לעג שילעגו רעותיכן הסכלות! מי הן ומה הן? הלא פלם כעשב יבלו, וכמאמר הנביא: "כל אדם חציר, יבש חציר נבל ציץ ודבר אל קינו יקום לעולם".

ג אף אם יגנו איזה זכויות גם בעד הבנים של' א ימותו, אבל עוון אבותם ישאר על עצמותם ופגומים הם, לעולם לא יוכלו לרחץ עצמם מחלאות הטמאה אשר על עצמותם, כי נולדו בעברה, ובשם "בני נדה" יקראו. גם אנשים יראי אל קים וישרים יתרחקו מלהתחתן אתם. וידוע כי תקנות כל איש ישראל ונחמתו הוא מבניו, שיהיו טובים לשמים ולבריות, שיראה מהם נחת בזה ובבא אחר מאה שנים, וכל זה יש לקוות מהבנים שנולדו בקדשה וטהרה, שטבלה אמן וטהרה עצמה מטמאתה כח' ק התורה, אז נמשכת על הבנים נפש קדושה ממקור נשמת ישראל, אבל אלה של' א טהרו פח' ק, הלא נפש טמאה תשרה בהם, כמב' אר בז' הר הקדוש פרשת שמות, ואלו הם דבריו: וילד שיתעבר בשעה שאין אמו טהורה פדין התורה, נמשכת עליו רוח טמאה, וכל ימיו יהיו בטמאה, שיהי מבנהו ויסודו בטמאה גדולה וחזקה יותר מפל הטמאות שבעולם, עד כאן לשונו. ויהיו רשעים מבטן, וכדכתיב: "ז' ר' רשעים מרחם", וכן אמרו חז"ל במסכת נדרים על הפסוק: "ובר' תי מכם המורדים והפושעים בי" אלו בני תשע מדות, ובני נדה אחד מהם (ואף לפי הגרסה "בני נדוי", בני נדות כל שפן הוא, כנ"ל בשם הז' הר הקדוש, וגם הבא על הנדה מנדה הוא גם כן מלמעלה. וראו נא, אבות, קלקול מעשיכם, שאתם מביאים רשעים לעולם, באשר האדם לא לעולם יחיה, ולבסוף ידונו גם את בניכם ביסורים מרים על מעשיהם הרעים בעולם, הלא תזכרו אז מעשיכם כי אתם גרמתם להם ז' את בסכלותכם. אוי ואבוי! תחת הכבוד והגדלה אשר ישיגו אבות ישרים מבניהם, תשיגו חרפה וכלמה מגדולים שגדלתם, וצער נורא מיסוריהם, ואין לאל ידכם להושיע!

ד עוד על האנשים לדעת דבר הידוע לכל בן תורה, פי נדה היא בכלל עריות, שהיא אחת משלש עברות שמחייב כל איש ישראל למסור נפשו להריגה ולהשרפה של א לעביר עליהו, והו: עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים (פי בשאר עברות אינו מחייב רק לתת פל מאדו, אבל לא נפשו, אם לא שמכון המציק להעבירו על דתו והוא בפרהסייה, כמבאר ביורה דעה, סימן קנ"ז. והוא, מפני שפגם הנפש מעוונות אלו גדול כל כך, שמוטב לו לאדם למות ולא לעביר. וחיל ורתת צריך לאחז את אלה הפושעים בנפשותם, פי דבר אשר צריכים למסור נפשם להריגה אם יאנסוהו יעברו על זה בחפץ לב ולא פעם אחת, רק לאין שעור. הענין נורא מאד למה שהגענו, ומה שפעלו עלינו לעג השאננים פורקי על בלעגם על חקי התורה להכניס ישראל תמימים בענין נורא כזה.

ה ידוע מה שאמרו במסכת שבת דף ל"ג, שבעוון נדה נשים מתות בשעת לדתו. ואם כן, איך לא תפחדנה הנשים מדבר זה, פן חס ושלום בשעת הספנה תתבע מהן מדת הדין את עוונן ויענשו? וגם באיזה פנים יצטקו אז בחבליהן לה' שיושיעו, אחרי שהן ממרות רצונו בכל עת?

ו עוד צריך לדעת מה שאמרו בזוהר הקדוש, פרשת שמות: עוון זה גורם לסלק כבוד ה' מישראל, ואנשים צועקים מצרותיהם להקדוש ברוך הוא ואינם נענים (פי כל ישראל ערבים זה לזה. ויירא ויפחד איש הנלבב, בזכרו כמה צרות, חסרון פרנסה וח' לי, רחמנא לצלן, וכיוצא בזה נגרמו לישראל על ידו, שצועקין לה' ואין נענים. ואם גרמו זה לאחרים, כל שפן שהם בעצמם יענשו בזה, שיצטקו לה' בצר להם, חס ושלום, ולא יענו.

ז גם צריך לזכור מה שכתב רבנו יונה, שמי שמפקיר עוון אחד ואינו מקבל עליו לשמרו, הוא הנקרא בשם "מומר לדבר אחד". וזה הוא אפלו בעוון קל, כל שפן בעוון חמור כזה, הלא בשם מומר יקרא את עצמו, ועם רשעים ופושעים נמנה, ומן הדין פסול הוא לעדות ולשבועה כדין רשע גמור.

ח אסור לדור בעיר שאין בה מקנה. כופים זה את זה לעשות מקנה, וגם הזקנים והזקנות מחייבים לתת עבור זה, כמבאר ב"ח שן משפט", והיא קודמת לבנין בית הכנסת וקניית ספר תורה וכל המצוות.

אחים אהובי עליון, התבוננו נא בכל הדברים האלה, ושימו לבבכם על דרכיכם, וחדלו לכם מן העוון המר הזה, והזהירו גם לכל אוהביכם שיחדלו מדרכי ח' שך פאלה, וראו נא אחי, מי הביא לכל זה להפגם בעוון אשמה נורא כזה, ולהעשות אכזריים על נפשם ונפשות בנייהם האהובים, להכניסם בספנה בחטאתם ולעשות רשעים ופגומים לעולם, לגרם רעה להם ולעצמם כל הימים האם איזה צר ומציק עמד עליהם, פאשר קרה לאבותינו בשנות קדם? הלא אין זה פי אם בחפץ לב בהמשכם אחרי דברי לעג ממרגיזי א-ל, המלעיגים מחקי אל קים. אוי להם ולנפשם! על מה הם מלעיגים? על חקי אל קים חיים, יוצר נשמתם ונותן להם חיים בכל שעה ורגע, אשר ברגע אחד אם יטל חיותו ואינם, וכדכתיב: "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו". ואיה חבריהם

אֲשֶׁר כָּבַר יָצְאוּ מִן הָעוֹלָם, אוֹ רְבוּתֵיהֶם? הֲלֹא נְדוּנֵינָם הֵם לְדוּרֵי דוֹרוֹת! גִּיהֲנוּם כָּלָה וְהֵם אֵינָם כָּלִים, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ בְּמִסְכַּת ר' אִישׁ הַשְּׁנָה דף י"ז וּבְרַמְב"ם ח"א, רְבוּתֵיהֶם וְחִבְרֵיהֶם צוּעְקִים שָׁם מְרָה: הוּי וְאָבוּי, אֵיךְ מְלֹאֵם לָבֵם לְהִלְעִיג מִחֻקֵּי אֱלֹהִים חַיִּים, וְתִלְמִידֵיהֶם הָעוֹשִׂים מַעֲשֵׂיהֶם מוֹסִיפִים חֲטָא עַל חֲטָא אֲתָם.

וְדַעוּ כִּי כְּאֲשֶׁר בְּקִיּוּם הַגּוֹף אָנוּ רוֹאִין דְּבָרִים הַמְּחִיִּים אֶת הָאָדָם, וְלִהְפֹךְ דְּבָרִים אַרְסִיִּים, סֵם הַמָּוֶת, הַמְּמִיתִים אֶת הָאָדָם, וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח בְּעַצְמוֹ דְּבַר אַרְסִי לְהַמִּית אֶת עַצְמוֹ, הֲלֹא לְמַשְׁגָּע וְשׁוֹטָה יִחָשֵׁב. כֵּן הוּא בְּעִנְיַי הַנֶּפֶשׁ: יֵשׁ דְּבָרִים שְׂמֻחִים אוֹתָהּ לְנִצְחָה, וְיֵשׁ דְּבָרִים שְׂמֻחִים אוֹתָהּ, כְּפִי הַחֵק שֶׁחִקֵּק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יוֹצֵר עוֹלָמוֹ, וְכִמוֹ שְׁאָמַר הַכֶּתוּב: "וְשִׂמְחֶתֶם אֶת חֵק תִּי וְאֶת מִשְׁפָּטֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתְּם הָאָדָם וְחַי בְּהֵם", וְתִרְגַּם אוֹנְקֵלוֹס: "בְּחַיֵּי עֲלֵמָא". וְחַס וְשָׁלוֹם לְנֶגְעַת בְּעוֹוֹן הַמְּמִית אֶת נַפְשֵׁנוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֲלֹא לֹא נִדְעָה אֶת עֵרֶךְ נַפְשֵׁנוּ מֵאוּמָה חַיּוּתָהּ, עֵרֶכְהָ וְקִדְשָׁתָהּ, אֵיךְ תִּכְּלִיל בְּקִרְבָּהּ כִּיחַ הַדַּעַת וְהַחֲכָמָה, אוֹצֵר מְלֹא סִפְרִים בְּמִחַת כֶּכֶף אִישׁ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵצֵר אוֹתָהּ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "כָּל הַנֶּפְשׁוֹת לִי הִנֵּה", "הוּא עֲשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ", וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מֵאוּמָה, וְרַק הוּא יֵצְרֶהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טֵבַע נַפְשֵׁנוּ דְּבָרִים הַמְּחִיִּים אוֹתָהּ וְהַמְּמִיתִים אוֹתָהּ, וְהַזְהִירָנוּ עֲלֵיהֶם, וְהֲלֹא לְמַשְׁגָּעִים נִחָשֵׁב אִם נִגַּע בְּהֵם, כִּי הֲלֹא מְרָה תִּהְיֶה אַחֲרֵיתָנוּ, וְאֵל מִי נִזְעַק אָז, אַחֲרֵי שְׂבַעֲצָמְנוּ חִבְּלָנוּ נַפְשׁוֹתֵינוּ?

מֵה נִאֲמַר וּמֵה נְדַבֵּר, הֲלֹא הַדְּבַר פְּלֵא אֵיךְ הִגִּיעַ הַדְּבַר, שְׂמַצָּאנוּ עוֹז בְּנַפְשֵׁנוּ לְנֶגְעַת בְּתוֹרָתָנוּ נִשְׁמַת חַיִּים, הַכְּתוּבָה וְהַמְּסוּרָה לָנוּ מְדוּר דוֹר, אֲלֵפֵי רְבֻבוֹת אַנְשִׁים חֲכָמִים וְנְבוֹנִים, אֲשֶׁר הָאִירוּ בְּתוֹרָתָם וְחִכְמָתָם לְכָל בְּאֵי עוֹלָם יִגְעוּ וְעָמְלוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, דִּין וְדִין מִחֻקֵּי הַתּוֹרָה בְּכָל דוֹר וְדוֹר. גְּאוּנִים, צְדִיקִים, חֲכָמִים מְדוּר שְׁלֹפְנֵינוּ, וְלִמְעָלָה לְמַעְלָה בְּקִדְשׁ עַד דוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ רִש"י וְרַמְב"ם וְהַגְּאוּנִים. וְלִמְעָלָה לְמַעְלָה עַד דוֹרָם שֶׁל רְבוּתֵינוּ חֲכָמֵי הַש"ס, מְלֹאכֵי מְרוֹם אֲשֶׁר תּוֹרָתָם, חֲכָמָתָם וְקִדְשָׁתָם אֵינָן בְּגִדְרָה שְׁכָל אֲנוּשֵׁי, וְלִמְעָלָה דוֹרוֹת הַתַּנְאִים, סְמוּךְ לְחִרְבּוֹן הַמְּקַדֵּשׁ, אֲשֶׁר הִרְבֵּה מֵהֶם הָיוּ יוֹדְעִים שְׂבַעֲעִים לְשׁוֹן וְאֶת כָּל הַחֲכָמוֹת שְׂבַעֲעוֹלָם, וְיֵשׁ שְׁהִיוּ עוֹד בְּזִמְנֵי הַמְּקַדֵּשׁ עַל מְכוֹנוֹ וְעַל עֲשָׂרָה נְסִים הַתְּמִידִיִּים שָׁבוּ, וְלִמְעָלָה דוֹרוֹת חֲכָמִים, אֲלֵפֵי רְבֻבוֹת זְקֵנִים וְנְבִיאִים עַד מִשְׁהָ רַבֵּנוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, שְׂרָאָה דוֹרוֹ אֶת הַכֹּל, וּפְנִיִם בְּפָנִים דְּבַר ה' עִמָּהֶם, וּמְדוּר הַרְאִשׁוֹן עַד דוֹר הָאֲחֵרוֹן אֲלֵפֵי רְבֻבוֹת חֲכָמִים קְדוּשִׁים כְּמִלְאָכֵי אֱלֹהִים יִגְעוּ וְעָמְלוּ בְּרַחֲבֵי לְבָבָם הַנּוֹרָא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט מִחֻקֵּי הַתּוֹרָה, וּמְסָרוּ נַפְשָׁם עַל כָּל קוּץ וְקוּץ וּבְחָרָו וְקִיָּמוּ, וּמְסָרוּ לָנוּ מְדוּר לְדוֹר תּוֹרָה שְׁלֵמָה, תְּמִימָה בְּכָל חֻקוֹתֶיהָ וְאִזְהָרוּתֶיהָ וּפְרָטֶיהָ, הַמְּשַׁנָּה וְהַתְּלַמּוּד וְהַשְּׁלֵחַן-עֲרוּךְ, אֲשֶׁר נִשְׁמַע וְנַעֲשֶׂה אֲצֵל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדוּקֶיהָ, דְּבַר אֲחָד לֹא נִגְעַדַר חַס וְשָׁלוֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְהִיא הִיטָה מְעַזְנוּ וְקִיּוּמָנוּ עַד הַיּוֹם, וְעַתָּה בְּדוֹרָנוּ, אֲשֶׁר בִּשְׁנוֹ מְכַל דוֹר בְּקִטְנוֹת דַּעַתָּנוּ, וְנִמְשַׁכְנוּ אַחַר תַּאֲוֹת הָעוֹלָם וְחֻמּוֹתָיו, עַתָּה חֲכָמָנוּ לְחֻקֵּי וְלִנְגַע בְּחֻקֵּי הַתּוֹרָה וְלַעֲשׂוֹת בָּהּ מִשְׁטֵר כְּפִי חֲפְצָנוּ הַנִּמְצָא עֲזוּת כְּזוֹ, סְכָלוֹת כְּזוֹ?! אוּי וְאָבוּי לָנוּ עַד כְּמָה מִשָּׁל הַיֵּצֵר בָּנוּ לַעֲזוֹב דְּרָךְ ה' הָאֲמִתִּית, הַגְּדוּלָה וְהַרְחֵבָה, אֲשֶׁר הִלְכוּ בָּהּ אֲבוֹתֵינוּ, רַבֵּי רְבֻבוֹת יִשְׂרָאֵל טְהוּרִים

וקדושים מיום היותם לגוי, וְלָלַכְת בְּדַרְכַּי עַקְלָתוֹן, ח' שָׁךְ וְאַפְלָה, שְׁהִתּוּ לָהֶם אֵיזָה פּוֹרְקֵי עַל וְל' א בְּדָבָר קָטָן, כִּי אִם בְּדָבָרִים הַנּוֹגְעִים לְחַיֵּי נַפְשָׁנוּ, וְהֵל א בּוֹשָׁה וְכַלְמָה תִּכְסֶּה פְּנֵינוּ מְאַבּוֹתֵינוּ, שְׁהֵם מְסָרוּ וְנָפְשָׁם לְהַרְיָגָה וּשְׂרָפָה עַל חֲקוֹת הַתּוֹרָה, כְּשֶׁעָמְדוּ עֲלֵיהֶם מְצִיָּקִים לְהַשְׁבִּיתָם, וְעַל כָּל ח' ק וְח' ק מְדַבְּרֵי הַתּוֹרָה נִשְׁפְּכוּ כַּמַּיִם. דָּמַש רַבּוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, וְכַדְאִיתָא בְּמַדְרַשׁ פְּרָשְׁתָּ אַמְרֵי: מַה לָּךְ יוֹצֵא לְסַקֵּל? עַל שְׁמַלְתִּי אֵת בְּנִי! מַה לָּךְ יוֹצֵא לְשַׂרְף? עַל שְׁשִׁמְרַתִּי אֵת הַשְּׂבֵת! מַה לָּךְ יוֹצֵא לְהַרְגִי? עַל שְׁאֲכַלְתִּי מִצָּה! מַה לָּךְ לֹקֵה בְּפֶרֶגוֹל? עַל שְׁעַשִּׂיתִי סִסְפָּה, עַל שְׁנִטְלַתִּי לְוֵלֵב, עַל שְׁהִנַּחְתִּי תְּפִלִּין, עַל שְׁהִטְלַתִּי תְּכֵלֶת (צִיצִית), עַל שְׁעַשִּׂיתִי רְצוֹן אָבִי שְׁבַשְׂמִים. וְכֵן הוּא אוֹמֵר זְכַרְיָה י"ג, ו': "מַה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר הִפִּיתִי בֵּית מִאֲהָבִי" הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה גָּרְמוּ לִי לְהִאָּהֵב לְאָבִי שְׁבַשְׂמִים. עַד כָּאֵן לְשׁוֹן הַמְּדַרְשׁ.

וְכֵן בְּדוֹרוֹת שְׂאֲחָרֵי כֵן, כִּידוּעַ לְכָל מַה שְׁעָבַר עַל יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם, וּבְדַמֵּי חַיִּיהֶם מְסָרוּ לָנוּ תּוֹרָה תְּמִימָה בְּכָל חֲקוֹתֶיהָ וּמִשְׁפָּטֶיהָ. וְאַנְחָנוּ בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר בְּעֶזְרַת ה' הַשָּׂאִיר לָנוּ שְׂרִיד, וּבְצִל מְלָכֵי חֶסֶד אָנוּ חוֹסִים, הַמְּנִיחִים לָנוּ לְשִׁמְרַת תּוֹרָתָנוּ. אֲנַחְנוּ בְּעֶצְמָנוּ בְּשִׁבִיל תְּאֻנָּה נִמְבְּזָה אוֹ לְעַג אֵיזָה מִהַסְּכָלִים, נִפְרַ בְּשִׂאֵט נִפְשׁ חֲקֵי תּוֹרָתָנוּ הַחֲמוּרוֹת שְׁבַחְמוּרוֹת קָבֵל עִם? מַה נִּיאֵמַר וּמַה נְדַבֵּר, לְכַבְּנוּ יָמֵם בְּקֶרְבָּנוּ בְּדַבְּרָנוּ, כִּי גַמְלָנוּ לְתוֹרָתָנוּ יוֹתֵר מֵאוֹיְבֵינוּ הָאֲכַזְרִיִּים בְּשָׁנוֹת קֶדֶם: הֵם שְׂרָפוּ גְּלוּיָי הַתּוֹרָה בְּחֻצוֹת יַחַד עִם גּוֹפּוֹת אַבּוֹתֵינוּ הַטְּהוֹרִים, וְאַנְחָנוּ שׁוֹרְפִים אֵת עַצְמָם חֲקֵי תּוֹרָתָנוּ בְּיַחַד עִם כְּבוֹד אַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים. אֵיזָה מַסְכַּת נִדְּהָ הַחֲמוּרָה, וְאַלְפָּס, וְרַמְבַּ"ם, וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ "יֹרֵה-דָעָה"? הַכָּל שְׂרוּי, הַכָּל מְחוּל! פְּרַעוּהָ, קַרְעוּהָ, וַיִּתְּנֶהָ לְמַרְמָס רְגָלִים! אוֹי לָנוּ לְמַה שְׁהִגַּעְנוּ! אוֹי לָנוּ אִם ל' א נַחוּשׁ לְעֵלְבוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה! וְאֵיךְ ל' א נִיאָ מִפְּנֵי חַמַּת ה', אִם הוּא חַס וְשְׁלוֹם יִתְּבַע מִמָּנוּ עֵלְבוֹנָה?! הֵל א אֵז מָרָה תִּהְיֶה אַחֲרֵיתָנוּ, כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאַרִיךְ אִפּוֹ וְנוֹשֵׂא עִוּוֹן, אֲכַל גְּבִי דִּילִיָּהּ. וְאִם, חַס וְשְׁלוֹם, יִחַלָּה אֶחָד מֵהַבְּנִים שֶׁל אֵלּוּ, אֵיךְ יָבוֹאוּ לְשֵׂא רִנָּה וּתְפִלָּה לָהּ, וּלְבַקֵּשׁ תּוֹרָתוֹ שְׁתַּבַּקֵּשׁ רַחֲמִים, בְּשַׁעֲהָ שְׁגַמְלָנוּ לָהּ רַעָה כְּזוֹ? הֵל א תְּשַׂאֵל אוֹתָנוּ שְׂאֵלַת יִפְתָּח: מַדּוּעַ בְּאַתֶּם אֵלֵי בְּצַר לָכֶם וְאַתֶּם שׁוֹנְאֵתֶם אוֹתִי? אֵיךְ יָבוֹאוּ בְּר' אִשׁ הַשָּׁנָה לְבַקֵּשׁ "זְכַרְנוּ לְחַיִּים", אַחֲרֵי שְׁהַחַיִּים הֵם לְמוֹרַת רְצוֹן מִלְּכָנוּ, בְּעוֹד שֶׁל' א קַבְּלָנוּ לְהִיטִיב מַעֲשֵׂינוּ? אָנָּה, אֶהוּבֵי עֲלִיוֹן, זָרַע אֲבָרָהֶם, חוּסוּ נָא עַל נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְנַפְשׁ עוֹלָלֵיכֶם, שׁוּבוּ נָא אֶל דַּרְךְ הַיְּשָׁרָה, שְׁהִלְכוּ בָּהּ אַבּוֹתֵינוּ מֵעוֹלָם, וְטוֹב לָכֶם בְּזֶה וּבְבָא.

וְאַתֶּם רְאִשֵׁי עַדְת יִשְׂרָאֵל בְּכָל עִיר וְעִיר, עֲלִיכֶם לְשִׁים לֵב לְפַרְצָה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת, אֲשֶׁר מְכַלָּה כָּל קְדוּשַׁת הָאָמָה, וְחֲלִילָה לְשִׁתֵּק עַל חֲלוּל ה' הַגְּדוֹל הַהוֹרֵס יְסוּדֵי תּוֹרָתָנוּ, וְעֲלִיכֶם לְהִתְאַסֵּף יַחַד בְּכָל עִיר לְהִתְיַעַץ בְּעֻצּוֹת וּתְחִבּוּלוֹת לְהִסִּיר מִכְשׁוֹל מְקַרֵּב עִמָּנוּ, וְהֵי: יִהְיֶה בְּעֶזְרָכֶם. וְכֵאֵי לְשִׁים לֵב עַל נְקִיּוֹת הַמְּקוֹנָה וְחַמִּימוּתָהּ, כִּי הֵם דְּבָרִים עֲקָרִים.

נְאוּם הַכּוֹתֵב בְּלֵב נִשְׁבֵּר עַל הַפְּרָצָה הַגְּדוּלָּה וּמְצַפֶּה לִישׁוּעַת ה' בְּרַחֲמָיו הַגְּדוּלָּים.

יִשְׂרָאֵל מְאִיר ב"ר אַרְיָה זָאב הַכֹּהֵן

פרק ו'

שמירת המצוה בשלמות אין לזלזל בשום פרט בהלכה

"תנא דבי אליהו, מעשה בתלמיד אחד ששנה הרבה וקרא הרבה ושמש תלמידי חכמים הרבה, ומת בחצי ימיו. והיתה אשתו נוטלת תפליו ומחזרתם בבתי פנסיות ובבתי מדרשות, ואמרה להם: כתיב בתורה כי הוא חייך וא' רך ימך. בעלי, ששנה הרבה ושמש תלמידי חכמים הרבה מפני מה מת בחצי ימיו? ולא היה אדם מחזירה דבר. פעם אחת נתארחתי אצלה והיתה מסיחה כל אותו מא' רע. ואמרתי לה: בתי, בימי נדוּתך מהו אצלך? אמרה לי: חס ושלום! אפלו באצבע קטנה לא נגע בי. בימי לבוּיך ז' ימים מהו אצלך? אכל עמי ושתה עמי וישן עמי בקרוב בשר ולא היה דעתו על דבר אחר יחסי אישות. ואמרתי לה: ברוך המקום שהרגו של' א' נשא פנים לתורה, שהרי אמרה תורה ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב. כי אתא (כשבא רב דימי אמר: מטה חדא הניא (הם ישנו במטה אחת. במערבא אמרי: אמר רב יצחק בר יוסף: סנר מפסיק בינו לבינה").

מעשה זה מובא בתלמוד במסכת שבת דף י"ג בשם הספר "תנא דבי אליהו". ספר זה נכתב על ידי חכם גדול מחכמי התלמוד, שהיה זוכה לגלוי אליהו הנביא לעתים תכופות והיה לומד אתו תורה, וכל מה שילמד מפיו של אליהו הנביא העלה על ספרו זה.

וכך מספר לנו אותו חכם בספרו מה ששמע מאליהו הנביא: מעשה בתלמיד אחד ששנה הרבה וקרא הרבה (שנה הרבה זו תורה שבעל פה שנקראת משניות, וקרא הרבה זו תורה שבכתב שנקראת מקראות ושמש תלמידי חכמים הרבה פרושו שהיה מחזר אחר החכמים ללמד מהם תרוצים וטעמים בתלמוד (היא הגמרא. כל כך התמסר לתלמוד התורה, ובכל זאת מת בחצי ימיו. והיתה אשתו נוטלת תפליו הן התפלין שלו, והטעם שלקחה אותן עמה, הואיל ואמרו רבותינו במקום אחר בגמרא: "המניח תפלין מאריך ימים". ועל פן רצתה לחזק את התמיהה מדוע זה נפטר בקצור ימים, והלא המניח תפלין, שסגלתו אריכות ימים, וגם למד הרבה תורה, שנאמר בה: "כי היא חייך וא' רך ימך". וכך הלכה אצל החכמים שבבתי פנסיות ובבתי מדרשות לשא' ל מפני מה מת בעלה בחצי ימיו ולא הועילוהו כל מעשיו הגדולים. ולא היה אדם מחזירה דבר, כי באמת כלם התפלאו על זה ולא ידעו מה לענות.

פעם אחת, מספר אליהו הנביא, נתארחתי אצלה (נטענתה בפיה: מפני מה מת בחצי ימיו?).

אמרתי לה: בתי, בימי נדוּתך מהו אצלך? כלומר, בזמן הטמאה כיצד היה נוהג עמך?

והיא הבינה מיד את שאלתי וענתה: חס ושלום! אפלו באצבע קטנה לא נגע בי.

חזרתי ושאלתי אותה: בימי לבונך מהו אצלך? כלומר, בזמן ספירת שבועת הנקיים, שאז לפי ההלכה צריכה האשה ללבש בגדים לבנים (העקר בבגדים המהדקים לגוף ולכן נקראו "ימי לבונה").

וענתה: אכל עמי ושתה עמי וישן עמי בקרוב בשר, אך לא עלתה דעתו על דבר אחר, כלומר יחסי אישות ממש, על זה אפלו לא חשב.

ואמרתיה לה: ברוך המקום שהרגו של א נשא פנים לתורה, שהרי התורה אמרה: "ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב". ומסביר לנו החכם הגדול הרב חיד"א זכרונו לחיי עד בספרו פתח עינים, שפונתו של החכם הייתה לעשות חמרה וחסידות, שרצה להביא עצמו לידי נסיון ובכל זאת להתגבר על עצמו ולכף את יצרו, ולכן נהג כך. ובכל זאת, אמר לה אליהו הנביא: ברוך המקום (פנוי להקדוש ברוך הוא שהרגו, הואיל שבעלך זה לא נשא פניו למה שונאמר בתורה במפ' רש: "ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב", ולא היה לו להתחכם ולעשות נגד ההלכה, שאף על פי שנוזהר מהמעשה עצמו, מפל מקום, מהרהורי עברה וטמאת קרי לא יכול היה לשמר עצמו, ופגם זה הוא מזיד, כי אסור היה לו להתחכם נגד התורה ולנהג של א פדיו, ולפיכך ברוך המקום שהרגו.

וממשיכה הגמרא ואמרת: פי אתא רב דימי, כלומר, כשהגיע לשם רב דימי (שם חכם, אמר: מטה חד הוה. כלומר, לדעת רב דימי נפלה טעות בהעסקת המעשה, ולא כמו שנכתב שהיה אוכל עמה וישן עמה בקרוב בשר, אלא רק שישינו במטה אחת והיו רחוקין זה מזה.

במערכא אמרי וכו', כלומר, חכמי ארץ ישראל בשם רב יצחק בר יוסף באו להוסיף עוד פרט במעשה, והוא שהיה סגור מפסיק בינו לבינה, כלומר שישינו בבגדיהם, ואף על פי כן, היה זה חמור כל כך, ששענש בע נש פה חמור.

ממעשה זה יש ללמד עד כמה חשוב דקדוק ההלכה בכל פרט ופרט, ואין להתחכם כלל נגד ההלכה, אלא ללכת בישר עם ההלכה ובלי שום סטייה, וזה בא להוציא מלב מי שחושב בלב: הלא אני ממילא מקיים את רב פרכי ההלכה, אז אולי על כמה פרכים קטנים אפשר חלילה לומר... במעשה זה למדתנו הגמרא כמה זה חמור, וכמה צריך להזהר בשלמות ההלכה על כל פרכיה, ואין הבדל בין פרט קטן לפרט גדול! כמו כן, יש זוגות הטועים וחושבים שהעקר שהאשה הולכת למקנה, אך בינתיים מזלזלים בשאר ההלכות התלויות בטבילה, כגון הפסק טהרה, בדיקות שבועה נקיים, חציצה וכו'.

אך מהמעשה הנ"ל יש ללמד בפרט את חמרת האסור של אותה "מטה זוגית", אשר המיטה אסונות רבים על העם היהודי, וכל הצרות ואבדן השלום בבית היהודי באו ממנה, ולא ככל הגוים בית ישראל...

ח סר ידיעה מטעמי צניעות

טעות נושנת רוחות בפני הבריות, בחשבון שטבילת האשה במקנה זו רק חסידות ומי עדת רק לנשים צדקניות ונשות הרבנים. לכאורה, המקור לבורות זו נובע מכמה סבות:

א זה נושא צנוע מאד, וכל אם מסתירה מבני ביתה את הטבילה (כך ההלכה, וכאשר הבנות כבר נשאו, הרבה פעמים אפלו התבישה האם לדבר עם בתה. היום אנו בדור פרוץ, והכל גלוי וידוע בפרסומות ובתקשורת, והחצפה חוגגת בר'אש כל חוצות. אך בדור שעבר היו בושה וצניעות ולא העזו לדבר על כך בגלוי.

ב מתוך מחקרים שנעשו בכל קהלות ישראל בגולה, יש רשמים חיוביים על הזהירות בטבילה והלכותיה, ואף בתים שהיו מבחינה דתית פשוטים מאד ואולי אף לא דקדקו בכל המצוות, אך הם מלהזכיר ולזול חס ושלום במצות הטבילה. ומי שהיה מעז להקל ראש בזה, היו מתרחקין ממנו ולא מתחננים עם משפחות שכאלו. אך למרבה הצער, כאשר החלה העלייה לארץ ישראל בשנות החמשים, הצליחו פעילי העלייה להעביר את בנות ישראל על דתן ועל דעתן (ובכפני התודו מחנכים שעסקו בהוראה באלפנים ובמחנות עולים, כיצד השחיתו את הצעיר, והסבירו להן שכל מצות הטבילה במקנה היא רק בחוץ לארץ, משום שיש טמאה של גויים, והמים מז'מים וכו', אבל ארץ ישראל קדושה ואף מי האמבטיה טהורים הם.

ועל זה רעשו וגעשו חכמי התורה באותו דור, והיו יוצאים למעברות ומושבות להתחנן לבנות ישראל שלא ישפחו מסרת אבותם וימשיכו בעז לשמור מצוות כמו בגלות.

ועל זה אמר לי תמיד הרב הצדיק ר' יהודא צדקא זכר צדיק וקדוש לברכה: תדע לך, שטהרת המשפחה זו מצוה שבנות ישראל שמרו עליה באש ובמים, במסירות נפש אדירה, ויש הרבה בתים שלצערנו לא שומרים, אבל זורם עדין דם טהור של ההורים. לכן אם תפעלו כראוי, בהסברה בדרכי נועם, נתן יהיה עדין להציל...

ואכן, ראה זה פלא: ברוב הפעמים שמגיעה מדריכה ובטוב טעם מצליחה להחדיר בבית יהודי חשיבות הטהרה והטבילה במקנה עם כל ההלכות הקשורות בה, אזי אותה אשה עצמה כל כך רואה ברכה עצומה ושנוי לטובה בהנהגת הבית, בריאות הגוף ושלנות הנפש, והעקר שלום בית ואהבת געורים, ומיד היא מחפשת עוד ידידות ומפרות להשפיע עליהן ללכת בדרכה הטהורה. חובת הזהירות ממנהגים פסולים

ליצר הרע שיטות ותחבולות כיצד להפיל את האדם ברשתו. וכך הפיל את אדם הראשון. ידוע הדבר שאדם הראשון נצטנה על ידי הבורא לא לאכל מעץ הדעת והזהיר את האשה. הלך השטן ואמר לה: לכי תגעי בעץ הדעת. אמרה האשה לשטן: לא, ה' אסר עלינו לגעת בעץ. מה עשה השטן? אומר המדרש: דחף אותה על העץ. אחר כך אמר לה: את רואה? הנה לא קרה לך שום דבר. אז עכשו בואי תאכלי מפרי העץ, וגם אז לא יקרה לך שום דבר... וההמשך ידוע לכל בן אנוש: אכלה והאכילה את בעלה, ועד היום הנה חיי האדם ומיתתו תלויים באותו עוון.

לְצַעֲרֵנוּ, יֵשׁ בּוֹרִים וְעַמֵּי אֲרָצוֹת בְּמַדִּינֹת שׁוֹנוֹת, שְׁנֵהֲגוּ מִנְהַג שְׂיָסוּדוֹ בְּטַעוֹת חֲמוּרָה, שְׂפָאֶשֶׁר הָאִשָּׁה בִּימֵי נְדוּתָהּ, יִשְׁנִים בְּחֶדֶר נִפְרָד הַבֶּעַל וְהָאִשָּׁה, וְזֶה נוֹגֵד אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, שְׁהָרִי הַתּוֹרָה דְרָכֶיהָ דְרָכֵי נֶעֱמַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. וְדוֹקָא מִצְוָה זֹאת נִקְרָאת "סוּגָה בְּשׁוֹשְׁנִים", זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהַתּוֹרָה מִצְוָה רַק לְהַפְרִיד אֶת הַמְטוֹת בְּמַרְחָק כְּזֶה שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לַגְעֵת זֶה בְּזֶה (לְפָחוֹת שֶׁלֹּא שִׁים ס"מ וְהַמְרַחֵק הַזֶּה הוּא כְּבִיכּוֹל כְּגֹדֶר שֶׁל שׁוֹשְׁנִים, שֶׁהוּא פְּרָחִים יָפִים וּמְרַהֲבִים מְאֹד אֶךְ קוֹצָנִים).

וּבְאוֹתוֹן מְדִינֹת קָם דוֹר חֲדָשׁ, וְלֹא מִצָּא חֵן בְּעֵינָיו: הֵיטְכֵן שְׁנִישׁוּ בְּחֶדֶר נִפְרָד? לֹא מְקַבֵּל עֲלֵינוּ. וְאִזּוֹ זָנְחוּ לְגַמְרֵי אֶת מִצְוֹת הַטְּהָרָה. וְזֶה בְּדִיּוֹק כְּמוֹ חֲטָא אָדָם הַרְאִישׁוֹן כְּדִלְעִיל.

לְכֵן חוֹבָה עַל כָּל בֵּית בְּיִשְׂרָאֵל לְקַבֵּעַ זְמַן וְלִישֵׁב הַבֶּעַל עִם רַב מְסַמֵּךְ שֶׁיִּלְמַד אוֹתוֹ הִלְכוֹת הַטְּהָרָה, מִשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בְּהֵן לְפַעֲמִים דְּבָרִים שְׂבָא פֶן פְּרָטִי קֹשֶׁה לְהִבְיֵן, וְכֵן הָאִשָּׁה תִּשָּׁב עִם מְדַרְיָה מְסַמֵּכֶת, שֶׁתּוּכַל לְפָרֵט לָהּ אֶת כָּל דְּקִדּוּקֵי הַהִלְכָה כְּרָאוּי.

כְּתוּב בַּמִּשְׁנָה מְסַכֶּת שֶׁבֶת פָּרַק ב': עַל שֶׁלֹּא שָׁה דְּבָרִים נְשִׁים מִתּוֹת בְּשַׁעַת לְדַתּוֹן עַל שְׂאִינָן זְהִירוֹת בְּנִדְהָ וְכו'.

שְׁמַעְתִּי עַל מִשְׁנָה זֹאת פְּרוּשׁ נִפְלָא מִמּוֹרֵי וְרַבֵּי הַצַּדִּיק חַכָּם יוֹסֵף עֲדָס זצ"ל, שֶׁהִיא מְגֻדּוּלִי מְרַבִּיצֵי הַתּוֹרָה בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן.

לְכַאוּרָה רוֹאִים אֲנִי מִשְׁפָּחוֹת רַבּוֹת אֲשֶׁר בְּכָל לֹא שׁוֹמְרִים טְהָרָה לֹא עֲלֵינוּ, וּבְכָל זֹאת חַיִּים וְקַיָּמִים. אֲלָא פְּרוּשׁ הַמִּשְׁנָה כֵּן הוּא. אִם נִדְקְדַק בְּלִשׁוֹן, לֹא כְּתוּב עַל שְׂאִינָן שׁוֹמְרוֹת אֲלָא שְׂאִינָן זְהִירוֹת, מִשׁוּם שֶׁאִשָּׁה שֶׁלֹּא שׁוֹמֶרֶת כְּבָר כְּתִבָּה הַתּוֹרָה אֶת עֲנִשָּׁה בְּכַרְתָּ, אֲךָ פֶּה מְדַבֵּר בְּאִשָּׁה שְׁכֵן שׁוֹמֶרֶת אֲךָ אֵינָה זְהִירָה כְּרָאוּי, כְּגוֹן בְּדִיקוֹת, סְפִירַת שְׁבַעַת נְקִיִּים, הַרְחָקוֹת, וְסִתּוֹת, כְּתָמִים וְעוֹד. אוֹתָהּ אִשָּׁה שְׂאִינָה זְהִירָה כְּרָאוּי מִצְבָּה מְסַכֵּן בְּשַׁעַת לְדַתָּהּ, מִשׁוּם שֶׁמִּדַּת הַדִּין מִתּוֹחָה עֲלֶיהָ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, וְאִם יִמְצְאוּ פְּגָמִים בַּמִּצְוֹת הַשְּׂיָכוֹת לָהּ, אֲכֵן יִקְוָה לְרַחֲמִים מְרַבִּים ה' יִצִּילֵנוּ.

פֶּרֶק ז'

הַבָּאָה הַשְּׂכִינָה לְבֵית

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּיצִיאַת מִצְרַיִם זָכוּ לְרֵאוֹת אֶת יְשׁוּעַת ה' וְגִלּוּי כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמוֹחָשִׁיּוֹת וּבִבְהִירוֹת, בְּאֵפֶן שֶׁבְּכָל הַדּוֹרוֹת אַף אִמָּה וְלִשׁוֹן לֹא זָכוּ לָכֶךְ. בְּעֶשֶׂר הַמִּפְּוֹת שֶׁהִבִּיא עַל מִצְרַיִם, הָרָאָה לָהֶם מִשֶּׁה רַבְּנּוֹ שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְכוּל לְהַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים בְּצוּרוֹת שׁוֹנוֹת שֶׁל אֲסוּנוֹת טָבַע עַל יְדֵי אִשׁ, רוּחַ מִים, עֶפֶר, חֵיוֹת, חֲלָאִים, חֲשֵׁךְ וְכו', וּמִצַּד שְׁנֵי, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רוֹאִים אֶת הַנְּסִים הַגְּדוּלִים, כְּאֲשֶׁר הַמְצָרִים מְפִים וּמְעַנִּים וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִיאִים וּשְׁלָמִים. אַחַר כֵּן קָרִיעַת יַם סוּף בְּאוֹתוֹת וּמוֹפְתִים, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר: רָאִתָּה שֶׁפָּחָה עַל הַיָּם מֵה שֶׁלֹּא רָאָה יִחְזַקְאֵל בֶּן בּוּזִי הַפְּרוּשׁ הוּא שֶׁכָּל כֵּן גְּדוּל הָיָה גִלּוּי מַלְכוּתוֹ בִּיצִיאַת

מִצְרַיִם, שְׁאֶפְלוּ יְחֻזְקָאֵל, בְּהַשְׁגוֹת הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁהָיוּ לוֹ בְּמַעֲשֵׂה הַמְרַכְבֶּה וּבְחֻזוֹנוֹת מְפֻלְאִים, לֹא יָכוֹל הָיָה לְהַשְׁיֵיג מֵהַשְׁיָגָה שְׂפָחָה בְּקָרִיעַת יַם סוּף.
וְגַלְת הַכּוֹתֶרֶת: מִתֵּן תּוֹרָה, אֲשֶׁר בּוֹ נִגְלָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל פְּנִימִים בְּפָנִים עִם יִשְׂרָאֵל וְהַשְׁמִיעַ לָהֶם דְּבָרוֹת קִדְשׁוֹ עַל הַר סִינַי.

אֲךָ לְאַחַר רִגְעִים יְקָרִים וְנִעְלָמִים אֵלּוּ, אֲשֶׁר בָּהֶם כָּרְתָנוּ בְּרִית עִם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַחַר שְׁקִבְלָנוּ עַל מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ וְהַיְתָבְרָךְ מַעִיד עָלֵינוּ: "וְהֵייתֶם לִי סֻגְלָה מִכָּל הָעַמִּים", מִגִּיעַ הַיָּצָר הָרַע הוּא אֲשֶׁר פָּתָה אֶת חַוָּה בְּאֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת. הוּא אֲשֶׁר חָשַׁב לְהַפְרִיעַ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּעַקְדַת בְּנוֹ יִצְחָק. הוּא אֲשֶׁר נִלְחַם עִם יַעֲקֹב וְחָשַׁב לְהַפִּילוֹ אֶרְצָה וּמְרָאָה לָהֶם כְּבִיכּוֹל אֶת מִטְּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה הַמְנַהֵיג הַדָּגוּל, וְכָל זֶה כְּדֵי לְהַטְעוֹתָם בְּעִבּוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים. וְאָכֵן, הָעַם נִפְלַ בְּרִשְׁתּוֹ וְנִכְשַׁל בְּעַגְלַת הַזָּהָב. מִלֵּאכִי מַעֲלָה רָעִשׁוּ וְנִפְעַעְמוּ: הֵייתְכוֹן? הָעַם הַנִּבְחָר? כִּלְּה כָּל כֶּךָ צְעִירָה וְכִכָּר בְּגֻדָה בְּאַלּוּף גְּעוּרִיָּה? וְכִמוֹ שְׁאָמַר שֶׁל מֹה הַמְלֶךְ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים: "עַד שֶׁהַמְּלֶךְ בְּמַסְבּוֹ נִרְדֵי נִתֵּן רִיחוֹ".

הַחֲתוּן, מִלְכוּ שֶׁל עוֹלָם, חָפֵץ לְגַרֵשׁ אֶת הַכֹּהֵן הַסּוֹרֶכֶת מִבֵּיתוֹ. מִיָּד מִגִּיעַ הַשׁוֹשְׁבִין, הֲלֹא הוּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְהוּא בּוֹכָה וּמִתְחַנֵּן לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֲנִי מִמֶּךָ, אָב רַחוּם! עֲשֵׂה לְמַעֲנֵי, עֲשֵׂה לְמַעַן אֲבֹתֵיכֶם אֲבָרְכֶם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, אֲשֶׁר קִדְשׁוּ אֶת שְׁמֶךָ וּבִטְחוּ בְּךָ. אֵל נָא תִשְׁלִיכֶם וְאֵל תַּעֲזֹבֶם. "כִּי לֹא יֵשׁ ה' עִמּוֹ וְנִחַלְתּוּ לֹא יִעֲזֹב". וְהַיְתָבְרָךְ רַחֲמָיו מִתְרַצָּה וּמִתְפַּיֵס, אֲךָ מִצִּיב תַּנְאִים לְשִׁלּוֹם בֵּית. אֹמֵר ה' לְמֹשֶׁה: עַד עַתָּה הִלַּכְתִּי עִם יִשְׂרָאֵל יָד בְּיָד, וְנָכוּ לְגִלּוּיִים מְפֻלְאִים. כָּעַת אֵין אֲנִי יָכוֹל לִילֶךְ עִמָּכֶם כְּבָעֵבֶר. אֵלֵא: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם". בְּפִסּוּק זֶה מִגְלָה ה' לְמֹשֶׁה אֶת כָּל הַעֲתִיד לְבוֹא עַל יִשְׂרָאֵל וְאֶת הַקּוֹרוֹת אוֹתָם, שֶׁהָרִי לְפִי כָּלֵי הַדְּקָדוּק, הָיָה צְרִיךְ לְהַפְתֵּב "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכוֹ", אֵלֵא שְׁפָה מְרַמְזִים שְׁנֵי בְּתֵי הַמִּקְדָּשׁ אֲשֶׁר נִחְרְבוּ: בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי. וְאִם תִּאֲמַר: נִחְרְבוּ בְּתֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַיְתָבְרָךְ עֲזַב אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶה הַתּוֹרָה וּמִכְרִיזָה קָבָל עִם וְעַדָּה: "וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם לֹא מֵאֲסָתִים וְלֹא גַעְלָתִים לְכָלֹתָם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתָּם". וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל מֵהַפִּסּוּק "וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם":

אֲמַנֵם נִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל אֲשֶׁכֶן עַדִּין בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַפֵּשׁ בֵּית לְשִׁכְוֹן בּוֹ, וּמֵאֲז וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה, הַשְׁכִּינָה נִמְצָאת בְּגֻלוֹת. נִחְרְבוּ בְּתֵי הַמִּקְדָּשׁ וְאֵין לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקוֹם יְשִׁיבָה. וְאֲשֶׁרִי הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה שָׁזְכוּ לְהִבְיֹאוֹ לְבֵיתָם, כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ ז"ל: "אִישׁ וְאִשָּׁה שָׁזְכוּ שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶם". חֵס וְשִׁלּוֹם לֹא זָכוּ אִשׁ אוֹכְלָתָם. וְזֹאת מִשּׁוּם שֶׁלְּפִי כָּלֵי הַטָּבַע, הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה הֵם שְׁנֵי הַפְּכִים, בְּעֵלֵי טְבָעִים שׁוֹנִים וּמִגְדִּים, וְלִפְעָמִים גַּם הַמְּנַטְלִיּוֹת שֶׁלָּהֶם רְחוּקָה כְּרֹחַק מְזָרְחַ מִמְעַרְב. אִם כֵּן, אֵיךְ אֲפָשָׁר לְהוֹשִׁיבָם בְּבֵית אֶחָד, בְּאֶהְבָּה, אֶחְנֶה, שִׁלּוֹם וְרַעוּת? לֹא תִתְכוּן מְצִיאוֹת כְּזוֹ, אֵלֵא אִם כֵּן שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶם. רַק אִם יִשְׁתַּפּוּ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּנֶהוּל הָעֲנֻנִים, וְיַעֲשׂוּ אֶת רְצוֹנוֹ כְּחֻזְקַת הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת לְתוֹרָה, בְּצַנִּיעוּת, בְּכִשְׁרוּת הַמְּזוֹן וּבְטָהֳרַת הַמְּשַׁפְּחָה רַק אִזּוֹ בֵּיתָם מְשַׁח בְּכָל רִגַע בְּהַשְׁגָּחַת פְּרִטִית, שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וְנָסוּ יְגוֹן וְאֶנְחָה.

הדרכים לסלוק הקדוש ברוך הוא

אך יש לפעמים שפא היצור הרע ואומר לאדם: מה לך להכניס עם ראש בקיר? אם תביא את הקדוש ברוך הוא לביתך, לא תוכל להכניס תמונות ומכשירים מסוימים, לא תוכל לאכול מכל הבא ליד, בקצור אינך חפשי לעשות פרצונך בתוך ביתך. אפלו באשתך, לפי כללי התורה, יהיו ימים שיהיה אסור לך לגעת. ועל זה אומר הפסוק דברים כ"ג: "כי ה' אל קיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אויביך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" ה' יתברך הוא רחום וחנון ומרבה להיטיב עם ברואי, וכמו שב שרופה ומתענג להעניק לבניו, כך הקדוש ברוך הוא תפץ בטובתנו ורופה לשמר אותנו מכל רע. אך יחד עם זאת, נתן לנו גדרים ואזהרות, ובפרט בעריות, עבודה זרה, שפיכות דמים, קללת ה' ולשון הרע. באלו הדברים יש סלוק שכינה. ובמצב כזה, הוא עוזב את האדם ואז פגעי הזמן יכולים לשלט בו, כי אין לו שמירה והגנה. כך גם לא יוכל לבקש מה' שיעזור לו וישמע תפלתו, כי הוא צועק ולא נענה. הרי הוא גרש את הקדוש ברוך הוא, ואיך כעת הוא מבקש עזרה?

לסיים פרק זה, נציטט 18 סעיפים בענין השכינה מתוך הספר "ראשית חכמה":

- א היא האם המשפעת לבריות שפע החיים והטוב.
- ב שכינה שורה על ראשו של האדם.
- ג שומרת את ישראל בגלות.
- ד שכינה קשורה עם הצדיקים על ידי תורה ומצוות.
- ה הגומל חסד עם השכינה אין קץ לשכרו.
- ו פאשר עושה מצנה ומכון לעלוי השכינה, הקדוש ברוך הוא עונה לו מיד.
- ז פאשר מכין לשכינה "דירה נאה", זאת אומרת עסק התורה וטהרת המחשבה, היא מכרחת לבוא.
- ח על ידי תפלה ומצוות מעורר אהבה ליחוד השכינה.
- ט היא השומרת אותנו בכל מקום אם נדאג לה.
- י בכל יום השכינה נופלת יותר בעוונותינו הרבים, ועל ידי טהרה ומעשים טובים היא נזקפת ויש לה סמך.
- יא אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה, ובעצבות חס ושלום מסתלקת.
- יב פשישראל עוסקים בתורה, השכינה מתעוררת אל הקדוש ברוך הוא.
- יג אם האדם מתנהג בישור, השכינה שומרת עליו.
- יד העובר עברה בסתר פאלו דוחק רגלי השכינה.
- טו על ידי עוונותינו אנו מאריכים גלותה ומוסיפין צער על צערה.
- טז בכל מקום שגלו ישראל גלתה שכינה עמהם כדי לשמדם.
- יז המשפים לבית הכנסת מתחבר עם השכינה ששם מקומה.
- יח המונע עצמו מפריה ורבייה גורם לשכינה שתסתלק מישראל. ולהפך, פאשר מביא נשמות טובות לעולם, גורם שמחה גדולה ועלוי לשכינה, ובזכותו שורה שכינה על ישראל, כמו שכתוב "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

פרק ח'

מעשיות מהתנ"ך ומאגדות חז"ל

שמירת הלכות נדה במסירות נפש גרמה לשעת רצון בשמים את המעשה דלהלן מספרים חז"ל במדרש רבה, סוף פרשת מצ' רע. בטרם נעלה על הכתב את פרטי המעשה, נשחזר קצת את השתלשלות המא' רעות בתקופת המלכים, התקופה אשר בה עוסק ספורנו, כפי שמוכא בתנ"ך ובדברי חז"ל. כידוע, לפני כשל' ש'ת אלפים שנה, המלך דוד בן ישי למלך על ישראל על ידי שמואל הנביא על פי צווי ה' בנבואה. בעת מלכותו, הבטח דוד המלך עצמו בנבואה שזרעו ל' א' נכחד ול' א' יפסק ממנו בן אחר בן לעולם (ולעתיד לבוא, בזמן הגאולה במהרה בימינו, עתידה מלכות בית דוד לשוב ולכהן פאר על ידי זרע דוד של' א' נכחד לעולם. ועל זה נאמר: "דוד מלך ישראל חי וקיים".

וכך כותב דוד המלך בתהלים פרק פ"ט מה שהבטיחו הקדוש ברוך הוא בנבואה: "אחת נשבעתי בקדשי אם לדוד אכזיב, זרעו לעולם יהיה וכסאו כשמש נגדי, כירח יכון עולם ועד בשחק נאמן סלה".

ואכן, לאחר פטירת דוד המלך, מלך של' מ'ה המלך בנו אחריו, והוא אשר בנה את בית המקדש הראשון שעמד על תלו ארבע מאות ועשר שנים. אחרי של' מ'ה, מלך בנו רחבעם על יהודה וירושלים (אך שאר ישראל מפאן ואילך היו נתונים תחת מלכותו של מלך ישראל, היות שהמלוכה התפצלה לשנים מלכות יהודה ומלכות ישראל, וכפי שמוכא כל הענין בספר מלכים ב'. ולעתיד לבוא, עתידין כל ישראל לשוב ולהתאחד תחת מלכות בית דוד. אחרי רחבעם מלך בנו אביה, ואחריו בנו אסא, וכן הלאה כעשרים מלכים בן אחר בן מדוד המלך, במשך תקופה של ארבע מאות ועשר שנים. בת'ם ארבע מאות ועשר השנים הללו, נחרב בית המקדש הראשון ונלו ישראל מעל אדמתם ונפסקה המלוכה מעם ישראל.

המדרש שבו אנו עוסקים מתמקד בסיום אותה תקופה של ארבע מאות ועשר שנים. מלך יהודה מזרע דוד שמלך אז היה יהויקים. הדבר היה כבר בזמן שנבוכדנאצר מלך בבל שלט על כל העולם, כולל ירושלים. יהויקים המלך היה נתון תחת מרותו. באותה העת, מרד יהויקים בנבוכדנאצר ול' א' העלה לו את המסים שהיה חייב לו. בר' ב' כעסו, עלה נבוכדנאצר לירושלים ולקח את יהויקים בשבי לבבל (אך הוא מת בדרך. תחת יהויקים, המליך נבוכדנאצר את יהויכין בנו על ירושלים. הדבר היה אחת-עשרה שנים לפני ת'ם התקופה הנ"ל של ארבע מאות ועשר השנים, דהינו אחת-עשרה שנים ק'דם חרבן הבית הראשון. כאן המקום לציין, שמלכי בית דוד באותה תקופה היו למרבה הצער ברובם רשעים גדולים, וזה גם מה שגורם בעצם לגלות ולחרבן. אף יהויכין מידענו היה רשע גדול, וכמו שהפסוק מעיד עליו: "ויעש הרע בעיני ה' ככל אשר עשה אביו" מלכים ב', כ"ד. למותר לציין, שבר'ב רשעותו ל' א' היה מקיים יהויכין את דברי התורה, ובנדאי של' א' דיני נדה.

ונחזור לענינו. לאחר שלֵּשָׁה חֲדָשִׁים, התחרט נבוכדנאצר על שהמליך את יהויכין, שהיה רשע בן רשע, וחשש שאף הוא פאָביו ימרד בו. לכן עלה שוב לירושלים ולקח את יהויכין בשבי לבבל, יחד עם בני משפחתו (אמו ונשיו, אך בנים לא היו לו, וכן את שרי יהודה יחד עם הרבה מחשויבי ירושלים. את יהויכין שם המלך בצינוק צר מאד ובתנאי מאסר קשים ביותר.

תחת יהויכין המליך נבוכדנאצר את צדקיהו דודו, אחי יהויקים אביו, בתקנה שהוא יהיה טוב מאחיו וכן אחיו שקדמו לו. אך תקנות נבוכדנאצר נכזבה. גם צדקיהו מרד בו. כעבר תשע שנים מאז שהמלך צדקיהו, עלה נבוכדנאצר לירושלים ושם עליה מצור. לאחר שלֵּשָׁה שנים, נבקעה העיר וצבא נבוכדנאצר פרץ פנימה. את צדקיהו המלך העניש קשות, את שני בניו שחטו לנגד עיניו, אחר כך עקרו את שתי עיניו, וכשהוא כבול באזקים העלוהו בשבי לבבל. בפקדת נבוכדנאצר עלה נבוזראדן שר הצבא על בית המקדש, החריבו ושרפו יחד עם כל בתי ירושלים, ואת כל העם הגלה לבבל. כאן תמו אותן ארבע מאות ועשר שנים שבהן עמדו בית המקדש הראשון ומלכות בית דוד על תלם.

באותה שעה, התפסו הסנהדרין (הם חברי בית הדין הגדול שהגלו לבבל יחד עם כל העם לדיון חשוב בחשש שמא עתה עלול להפחד זרעו של דוד המלך, שפן האחרונים מזרע בית דוד הם צדקיהו וכן אחיו יהויכין, ששניהם נותרו בלא בנים, ושניהם נתונים במאסר כל אחד בכלאו. לא יעבר זמן רב עד ששניהם ימותו, וזרע דוד יפחד מהעולם. הבינו הסנהדרין שעליהם מטל התפקיד לערב לקיום נבואת דוד המלך. על פן טפסו עצה. הם שכנעו את האומנת שבבית המלכה, נזו שכנעה את המלכה להשתדל אצל המלך שלפחות לא ימנע את יהויכין מאשתו. המלכה אשת נבוכדנאצר עשתה בחכמה וידעה לדבר אליו את הדברים המתאימים בעתוי המתאים. נבוכדנאצר קבל את דבריה וצוה להכניס את אשת יהויכין אליו. לאחר ששלשלה דרך הארצה לתוך הצינוק, רצה יהויכין להתקרב אליה. אמרה לו: "כשושנה אדמה ראיתי". בכונתה היה לרמוז לו על דם נדוּתה בלשון נקיה. מיד נצנצו ביהויכין הרהורי תשובה והוא התגבר ופרש ממנה. בינתיים, הוציאה משם והיא קימה את כל ההלכות פדיון, טהרה עצמה, ספירה שבועה נקיים וטבלה.

ואחר כך הכניסוה שוב אליו, ובאותה פעם נתעברה ממנו וילדה בן אשר נקרא שאלתיאל, והוא המשיך את שלשלת בית דוד לדורות.

ומספרים לנו חז"ל, שבאותה העת שפרש יהויכין מאשתו והיא קימה את כל ההלכות פדיון, בעשה רעש גדול מאד בשמים, וזכה יהויכין שנגלה אליו הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו בנבואה ואמר לו בהערכה: בירושלים, כשהייתם במקומכם בנחת ובלי שום צער, לא שמרתם דיני נדה (פי פאָמור, יהויכין היה רשע, ועתה בגלות ובמאסר, בחסר בנים, ומתוך צער נד חק, התאמצתם אתה לפרש ממנה והיא הלכה לקיים את כל ההלכות פדיון. כך אמר לו הקדוש ברוך הוא בנימה של הערכה למעשיהם הגדולים.

ואומר המדרש שבזכות זה, תכף ומיד נמחלו ליהויכין כל עוונותיו, ולא עוד אלא שזכו לגס עצום, שנתעברה אשתו בשאלתיאל הנ"ל, כי בדרך הטבע לא היה אפשרי שתתעבר בתנאים הקשים שהיו שם, אך אצל יהויכין ואשתו זכות מעשיהם היתה גדולה כל כך, עד שזכו לגס כזה שתתעבר אשתו של א בדרך הטבע.

ומסים המדרש: לא רק על יהויכין ואשתו השפעה טובה גדולה כל כך משמים, אלא על כלל ישראל כולו, כי באותה העת הקדוש ברוך הוא התמלא חבה גדולה על כלל ישראל וקרא עליהם את הפסוק: "כלך יפה רעיתי (משל לעם ישראל ומום אין בך" שיר השירים ד'. ולא עוד אלא שיצאה בת קול ואמרה: "שובו בנים שובבים ארפא משובתיכם", כי עכשו יש שעת רצון גדולה בשמים, ומי שעכשו יחזר בתשובה, תשובתו תתקבל בקלות. עד כאן דברי המדרש, המלמדנו כיצד מאמץ אחד של בני זוג בטוהרת המשפחה גרם לרעש כזה להשפיע טובה רבה עליהם ועל כלל ישראל כולו!

ובפרט בתקופה זו, שנאמר עליה: "והשיב לב אבות על בנים", ורוח התשובה נושבת בעולם היהודי, חובה על כל איש ואישה מישראל להתאזר בכחות ולילך להשפיע על אחינו הטועים, שלצערנו, עדן לא זכו להשיג חשיבות הטוהרה, ולכן אין זה פלא שרבתה החצפה, ומספר הגרושין בעולם היהודי שואף לממדים של א היו כמותם מאז היינו לעם. ותנסיון הוכיח, שהטפול בכעיות שלום בית על ידי החזרת ערכי הטוהרה הצליח כמעט ב-100 אחוזים.

חכמי רומי מול ערכי טוהרת ישראל

בתלמוד הבבלי במסכת מעילה דף י"ז מובא מעשה שהיה כמאה שנה אחרי חרבן בית שני, בסביבות שנת 180 לספירה הנוצרית. בתקופה זו שלטה מלכות אדום הרשעה, וברומי היה יושב הקיסר. ממקום מושבו היה מטיל את חתתו וגזרותיו על בני ישראל ויושבי ירושלים. ג' גזרות קשות ונוראות גזרה מלכות רומי:

1 של א ישמרו ישראל את השבת. 2 של א ימולו את בניהם. 3 של א תלכנה בנות ישראל למקנה טוהרה. וכל מי שיפר גזרות אלו גזרה המלכות אחת דינו להמית.

יהודי ארץ הקדש רעדו מפחד, ובסתר מסרו נפשם על שמירת כל המצוות קלה כבמורה.

יום אחד קם חכם יהודי אחד ושמו רבי ראובן בן האצטרבלי, וכיה אמר: עד מתי ירדפו אותנו בני עשו? הגיע הזמן לפעול לבטול הגזרות. קם ועשה מעשה: הלך והסתפר תספורת בלורית כמו שמתאימה לקרדינל, לבש בגדי כמורה והפליג לרומי. נכנס וישב בין השורים וגוזרי הגזרות ויהי כאחד מהם. לאחר כמה ימים לשהותו, שאל אותם: אנא מכם, אמה שיש לה אויב האם כדאי שהאויב יהא עני או עשיר? ענו כלם: ודאי עדיף שיהא עני. אמר להם: אם כן, היהודים הם בטלנים, ושביעית מימי חיייהם אינם עמלים לפרנסתם, כיון ששומרים על השבת. ועתה, כשנגזר עליהם לעבד בשבת, הם יתעשרו. ואז,

אם נצא להלחם בהם, יהא להם נשק רב ול'א נוכל לנצחם. אולי עדיף שימשיכו לשמר שבת, ואז העניות תהא נחלתם. הו, כמה שזה צודק! קראו פלם. אם כן, יש לבטל מיד את הגזרה ולחייבם לשמר את השבת.

לאחר כמה ימים שאל אותם: אמה שיש לה אויב, האם עדיף שיהא חזק או חלש? ענו פלם פה אחד: ודאי עדיף שיהא חלש. אמר להם: אם כן, פדאי שישראל ימולו את בנייהם, מפיון שהסרת הערלה בברית המילה מחלישה את הגוף (אצל אמות העולם הערלים הפרופיל הגבוה ביותר 100, ובישראל 97. ועתה, אם ישארו ערלים, יהיו חזקים, ובבוא הזמן אף יתגברו עלינו... אמרו: באמת הוא צודק, וצריך מיד לבטל את הגזרה. ומיד הודיעו שישראל רשאין למול את בנייהם.

לאחר זמן שאל אותם: אמה שיש לה אויב, האם עדיף שיתרבה או יתמעט? ענו מיד: ודאי עדיף שייתמעט. אמר להם: אמן כן יהי רצון. גזרתם על גשות ישראל של'א יטהרו לבעליהן במקנה טהרה. עד עתה, התורה גזרה להם פרישות האיש מאשתו לפחות שבועים בכל ראית דם אצל האשה, ועכשו, אם לא ישמרו חקי הטהרה, הרי יחיו עם נשותיהם כל'א הגבלה, ויש ספוי יותר גדול שיתרבו ותגדל האכלוסיה. ומי יודע, אם באיזה יום יצאו עלינו למלחמה, יתרבו עלינו וינצחונו... רעדה אחזתם, כל היושבים ראשונה במלכות רומי הרשעה. מיד הורו לבטל גזרה זו ולהורות לבני ישראל להמשיך לשמר טהרת המשפחה וטבילה במקנה טהרה. נשמר' ראובן לרוחה והחל לארגן את מסעו חזרה לארץ הקדש, ובשורה טובה בפיו על בטול של'ש הגזרות.

אחר הדברים האלה, התעשתי שרי רומי והגיעו למסקנה שאותו פקח לא היה אלא חכם יהודי, ובתחפום רב הצליח לבטל את כל הגזרות. גאנותם נפגעה מאד. היתכן? בני ישראל יחגגו נצחון ואנו נבוש? לא ולא. וגזרו מחדש את כל הגזרות, אף שמבחינה שכלית לא פדאי היה להם הדבר.

וממשיכה הגמרא לספר: קם ר' שמעון בר יוחאי, הל'א הוא התנא הקדוש שהיה מלמד בנסים (ומחבר ספר הז'הר, שציינו במירון, ואמר: אני אפליג לרומי. פאשר דרכה רגלו על אדמת רומי, קבל את פניו שד ושמו כן תלמיון. בכה ר' שמעון ואמר: רבנו של עולם! פאשר גרשה שרה את הגר שפחת אברהם, פתוב מפ'רש בתורה שנגלו להגר מלאכים, ול'א זו בלבד אלא אף עזרו לה, שהרי אמר לה המלאך: קומי שאי את הנער וכו', ואף הורה לה איפה יש מים להחיות את בנה. והבן הזה גדל והיה לפרא אדם ועד היום הזה מצר לישראל. ואני בא לרומי לבטל הגזרות, ומטרה אחת לי שיוכלו ישראל להמשיך לקיים את התורה והמצוות כל'א מוכא נפחד. ואתה שולח לי שדים? אבל ר' שמעון התנהג לפי הפלל הידוע "כל מה דעביד רחמנא לטב עביד", ואם הקדוש ברוך הוא שלח שד, אז צריך להשתמש בו. וכך עשה. קרא לאותו שד ואמר לו: כן תלמיון, מצוה אני עליך לילך ולהפנס בגופה של בת הקיסר!

אחר כמה ימים לשבתו של ר' שמעון ברומי, נתפרסם שבתו של הקיסר נטרפה דעתה עליה ונדבקה בה רוח רעה, ויצא פרוז: כל היודע לסלק רוחות רעות

וירכפאָנה, יבוא על שְׁכָרו! מִיָּד הגיע ר' שמעון בר יוחאי ובשורה בפיו: נראה לי שיש לי האפשרות לרכפאות את בת הקיסר. הכניסוהו לחדרה. מלמל כמה פסוקים ולחש באזנה: בן תלמיון, גוזרני עליך לצאת מגופה של בת הקיסר. אני שלחתיך, וכעת גמרת שליחותך. התרגשות אפפה את כל הנוכחים כאשר בת הקיסר חזרה לדבר כפקחית לכל דבר, והעיר רומי צהלה ושמחה.

הקיסר לא שכח את הבטחתו. הוא קרא לר' שמעון, הכניסו לבית גניזו ואמר לו: הרי שלך לפניך. קח ככל אשר תחפץ. ר' שמעון שש על הרעיון כמוצא שלל רב ואמר לקיסר: אינני חפץ במאומה. תן לי רק דבר אחד, אותה אגרת אשר בה כתבת של שגורות על ישראל. ברצוני להשמידה. ואתה, הקיסר, תן הוראה לכל הנציבים לבל יגעו לרעה ביהודי אשר יקיים את מצוות התורה. ואכן, הקיסר בטל את ר' ע הגזרה וקרע את האגרת.

ובזה יובן מה שאומרים בהגדה של פסח, שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.

מִרְוֹן הגאון הרב יהודה צדקא זצ"ל, כאשר היה דורש ברבים מעשה נפלא זה, היה שואל: לכאורה, בגזרה הראשונה רצו לבטל את השבת. זה מוכן בשכל. יתכן שמטרתם הייתה לבולל את העם היהודי בין הגויים, ואחרי שנים או שלשה דורות של יהודים מחללי שבת, אין שום תקנה שיקום איזה נין ופתאום ידע מה זו שבת, שהרי אין לו מאיפה ללמד. אותו הדבר בגזרת המילה: אחרי שנים או שלשה דורות, אפלו מבחינה פיזית לא יהא הבדל בין יהודי לגוי, ואז יקום דור שבכלל לא ידע מהו המשג "ברית מילה".

אבל לגבי הגזרה השלישית הרי ענין הטהרה הוא דבר צנוע מאד, ורק בין איש לאשתו הדברים נשמרים ובסוד גדול. אם כן, מה מצאו לנכון לבטל דוקא מצוה זו? וכך היה מתרץ קשיה עצומה זו:

אמות העולם לא היו סתם טפשים. הרי אמרו חז"ל: "חכמה בגויים תאמין", ומלכות רומי, שהם מבני בניהם של עשו ועמלק, התבוננו וראו שעם ישראל הוא העם הנבחר והוא העם היחיד אשרד עם כל הדיפות, הגליות והשמדות. ובכרט בשעת גזרה, מוכן היהודי למסור נפשו על קדוש ה' ולא לעבד על שום מצוה מהתורה, ואף בענויים קשים ומרים לא ינתר על קוצו של יוד וימשיך להאמין באחדות ה'. ומצד שני, גוי יכול למכור את אל ה'יו אף במקחי-יד ובתאות ממון. את הסוד הזה הם גלו דוקא במצוה זו של טהרת המשפחה, ולכן פעלו לבטלה, אך ללא הועיל.

ועין מה שכתב הספורנו בפסוק: "והתקדשתם ויהייתם קדושים" ויקרא כ'. שם הוא מסביר: "והתקדשתם" בפרישה מן העריות. "והייתם קדושים" שיהא הזרע מוכן לשרות שכינה בתוכו. בזה שאתם מתקדשים, אתם זוכים שהתולדות שלכם יזכו לשכינה והשגחת ה', שהם אפופים בשמירה במהותם. ומגלה הספורנו, שבתקופת ההמתנה של הבעל ליום הטבילה וטהרתה של האשה, הוא זוכה שזרעו מתקדש, ואחר כך, כאשר הוא חי עמה בקדושה ובטהרה, זוכים הם לולדות קדושים עם חסן נפשי ועמידה נגד תאוות בהמיות ופרקו יצרים. ואכן,

אם נתבונן, נראה את ההבדל בין בתים השומרים בהקפדה על מצנה נפלאה זו לבין התועים ומקלים ראש בטהרה.

דיני הפסק טהרה

מהו הפסק?

פעלת הפסק הטהרה מטרתה לברר אם אכן פסק הדם ממקורה, ויכולה להתחיל סדר טהרה. פעולה זו מתבצעת ביום החמישי מתחלת ראית הדם, ובתנאי שהאשה פסקה מלראות.

חשוב הימים הבלתי נקיים

ביהדות מתחיל היום מהלילה, כפי שנאמר "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" בראשית א' ה'. ולכן אשה שראתה דם בלילה, היום הבא נחשב ליום הראשון לראיתה, ולא היום שעבר.

אשה שראתה דם בתחלת היום או בסוף היום, כגון: אם ראתה חמש דקות לפני השקיעה, נחשב לה ליום ראשון לראיתה וממתינה עוד ארבעה ימים ומבצעת הפסק טהרה. שכן, מקצתו של יום כולו. לדגמא:

א. ראתה בליל חמישי (כלומר יום רביעי בלילה, יכולה לבצע את הפסק הטהרה ביום שני שהוא היום החמישי לראיתה).

ב. ראתה ביום חמישי בבקר, רשאית לבצע את הפסק הטהרה ביום שני לפני השקיעה, שהוא היום החמישי לראיתה.

ג. ראתה ביום חמישי אפלו חמש דקות לפני השקיעה, יכולה לבצע את הפסק הטהרה ביום שני, שהוא היום החמישי לראיתה.

ממתינה מתחלת הראיה לפחות חמשה ימים, אף אם הייתה ראיה של פחות מחמשה ימים, כגון: ראתה שלשה ימים בלבד תמתין שני ימים נוספים וביום החמישי תבצע את הפסק הטהרה. אם הראיה מתמשכת יותר מחמשה ימים, תמתין עד שתתנקה ורק אז תבצע את הפסק הטהרה.

הפסק הטהרה כולל ג' שלבים:

א. רחצה יסודית באותו מקום, וסביבו.

ב. בדיקה בח' רים ובסדקים (השלב העקרי בהפסק הטהרה).

ג. מוך דחוק.

א. רחצה יסודית באותו מקום:

על האשה לרחץ היטב לכל הפחות באותו מקום, וסביבו. לסלק שיירי דמים, כדי שלא יתעוררו ספקות על פתמים שימצאו עליה, אם הם מזמן הנדודות, או שהם פתמים חדשים של שבעת הנקיים. ועל מנת שלא תראה דמום שוא על העד, שאף אם פסק הדמום היא עלולה למצוא דם על העד מאותם שיירים, ולהשב בטעות שלא פסק הדמום. רצוי להתחיל ברחצה כשעה לפני שקיעת השמש, כדי שתספיק לבצע הכל בנחת ולסיים בזמן. תשטף אותו מקום וסביבו (ויש הנוהגות לרחץ כל גופן). יכולה לשטף בכל דרך שנוח לה. לנשים המתקשות להתנקות מהר, נתן ליעץ לשטף פנימית עם עד רטוב תוך כדי ישיבה במים. לאחר הרחצה, אם נותר פנאי, יש להמתין כרבע שעה בין

השטיפה לבדיקה. (מי שחשה תחושת כאב כתוצאה מי בלש וכדומה, כדאי שתרחיק השטיפה מהבדיקה שעה ומעלה על מנת שתתחדש ההפרשה וינקל עליה לבדק. אין הגבלה לגבי זמן הרחצה. יכולה לשטף בכל שעה משעות היום.

ב. בדיקה בח'רים ובסדקים:

לאחר שרחצה והמתינה כאמור, בודקת עצמה בלבד לבן לברר שאכן פסק הדמום.

בד הבדיקה:

הבדיקה צריכה להעשות בעזרת בד סופג, לבן, רך, לא חדש אלא מכבס, בג'ל 7 x 7 ס"מ (אפשרי קצת יותר גדול. אין לבדק בטמפון, אף לא בשעת הדחק, היות שאינו מגיע לח'רים ולסדקים. אפשר שבדיקה בשעת הדחק בג'ר, תשאול שאלת חכם. בד הבדיקה נקרא "עד", כשמו פן הוא שמעיד על האשה שהיא נקייה, אך עדין לא טהורה ונשארת בנדתה, עד לאחר הטבילה! יש לבדק את הבד לפני בצוה הבדיקה אם הוא נקי מכל כתם.

א פן הבדיקה:

התנוחה הנוחה ביותר בעת בצוה הבדיקה היא הנחת רגל אחת על מקום מגבה, כגון ד'פן האמבט, לכוף מעט הברכיים ולהתכופף קדימה. לכו'ך את העד סביב האצבע, ולהחזיר את האצבע לנרתיק בע'מק עד שהיכו' שידה מגעת, ובתנועה סבובית, תוך פדי לחיצת האצבע בעדינות כנגד הדפנות, בודקת היטב בכל הח'רים והסדקים. אין להסתפק בקנאות בלבד, וכותב על כך החפץ חיים בספרו "טהרת ישראל": מי שאינה מבצעת את בדיקת הפסק הטהרה כנזכר לעיל אין הבדיקה עולה לה והיא נשארת בנדתה!!

לאחר הבדיקה תעי'ן בעד, לכתחלה לאור היום. אם נמצא נקי, או מצאה הפרשה טהורה, לבן או צה'ב בהיר, יכולה להמשיך בפעלה הבאה, החזרת המוך הדחוק.

אשה שבדיקה ומצאה עדין דמום קל מא'ד, כדאי לחז'ר על הפעלה שנית, רצוי עם המתנה של חמש או עשר דקות בין בדיקה לבדיקה אם נותר זמן עד השקיעה. לאחר הבדיקה הנוספת אם לא יצא עד נקי תמתי'ן יום נוסף ולמחרת לפני השקיעה תחז'ר על הפעלה הנ"ל. אפשר שחשה כאב במקום בשעת הבדיקה, יכולה לשמן את הנרתיק כש'לש שעות לפני הבדיקה בנוזלי'ן טהור. ואם קשה לה לבדק בגלל י'בלש במקום, יכולה ללח'לח מעט את העד במים. כלה כיצד תבד'ק?

כלה תבד'ק בעדינות לע'מק רק עד היכו' שידה מגעת בקלות, יתכן פ'רק אצבע או מעט יותר. בצדדים תבד'ק ביסודיות, בתנועה סבובית ולחיצת האצבע לדפנות. כלה שאינה יודעת היכו' מקום הבדיקה, אפשר ליעז'ר לה לשטף אותו מקום בתחלת המחזור, ולנסות לחז'ר עם העד, במקום שבו תמצא דמום הוא מקום הבדיקה. וכן בזמן המחזור יכולה להעז'ר במראה על מנת לראות את מקור הדם, שהוא מקום הבדיקה.

זמן הבדיקה

יכולה לכתחלה לבדוק מזמן מנחה קטנה, שהוא שעותים וחצי זמניות לפני השקיעה. (בח"ר פחות משעותים לפני השקיעה, ובק"ץ מעט יותר משעותים וחצי לפני השקיעה. אולם יש עדיפות לבדיקה כמחצית השעה לפני השקיעה. אם חוששת של'א יתאפשר לה לבדוק בזמן מנחה קטנה, בדיעבד יכולה לבצע את הפסק טהרה אף בשעות הבוקר. וראוי שתשתדל לבדוק שנית סמוך לשקיעה. סוף הזמן הראוי לבדיקת הפסק טהרה שקיעת החמה. אם יש לה ספק לגבי זמן השקיעה, תבצע את הבדיקה ולאחר מכן תשאל לחכם אם עלתה לה הבדיקה. במקרה שהיתה ראויה חדשה באמצע ז' נקיים, פלומר התחדש הדמום, ופסק באותו היום, והתאפשר לה להפסיק בטהרה, אם בצעה הפסק טהרה בבוקר, ל'א עולה לה אפילו בדיעבד. כדאי להתחס לזמן השקיעה חמש דקות לפני המועד הרשום בלוח השנה. אשה שאין לה לוח המראה את זמן השקיעה, תעשה בדיקת הפסק טהרה בזמן הדלקת נרות.

ג. מוך דחוק

לעולם ילמד אדם בתוך ביתו להחמיר לכתחלה שתהא בודקת במוך דחוק לאחר שעשתה בדיקת הפסק טהרה, דהינו, שתחדיר עד פנימה לנרתיק בעזרת האצבע על מנת לברר בא' פן מחלט שעד סוף היום ל'א התחדש הדמום. (עצה טובה פדי שהעד ל'א ישלף החוצה מניחים העד על האצבע ואין פורכים אותו סביבה כביעת הבדיקה. מניחים את המוך דחוק בפנים זמן קצר לפני שקיעת החמה ועד כ-52 דקות לאחר מכן שהוא זמן צאת הכוכבים. אשה שהחדירה את המוך דחוק זמן רב לפני השקיעה כגון שעה, תצטרך להשאיר אותו גם פן עד צאת הכוכבים, דהינו שעה ועשרים וחמש דקות. לאחר שמוציאה את העד תצניע במעטפה ותבדוק למחרת לאור היום.

לבישת לבנים:

מיד לאחר הפסק תלבש לבנים בצבע לבן, בדוקים מכתם.

דיני שבועה נקיים

לאחר הפסק טהרה מתחילה בספירת ז' נקיים מראית דם נדות, הנדרשים לצ"ך טהרתה, כפי שכתוב בתורה ויקרא טו, כח: "ואם טהרה מזובה (דהינו שפסק הדמום וספרה לה שבועה ימים ואחר תטהר". אך עדן בז' נקיים ל'א חל שנוי במצבה של האשה כלפי בעלה, והרי היא בנדתה ככתחלה.

בדיקות בשבועה נקיים

בכל יום משבועה הימים הנקיים, תבדוק עצמה שתי בדיקות. בדיקה אחת בבוקר כשקמה ממטתה (ל'א לפני הזריחה, ואם ל'א בדקה תבדוק מיד כשתזכור. ובדיקה נוספת תבצע לפני השקיעה.

אם ל'א יתאפשר לה לבדוק סמוך לשקיעה, יכולה להקדים לבדוק מזמן מנחה קטנה דהינו כשעותים וחצי לפני השקיעה.

אם התעוררה שאלה באחת הבדיקות, תשתדל לשאל לחכם עוד באותו היום. אם ל'א מתאפשר לה, ל'א תסיח דעתה מהספירה, שהרי יתכן שהמראה טהור,

ועל הצד שהוא טמא, תבדוק באותו יום סמוך לשקיעה, ותשים מוך דחוק, שיחשב לה כהפסק טהרה לספירה חדשה, אם התבטלה ספירתה הקודמת. (אם מתעוררות אצלה שאלות רבות, תשאַל לחכם, אם עליה להניח בכל פעם מוך דחוק.

אותן בדיקות שמספקת בהן אם הן טהורות אם לאו, רצוי לעשות עליהן סימן, או להכניסן למעטפות גיר, אשר בהן יצין לאיזה יום מז' הנקיים משתיכת הבדיקה, ואם זו בדיקת בקר או לפנות ערב, משום שיתכן שיצטברו אצלה כמה שאלות בטרחם תספיק לשאל לחכם. ומוכן שדינה יכול להיות שונה בכל בדיקה שתפסל, ולכן עליה לדעת בברור איזו בדיקה נפסלה, ואיזו לא נפסלה. לכן ראוי להשתמש בעצה זו, לחסוך ממנה טעויות חמורות בספירת הימים. אם בשעת הבדיקה חשה כאב במקום מסים בנרתיק ואז מוצאת דם, יש מקום לחשש שיש לה פצע בצדדים, לכן יש לשאל לחכם, וכן ראוי לשאל על כל ראיה מוזרה, פי יתכן שאין זה דם נדות.

לבישת לבנים

משך כל שבועת הימים לובשת האשה לבנים בצבע לבן, וצריכה לבדקם פעמיים ביום, פעם בבקר ופעם לפני שקיעת החמה. ואם לא בדקה אותם אינו מעכב. וכן יש לה להציע על מטתה סדין נקי ובדוק, ויש מהדרות להציע סדין לבן, וכן ראוי ונכון לעשות.

ספירת שבעה הנקיים

יש להזהר מאד שחלילה לא תחול טעות בספירת ז' הנקיים, ולכן יש לזכור שהיום בשבוע בו בצעה אשה בדיקת הפסק טהרה, הוא היום בשבוע שלאחר מכן שבו תלך לבית הטבילה. כלומר, אם למשל עשתה הפסק טהרה ביום ראשון לפני השקיעה, תלך לטביל בשבוע שלאחר מכן ביום ראשון בערב (וטבילתה תחול בליל שני. פי ז' הימים צריכים להיות מעת לעת, דהינו לילה שלם ויום שלם. והם מתחילים מאחרי השקיעה שלאחר ההפסק ועד צאת הכוכבים שבוע לאחר מכן.

יום ההפסק אינו נחשב לאחד מהימים הנקיים!

רצוי מאד לציין בלוח השנה את היום בו הצליחה לבצע את הפסק הטהרה.

דיני חפיפה וחציצה

ממה יש להמנע ביום הטבילה

ביום הטבילה אין לאכיל בשר בקר או עוף, משום שדרךכם להשאיר שירים בין השנים ותבא לידי חציצה, אלא אם כן הטבילה חלה במוצאי שבת או יום טוב, שאז מתרת לאכיל בשר ביום הטבילה, מפני כבוד שבת ויום טוב. תמנע עצמה מעסוק בדברים הנדבקים שאינם עוברים מן הגוף בנקל, מהחשש הנ"ל, כגון בלישת בצק או בנרות של שענה, וכן בשאר דברים הנדבקים. והרגילה ללוש לכבוד שבת קדש מתרת, ובלבד שתזהר לנקות היטב שירי הבצק בעת

החפיפה. אם אכלה, או עסקה בדברים האסורים, אינה מעכבת טבילתה, רק תקפיד לנקות היטב את פיה, ולנקות ידיה.

חפיפה מהי

הכשרת הגוף לטבילה כוללת ג' פעולות והן:

* חפיפה כחצת הגוף וחפיפת השער, להסרת לכלוך המהנה חציצה.

* סרוק סרוק כל השער שבגוף, להפרדת הקשרים, המהוים חציצה (בא' פון מסים).

* עיון בדיקת כל הגוף לאחר הרחצה על מנת לנדא של' א נותרה עליו שום חציצה. (חציצה היא כל דבר החוצץ ומפריד בין מי המקנה לבין חלק מהגוף).

מנהג פשר להתחיל בחפיפה מבעוד יום לפני השקיעה, ולעסוק בה עד צאת הכוכבים, ומיד לטבול. וזאת על מנת שתעשה הפל ביישוב ובנחת ולא תמהר לביתה.

אם אינה יכולה לעשות כל החפיפה לפני צאת הכוכבים, משתדלים לעשות מקצת פעולות מבעוד יום, אך גם זהו אינו מעכב, ויכולה לעשות את כל הפעולות בלילה, ובמקרה זה ראוי להקפיד שתעסק בחפיפה שעה, כדי של' א תתבלבל דעתה, מתוך שממרה לביתה (השעה כוללת כל עניני החפיפה כולל גזיזת צפרנים וכדומה. ובשעת הדחק תעסוק בחפיפה חצי שעה, והעקר שתחפף במתינות, של' א תשכח שום פרט.

יש להסיר תכשיטים, עדשות מגע, שנים תותבות וכל דבר הנחמן להסרה.

סדר החפיפה ודיני חציצה

המקור לדיני חציצה

נאמר בתורה ויקרא "ורחץ את כל בשרו במים", ללמד שמי המקנה יגיעו לכל בשרו בל' א שיהא שום דבר חוצץ על בשר האדם, המפריד בינו לבין המים. ואמרו חכמים, אפלו דבר מועט אשר מקפידים עליו נחשב חציצה, ולא עלתה לה הטבילה.

בית הסתרים

כל מקום המסתר בגופה של האשה שלפעמים הוא מתגלה, כגון: חלל הפה, ומקומות הקפלים שבגופה, חגיבת לנקותו מכל חציצה, אף על פי שאין צריך שיגיע אליו מים, צריך שיהא ראוי לביאת מים. ואם אינו ראוי לביאת מים חוצץ. אך עמק הא'ן או האף וכדומה שאינם מתגלים לעולם אין חציצה בהם כלל, אין הם נחשבים בית הסתרים אלא מקום בלוע.

שערות הר'אש

תחפף את שערות במים חמים, ותנקנו היטב. ולא תשתמש במים קרים בעת החפיפה היות והם מסבכים ומקשים את השער.

סרוק

עם ת'ם חפיפת השער תסרקנו היטב. אך שער בית השחי והערוה די לסרקו באצבעותיה היטב. (מנהג עדות ספרד להסיר את שער הערוה.

עיון

העיון בכל חלקי גופה מן התורה הוא. ויעשה על ידי התבוננות בכל גופה על מנת לנדא של א נותרו חציצות. חשובה מאד הדביקה הסופית שלפני הטבילה, ולעתים מעכבת היא. וראוי גם בזמן החפיפה עצמה לעין בכל מקום ולנדא שגקה פראוי. במקומות שרואה מעינת בראיה, ובמקומות שאינה רואה מעינת על ידי משיש. גם במחשבה תעביר לפניך את כל הפעולות שהנה עליה לבצע לפי הסדר, מהראש ועד פפות הרגלים, ותנדא של א שכה דבר. בנוסף לכך תקרא לבלגנית שתסיע לה בעיון במקומות שקשה לה לראות. העיון צריך להעשות על ידי האשה עצמה, ול א רק על ידי הבלגנית.

ספק לאחר הטבילה

בכל מקרה שטבילה ומצאה עליה דבר שיש בו חשש חציצה, תשאל לחכם ול א תסמך על דעתה, ואין ההלכות שונאמרו בפירוש אלא לעורר את האשה על צדדי ההלכה.

דיני הטבילה

זמן הטבילה, רק לאחר צאת הכוכבים. עם תום החפיפה תקרא לבלגנית, על מנת שגם היא תראה אם ל א נותרו חציצות בגופה, ותהיה נוכחת בשעת הטבילה, כדי לראות אם בשעת הטבילה ל א נותרה שום שעררה מחוץ למים.

התנוחה בשעת הטבילה

בשעת הטבילה עליה להיות בתנוחה רפויה. העינים עצומות אך ל א בקווקה. הפה סגור אך ל א קפוץ. הזרועות מושטות קדימה, ומרחקות מעט מהגוף. הגו כפוף מעט כבשעת לישה. הרגלים פסוקות קמעה. אצבעות הידים ל א קמוצות, אלא מפרדות זו מזו. כך טובלת! בשעת הטבילה חייב כל גופה להיות מתחת לפני המים, והבלגנית תסתכל של א תצוף אפלו שעררה אחת מעל למים.

ברכת הטבילה

יש הנוהגות לברך לפני הטבילה מחוץ למקום הטבילה, ולאחר הברכה נכנסות וטובלות. לשם כך עליהן להתפסות בסדין וכדומה, לטל ידים, ורק לאחר מכן לברך. ויש הנוהגות לברך בין הטבילות. ונוהגות לברך בתוך המקנה. ואז הטבילה לפי הסדר הבא: טובלת טבילה אחת, מכסה ראשה, משלבת ידיה מתחת לדדיה באפן שפפות הידים ל א תגענה בגוף, ומברכת: "ברוך אתה... אשר קדשנו במצוותיו וצונו על הטבילה", וטובלת טבילה נוספת.

טבילה בליל שבת ו/או בליל יום טוב

את ההכנות לטבילה תתחיל בנחת בשעתים לפני פניסת השבת, ותקפיד מאד לסיים החפיפה ולסרק שעררה ולעין היטב בכל גופה בטרם תפנס השבת. ולאחר מכן ל א תגע בתבשילים, של א ידבק בה שום טנוף כמבאר להלן בדין טבילה במוצאי שבת שהוא יום טוב.

בבואה למקנה:

א. ראוי שתעין היטב בכל גופה.

ב. תפריד בְּיַדְיָהּ שְׁעָרוֹת ר' אֵשָׁה, אַךְ אֵין לְסָרְקַהּ הַשְּׁעָרַיִם בְּמִסְרָק בְּשַׁבָּת וּבְיוֹם טוֹב מִשּׁוּם אֲסוּר תְּלִישַׁת שְׁעָרַיִם, וְלֹא אַחֲרַיִם מִכֵּן תִּטְבַּל. לְאַחֲרַיִם הַטְּבִילָה תִּזְהַר מְאֹד מֵאֲסוּר סְחִיטָה. יֵשׁ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַגְבַּת עֵבֶה וְאֵת הַשְּׁעָרַיִם לְהַסְפִּיג, ל' אֵל שֶׁפֶשֶׁף. יֵשׁ לְזַכֵּר ל' אֵל לְקַחַת שׁוּם מְקַצָּה לְבֵית הַטְּבִילָה כְּגוֹן מְסָרַק, כְּלֵי רַחֲצָה וְאֵפּוֹר.

טְבִילָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת וְאוֹ בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב

מֵאַחֲרַיִם שְׁחָשׁוּב לְהַתְחִיל בְּהַכְנוּת לְטְבִילָה מִבְּעוֹד יוֹם, וְאֵין אֲפָשְׁרוֹת לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּשַׁבָּת אוֹ בְּיוֹם טוֹב, תַּעֲשֶׂה אֵת כָּל הַהַכְנוּת בְּיוֹם שְׁשִׁי אוֹ בְּעֶרְבַת הַחַג, כּוֹלֵל יְשִׁיבָה בְּאִמְבִּטְיָה וְרַחֲצָה יְסוּדִית. לְכַנֵּי הַטְּבִילָה, הַיְנוּ, בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת ק' דָּשׁ אוֹ בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב, תִּתְרַחֵץ יָפָה, תִּצְחָצֵחַ וְתִחַצֵּץ שְׁנֵיָהּ, תִּסְתַּרַק וְתַעֲיֵן הַיֵּטֵב בְּכָל גּוּפָה.

אִם אֵין בְּאֲפָשְׁרוּתָהּ לְבַצֵּעַ אֵת כָּל הַהַכְנוּת בְּעֶרְבַת שַׁבָּת אוֹ חַג, תִּתְחִיל בְּחֶלֶק מֵהַהַכְנוּת, וְהַשְּׂאָר תִּמְשִׁיךְ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת ק' דָּשׁ אוֹ מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב.

דִּינֵי כְּתָמִים וּרְאִיוֹת

מַמָּה נַעֲשִׂית הָאִשָּׁה בְּנִדָּה?

אִשָּׁה שְׁנַעֲקַר דָּם מִמְקוֹרָהּ, דְּהֵינּוּ מִרְחֻמָּה, בֵּין בְּזִמְן וּסְתָהּ בֵּין בְּזִמְן אַחֲרַיִם, הִרִי הִיא טְמֵאָה. כְּגוֹן: דָּם שֶׁל מַחְזוֹר, דָּמוּם בְּהַרְיוֹן, דָּם בְּשַׁעַת לֵדָה, דָּמוּם מִהַתְקַן תוֹךְ רַחֲמֵי. (גַּם נְשִׁים מְבַגְּרוֹת שְׁנוּטְלוֹת הוֹרְמוֹנִים לְשֵׁם יְצִירַת מַחְזוֹר מְלֹאכוֹתֵי נְטִמָּאוֹת עַל יְדֵי אוֹתוֹ דָּם שְׁרוּאוֹת. וְאֵף בְּדָם בְּתוֹלִים הַחֲמִירוֹ חֲכָמִים. וְאֵין שְׁעוֹר לְדָם הַמְטַמָּא אוֹתָהּ, אֲפִלּוֹ טַפָּה קְטַנָּה מְטַמָּאָה. וְאֵף אִם עֲדִין ל' אֵל יִצְאָה לְחוּץ אֵלָּא הִיא עֲדִין בְּפְרוֹזוֹדוֹר, טְמֵאָה.

צְבָעִים טְמֵאִים: אֲדָם וְכָל גּוֹנִיּוֹ, וְשַׁחֲרֵי. (גַּם בְּצְבָעִים הַמְטַמָּאִים יֵשׁ לְפַעֲמִים מְקוֹם לְשִׂאלַת חֲכָם, כְּגוֹן שְׁחוֹשְׁשֵׁת לְפַצֵּעַ בְּצַדָּדִים שְׁמֵמָנוּ בְּאֵי הַדָּם, אוֹ שְׁחוֹשְׁשֵׁת שְׂאִין זֶה דָּם אֵלָּא צָבַע, אֲפּוֹר וְכַדוּמָה. וּבְפֶרֶט בְּצָבַע הַשַּׁחֲרֵי בְּהַרְבֵּה מִן הַמְקַרִּים אֵינּוּ דָּם, אוֹ אִם מִצְאָה כְּתָם דָּם ל' אֵל עַד הַבְּדִיקָה אֵלָּא עַל בְּגָדָה וְאֵין זֶה דָּם שֶׁל הַמַּחְזוֹר.

צְבָעִים טְהוֹרִים: לְבָן, צָהָב בְּהִיר, כָּחַל וְיֵרֶק.

צְבָעִים טְעוּנִים שְׂאֵלָה: חוּם, כְּתָם צָהָב בְּפֶה, וְכָל מְרָאָה שְׂשִׁישׁ בּוֹ כְּעֵין אֲדַמוּמִית וְאֵינּוּ בְּרוּר. וְכֵן יֵשׁ לְשִׂאֵל עַל כָּל גְּרָגִיר אוֹ חֲמֵר דְּמוּי שְׁעָרָה הַנִּמְצָא עַל הָעֵד, בְּצְבָעִים שְׂשִׁישׁ חֲשֵׁשׁ שֶׁהֵם טְמֵאִים. לְכֵן תִּקְפַּל הָעֵד בְּזִהִירוֹת עַל מְנַת שְׁלֵל אֵל יִפְלֵי וְיִאֲבֹד.

הַלְכוֹת דְּבָרִים הָאֲסוּרִים בְּיַמֵּי נִדָּתָהּ

נֶאֱמַר בְּתוֹרָה: "וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַת טְמֵאָתָהּ ל' אֵל תִּקְרַב". לְדַעַת הַרְמַב"ם הַכְּתוּב בְּאֵל לְאִסוּר אֲפִלּוֹ נְגִיעָה בְּאִשְׁתּוֹ נִדָּה, וְשְׂאָר עֲנִינֵי חֲבֵה נֶאֱסְרוּ מִשּׁוּם שְׁמִבְיָאִים לְהַרְהוֹר וְהַרְגֵּל עֲבָרָה.

נְגִיעָה וְהוֹשְׁטָה

אֲסוּר לְאָדָם לְגַעַת בְּאִשְׁתּוֹ נִדָּה, וְכֵן אֲסוּר לוֹ לְגַעַת בְּבִגְדֵי שְׁעָלֶיהָ וְכֵן יִזְהַרוּ שְׁבִגְדֵיהָ ל' אֵל יִגְעוּ בְּבִגְדֵי שְׁעָלֶיהָ. אֲסוּר לְהוֹשִׁיט דְּבַר מִיָּדוֹ לְיָדָהּ אוֹ לְהַפְּךָ, אֵלָּא יִנְיָחוּ הַחֲפָץ וְכֵן יִזְוַג יִקְחָהּ מִהַמְקוֹם בּוֹ הִנַּח (יֵשׁ לַעֲשׂוֹת זֹאת בְּחֻמְקָהּ לְמַנְעַע

פְּרָסוּם מִצָּבָה. אֵין לְהַרִים יַחַד חֲפָץ וְאֶפְלוּ הוּא אֶרֶךְ אוֹ כְּבֵד מָא ד. רָאוּי שְׁלֵא יִנְפַח נוֹצָה מֵעַל בְּגָדָה.

יְשִׁיבָה וְשִׁכִּיבָה עַל מִטָּתָה

אָסוּר לְבַעַל לְשֹׁכֵב אוֹ לְשֹׁבֵת עַל מִטָּתָה, בְּפָנֶיהָ, וְשֵׁלֵא בְּפָנֶיהָ. הָאָסוּר הוּא מִחֻשָּׁשׁ לְהַרְהוּר הַמְּבִיא לִידֵי הַרְגֵל עֲבֵרָה. לְאִשָּׁה אָסוּר לְשֹׁכֵב עַל מִטָּתוֹ בְּפָנָיו. אֲבָל מִתָּר לָהּ לְשֹׁבֵת עַל מִטָּתוֹ אֶפְלוּ בְּפָנָיו מִשּׁוּם שְׂבִיבָא שְׂבִיבָא לֵא חוֹשָׁשִׁים לְהַרְהוּר. מִטָּתָה הִיגוּ מִטָּה הַמִּיחַדֵּת לָהּ וְלֵא מִטָּה שְׂיִשְׁנָה עָלֶיהָ בְּאֶקְרָאֵי.

שְׁנָה בְּמִטָּה אַחַת

אָסוּר לִישׁוֹן בְּמִטָּה אַחַת אֶפְלוּ בְּמִזְרָנִים רְחִבִים וְנִפְרָדִים. וְאֶפְלוּ בְּשִׁתֵּי מִטּוֹת נִפְרָדוֹת הַנוֹגְעוֹת זֶה בְּזֵוֹ אָסוּר. רָאוּי לְהַרְחִיק הַמִּטּוֹת זֶה מִזֵּוֹ חֲמִשִּׁים סִנְטִימֶטְרִים, שְׁלֵא יִגְעוּ בְּהוֹשֵׁטֵת יָד. וְאִם אֵין הַדְּבָר אֶפְשָׁרִי, יִרְחִיקוּ כָּכֵל הָאֶפְשָׁר.

הַצָּעַת הַמִּטָּה

הַצָּעַת הַמִּטָּה עַל יְדֵי הַבַּעַל בְּפָנֶיהָ, אוֹ עַל יְדֵי הָאִשָּׁה בְּפָנָיו אָסוּרָה. הָאָסוּר הוּא עַל פְּרִיסַת סְדִינִים וְיִשׁוּרִים. פְּרִים וְכִסְתוֹת מִתָּר לְסַדְרָם, כִּיּוֹן שְׂיִשׁ בְּכַךְ טָרַח וְאֵין בְּזָה מִשּׁוּם חֲבָה. לְסַדֵּר הַמִּטּוֹת לְאַחַר הַשְּׁנָה לְשֵׁם סְדוּר הַבַּיִת, מִתָּר. הַצָּעַת הַמִּטָּה שְׁלֵא אִבְּפָנֶיהָ אוֹ שְׁלֵא בְּפָנָיו מִתָּרָת.

אֲכִילָה עַל שֵׁלְחָן אֶחָד

זְמַן אֲכִילָה הוּא זְמַן קִרְבָּה. כְּפִי שְׂאֲמָרוֹ חו"ל, "גְּדוּלָה לְגִימָה שְׂמִקְרָבָת". וְלָכֵן יֵשׁ לְהַנִּיחַ סִימָן הַפֶּר, שְׁלֵא יָבוֹאוּ לִידֵי הַרְגֵל עֲבֵרָה. הַסִּימָן יִכּוֹל לְהִיּוֹת בְּאַפְגָּנִים שׁוֹנִים:

- * כָּל אֶחָד יֵאָכֵל עַל מִפָּה נִפְרָדָת אוֹ עַל מַגָּשׁ נִפְרָד, אוֹ אֶחָד מֵהֶם יַעֲשֶׂה כֵּן.
- * יִנְיַחוּ עַל הַשֵּׁלְחָן בֵּינֵיהֶם כָּלֵי שְׂאִינוֹ מִשְׂמִשְׁם בְּסַעֲוֵדָה הַנוֹכְחִית, אוֹ שְׁעַל פִּי רַב אֵין דִּרְכָם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּשַׁעַת הַסַּעֲוֵדָה, וְלִצַּרְךָ סִימָן הַפֶּר הַחֲלִיטוֹ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, כַּגּוֹן: שְׂמוּשׁ בְּתֶרְמוּס לְמִיץ, כְּתַחֲלִיף לְקַנְקָן.
- * כְּאֲשֶׁר אֵינָם יוֹשְׁבִים סְמוּכִים זֶה לְזֵוֹ, אֲלֵא אַחַר מִפְסִיק בֵּינֵיהֶם, אֵין צַרְךָ בְּסִימָן הַפֶּר.
- * שְׁנוּי מְקוּמוֹת הַיְשִׁיבָה הַקְּבוּעִים יִכּוֹל לְהַחֲשֵׁב אֵף הוּא כְּסִימָן הַפֶּר.
- * כְּשִׁיּוֹשְׁבִים סְמוּכִים זֶה לְזֵוֹ אֵךְ יֵשׁ אַחֲרֵים עִמָּהֶם בְּסַעֲוֵדָה, יֵשׁ מְקַלִּים שְׂאֵין צַרְךָ לְהַנִּיחַ סִימָן הַפֶּר. וְיֵשׁ מִחֲמִירִים בְּזָה.
- * אִם אוֹכְלִים פְּרוֹת וְכַדוּמָה שְׂדִרְכָם בְּזְמַן טְהָרָה לְאָכֵל מִתּוֹךְ צִלְחַת אַחַת וְכַעַת אוֹכְלִים בְּצִלְחוֹת נִפְרָדוֹת, אֵף זֶה נִחָשֵׁב סִימָן הַפֶּר. שְׂיָרֵי מֵאָכֵל
- אָסוּר לְבַעַל לְאָכֵל שְׂיָרֵי מֵאָכֵל וּמִשְׁקָה שְׁלֵא אִשְׁתּוֹ בְּפָנֶיהָ, מִשּׁוּם חֲבָה. וְאֵף אִם הוֹסִיפוּ עַל שְׂיָרֵי הַמֵּאָכֵל אָסוּר. אֵךְ יֵשׁ מִהַסְּפָרָדִים הַמְּקַלִּים בְּשְׂיָרֵי מֵאָכֵלָה, וְאוֹסְרִים רַק בְּשְׂיָרֵי מִשְׁקָה שְׁלֵא. לְאִשָּׁה מִתָּר לְאָכֵל וְלִשְׂתוֹת מִשְׂיָרֵי בַּעֲלָהּ, אֶפְלוּ בְּפָנָיו. לְבַעַל מִתָּר לְאָכֵל מִשְׂיָרֵי אִשְׁתּוֹ, בְּאֶחָד מֵהַתְּנָאִים הַבָּאִים:
- * כְּאֲשֶׁר אַחַר אֲכָל מֵהַשְּׂיָרִים אַחֲרֵיהָ וְהַפְסִיק בֵּינֵיהֶם.
- * שְׁלֵא אִבְּפָנֶיהָ.

* כְּשֶׁהַבַּעַל אֵינוֹ יוֹדֵעַ שֶׁאֵלוֹ הֵם שְׂיִרְיָהּ (אֵין צָרִיךְ לוֹמַר לוֹ.
* אִם מַעֲבִיר הַשְּׂרִירִים לְכָלִי אַחֵר. אַף אִם אַחֵר כֶּן מַחְזִירָם לְכָלִי שְׁלָה.
* אִם הִתְחִיל בְּהַתָּר, כְּגוֹן שֶׁלֹּא בְּפָנֶיהָ, אוֹ שֶׁעֲדוֹן לֹא הִיָּתְהָ נִדְּהָ, מִתָּר
לְהַמְשִׁיךְ, וַיֵּשׁ מִחֲמִירִים בְּזֶה.

צִלְחַת מְרֻכְזִית

מִתָּר לְאָכֵל מִצִּלְחַת מְרֻכְזִית בְּתַנְאֵי שֶׁכָּל אֶחָד מִמֶּנּוּ לְצִלְחָתוֹ וְאוֹכֵל.

הַסְתַּכְלוּת בְּאִשְׁתּוֹ

אֲסוּר לְבַעַל לְהַסְתַּכֵּל בְּמִקְוֹמוֹת הַמְּכַסִּים שְׂבֵהָ, וְלִכְן יֵשׁ לְהִזָּהֵר בְּגִרְיַת גְּרֵבִים
אֶפְלוֹ בְּבִיתָהּ וּבְלִבִּישַׁת בְּגָדִים צְנוּעִים. וְלִכְן לֹא תִסְתַּכֵּב בְּכַתְנֵת לִילָה שֶׁקּוֹפָה
אוֹ חֲשׂוּפָה וְלוֹ בְּמַעֲט. מִתָּר לְהַסְתַּכֵּל בְּפָנֶיהָ וּבִידֶיהָ אֶפְלוֹ כִּדֵּי לְהַנּוֹת.

קְלוֹת דַּעַת

אֲסוּר לְהִתְלוֹצֵץ וְלִשְׁחַק יַחַד. חַיּוֹךְ מִתָּר, גַּם שִׂיחָה קְלָה וּנְעִימָה מִתָּרַת, אֵךְ
אֲסוּר לְשׁוֹחַח בְּנוֹשְׂאִים שֶׁעֲלוּלִים לְגֵרִים לְהַרְהוּרֵי עֲבֵרָה. מִתָּר לְלַמֵּד יַחַד
הַלְכוֹת טְהוֹרָה.

בְּמַסְכַּת שְׁבוּעוֹת דָּף י"ח עֲמוּד ב' נֶאֱמַר עַל הַפְּסוּק וּיקרא ט"ו ל"א: "וְהִזְרַתֶּם
(פְּרוּשׁ וְהִפְרַשְׁתֶּם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... מִטְּמֵאֲתֶם" אָמַר ר' י' אֲשֵׁיהּ: מִכָּאן אֲזַהֲרָה
לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּפְרְשׁוּ מִנְּשׂוֹתֵיהֶן סְמוּךְ לְוִסְתָּן. וְכַמָּה? אָמַר רַבֵּה: עוֹנָה. כְּלוֹמַר
יוֹם אוֹ לִילָה.

דְּהִינוּ שֶׁמִּטַּל עַל בְּנֵי הַזּוּג לְחֹשֵׁב מְתֵי מוֹעֵד וְסִתְהָ הַבָּא, וְלִפְרֹשׁ כֹּל אוֹתָהּ עוֹנָה
מִחַיֵּי אִישׁוֹת, מִחֲשֵׁשׁ שְׂמָא תִרְאָה הָאִשָּׁה בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ וְנִמְצָא בָּא עַל הַנִּדְּהָ.

דִּינִים לְכָלָה

סִדְר טְהוֹרָתָהּ

כֹּל כָּלָה שְׂמוֹנָה יָמִים לְפָנֶי חֲפָתָהּ, תַּחֲל לְבַצֵּעַ הַפְּסִק טְהוֹרָה וְלִסְפֹּר שְׁבַעַת יָמִים
כְּכֹל נִדְּהָ, שְׁהָרִי רְאֵתָה כֹּל יָמֶיהָ וְהָרִי הִיא נִדְּהָ גְמוּרָה. (עֲצָה טוֹבָה לְהִתְחִיל
תְּשַׁעַת יָמִים קֹדֶם, שְׂמָא תִשְׁכַּח בְּדִיקַת יוֹם הַרְאִשׁוֹן שְׁזָה דְבַר מְצוּי. רְאוּי
לְהַסְמִיךְ הַטְּבִילָה לְנִשְׂוֹאִין, וְאִם רוֹצֵה לְהַקְדִּים לֹא תִקְדִּים יוֹתֵר מִד' לִילוֹת. וְאִם
הַקְדִּימָה יוֹתֵר מִהָאִמּוֹר, לְכַתְחֵלָה תִּבְדֹּק עֲצָמָה בְּכֹל יוֹם עַד הַנִּשְׂוֹאִין אֶפְלוֹ כְּבַר
גְּמָרָה סְפִירַת ז' נְקִיִּים וְכַבֵּר טְבִילָה.

דָּם בְּתוּלִים

דָּם בְּתוּלִים אֶפְלוֹ שֶׁהוּא דָּם מִכָּה הַחֲמִירוֹ בּוֹ חֲכָמִים לְחֹשְׁבוֹ כְּדָם נִדְּהָ. הַקְלוֹ בְּדָם
בְּתוּלִים מֵאַחַר וְאֵינוֹ דָּם נִדּוּת, שְׂאֵף אִם יֵשׁ תְּחוּשָׁה שִׁיּוּצָא דָּם, הַחֲתוּן יְכוּל
לְהַמְשִׁיךְ בְּקִיוֹם הַמְצָנָה וְלִסְיָמָה, וְאַחַר כֶּן יִפְרֹשׁ מִיָּד. (וְלֹא כִשְׂאָר אִשָּׁה שְׂאֵם
חֲלִילָה מִרְגִּישָׁה בִּיצִיאַת דָּם בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ אֲסוּר לְבַעַלָּהּ לְפָרֹשׁ מִיָּד, אֲלֹא
יִתְרוּמֵם מַעֲט מַעֲלִיָּה, וְנִמְתִּינוּ בְּלֵי שׁוּם תְּזוּזָה עַד שִׁיּוּכַל לְפָרֹשׁ בְּלֹא קוּשׁוּי.

וְיִכּוּלָה לְהִתְחִיל לְסְפֹר הַשְּׁבַעַת נְקִיִּים לְאַחַר אֲרֻבְעָה יָמִים, וְאִינָה צְרִיכָה
לְהַמְתִּין חֲמִשָּׁה יָמִים כִּשְׂאָר נָשִׁים.

לְאַחַר שֶׁסִּימּוֹ לְקִיִּים הַמְצָנָה, בֵּין אִם יִצָּא דָּם וּבֵין אִם לֹא יִצָּא דָּם, הָרִי הֵם
אֲסוּרִים וְחָלִים עֲלֵיהֶם כֹּל אֲסוּרֵי נִדְּהָ. כִּי חוּשְׁשִׁים שִׁיּוּצָא טַפַּת דָּם מִהַבְּתוּלִים

ונחפּהוּ שְׁכַבְתָּ זָרַע. גַּם בַּפְעָמִים הַבָּאוֹת לְאַחַר קִיּוּם הַמִּצְוָה בְּכָל פַּעַם שֶׁתִּרְאֶה דְמוּם עַל הַסִּדֵּן לְאַחַר קִיּוּם הַמִּצְוָה, הִיא נֶאֱסָרֶת עַל בְּעֵלְהָ. אִם בְּדָקוּ פַּעַם אַחַת לְאַחַר קִיּוּם הַמִּצְוָה, וְלֹא מִצְאוּ דְמוּם, וּפַעַם אַחֲרַת שׁוּב מִצְאוּ דְמוּם לְאַחַר תַּשְׁמִישׁ, יֵשׁ לְשֵׂאֵל בְּדַחֲפוֹת לְחֻכְם פִּיצוּד לְנֶהֱגֶה, כִּי יֵשׁ לְנֹדָא שְׂאִין זֶה דָּם גְּדוּת מִחֻמַּת תַּשְׁמִישׁ.

הַעֲרוֹת אֵלּוּ נִכְתְּבוּ בַקְצָרָה, אַךְ רְאוּי לְהִנְהִיג בְּכָל בֵּית יְהוּדֵי שֶׁהִבְעֵל יִלְמַד עִם תַּלְמִיד חָכָם מְסֻמָּךְ, וְהֵאשְׁה תַלְמִיד עִם רַבְּנֵיית הַבְּקִיָּאָה בְּכָל דְקָדוּקֵי הַהֲלָכוֹת, מִכִּיּוֹן שֶׁכָּל פְּרֻט קָטָן מְשַׁנֵּה אֶת הַהֲלָכָה.

פְּתַח הַטְּהָרָה

אוֹדָה ה' מֵאֵד בְּפִי וּבַתוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ תְהִלִּים

בַּפְּתִיחַת מֵאֲמָר חָשׁוּב זֶה מוֹצֵא הַנְּגִי חוֹבָה נְעִימָה לְהוֹדוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁשֵּׁם חֲלָקֵי בֵּין גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה וְהִירְאָה, וְאִף שֶׁהִיִּיתִי זָנֵב לְאַרְיֹות, אַךְ הַנְּגִי מְקוּנָה שֶׁקִּבַּלְתִּי אֶת הַמָּסָר אֲשֶׁר רָצוּ לְהוֹרוֹת לִי. בְּרַ' אִשׁ וּבְרֵאשׁוֹנָה הוֹרֵי הַיְקָרִים, ר' אֱלִיָּהוּ וּמְזֵל נִפְתָּלִי הִי"ו, אֲשֶׁר בְּהִצְנַע לָכֵת פָּעֵלוּ לְהַרְבּוֹת טְהָרָה בְּבֵיתִי יִשְׂרָאֵל, וּמִיּוֹם הַיּוֹתֵי בֶן אַרְבַּע שָׁנִים הוֹשִׁיבוּנִי בֵּין בְּרַפֵּי הַחֻכְמִים. תַּחֲלָה נִרְ' אִשׁ, בְּבֵית הַכְּנָסֶת הַחֲלָבִים בְּתֵל אֲבִיב בְּהַנְהַגַּת רֵאשׁוֹן עַל כָּל הַגּוֹלָה רַב רַבָּנָן הַרַה"ג מ' שֶׁה מַעֲלֵי הַכ' הֵן טוֹיִל זצ"ל, אֲשֶׁר מִילְדוּתִי שִׁמְעַתִּי בְּדַרְשׁוֹתָיו קוֹל חוֹצֵב לְהַבּוֹת אִשׁ עַל חוֹבַת שְׁמִירַת הַטְּהָרָה, וְאִף שֶׁלֹּא הִבְנַתִּי שׁוּם דְבָר מִפְּאַת גִּילִי, אַךְ נִתְקַיֵּם בִּי הַפְּסוּק בְּמִשְׁלֵי "הוֹלֵךְ אֶת חֻכְמִים יִחַפְּם", וְנִכְנָסוּ הַדְּבָרִים עִמָּךְ בַּתּוֹכִי, וְאֲמַרְתִּי בְּלִבִּי שֶׁלְכַשְׂאֲגָדֵל אֲפַעֵל גַּם אֲנִי לְהַרְבּוֹת טְהָרָה בִּישְׂרָאֵל.

וּבְהִיּוֹתִי בֶן חֲמֵשׁ שָׁנִים לְמַקְרָא הַכְּנִיּוּנִי בְּשִׁמְחָה לְתַלְמוּד תּוֹרָה "יְסוּדֵי הַתּוֹרָה", בְּהַנְהַלַּת מְחַנֵּךְ הַדּוֹר הַדְּגוּל הַרַב מ' שֶׁה טוֹרֵךְ שְׁלִיט"א, עִם צְנוּת מְחַנְכִּים מְסוּר וּמַעֲלָה, שֶׁכָּל מִטְרַתֶּם לְהַחֲדִיר בְּנוֹ אֲהַבַּת תּוֹרָה, יִרְאֵת שְׁמִים וּמַדּוֹת טוֹבוֹת, וּבְרַ' אִשׁ וּבְרֵאשׁוֹנָה לְקַדְּשׁ שֵׁם שְׁמִים בְּרַבִּים. וּבַעַת הַגִּיעֵי לְפָרֵךְ הָאִישׁ מְקַדְּשׁ זְכִיתִי לְשֵׂאת אֶת רַעְיָתִי אֲבִיבָה דְבוֹרָה תַּחֲו', בַּת קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים וּמְגֻזַּע יוֹחֲסִין ר' רַחֲמִים וְשׁוֹשְׁנָה עֲטִיָּה הִי"ו, הַעוֹמְדַת לִימִינִי בְּכָל אֲשֶׁר אֶפְנֶה לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִפְּלָאָה.

וּכְמֵאֲמָר הַפְּסוּק "שֵׂאל אֲבִיךָ וְנִגְדָךְ וְזִקְנֶיךָ וְיִאֲמָרוּ לָךְ", לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁפַּח אֶת זְקֻנָתִי מֵרַת ג' מִלְּהָ נִפְתָּלִי ז"ל, אֲשֶׁר יוֹם אַחֲרֵי כְּנִיּוּסִתִּי בְּכַרִּית הַנְּשׁוּאִין לֹא הִרְפַּתָּה מִמִּנִּי, עַד אֲשֶׁר אֲבִטִּיחַ לָהּ שֶׁאֲלַמַּד בְּרֵאוּי כָּל הַלְכוֹת "טְהָרַת הַמְּשֻׁפְּחָה" בְּדַקְדּוּק רַב וְאִף עֲקָבָה אַחֲרֵי וְהֵעִירָה לִי בַעַת הַצ' רַךְ.

וּמִוִּרֵי זְקֻנִי חֲסִידָא קְדִישָׁא וּפְרִישָׁה חָכָם רַפְּאֵל לְנִיאָדוּ זצ"ל, שֶׁהִיָּה אִישׁ יִשְׂרָ וְנִאָמָן, אֲהוּב לְשְׁמִים וְלַבְּרִיּוֹת, פָּה מִפִּיק מְרַגְלִיּוֹת, בַּעַל צְדָקוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֲשֶׁר שָׁנִים רַבּוֹת תָּמַךְ בִּי שְׁאוּכַל לִישֵׁב בְּאַהֲלָה שֶׁל תּוֹרָה, וּבְיּוֹם בְּהִיר אֲחַד נָתַן לִי סְכוּם הַגּוֹן בְּיוֹתֵר כְּדֵי שְׁאוּכַל לְהַקִּים אֶת "מְדַרְשׁ בֵּית נְשִׂיא". חָבַל עַל דְּאֲבָדִין

ש'ל א זכה לראות בבנינו, אך בטוחני שתפלותיו בעולם שכלו טוב עומדות לי בעולם הזה.

ובעת שבתי בבית ה' בשיבת "פורת יוסף" זכיתי ליצ'ק מים על ידי מרביצי התורה בדור האחרון, הרה"ג יהודה צדקא זצ"ל, הרה"ג בן ציון אבא שאול זצ"ל, הרב יוסף עדס זצ"ל והרה"ג עזרא שעיו זצ"ל, אשר עם כלם קבעתי עתים וזכיתי לשמשם בהלכות גדה וטהרת הבית, והצד המאחד את כלם שהם עודדוני רבות לפע'ל להחזרת הטהרה והבאת השכינה לבתי ישראל.

וכפי שאמר לי פעם אחת חכם יוסף עדס זצ"ל: הנה כדאי שתסע כל ימיך לחו"ל ותפעל ותרעיש עולמות ותארגן כנסים וכו', ואפלו אם בסופו של דבר זכית לקרב ולהציל רק משפחה אחת דינו... וזו היתה שיחתי האחרונה עמו, בח' דש אלול תשנ"ב, ח' דש ימים לפני פטירתו. ויהי רצון שימליץ טוב בעדי, שאזכה אכן לפע'ל ולהרבות טהרה בעולם. אמן.

ועין מה שכתב הרחיד"א בשם "מנות הלוי", השבח השביח ענין הגימטריא. לכן כדי לקבל חזוק לדברי עשיתי גימטריא:

ספר ט' הר ראשון 1117

לזכות רב יהודה צדקא זצ"ל 1117

לפדיון ציון ושכינה מעפר 1117

לקוטי חכם נסים בן ה' ליון נפתלי הלוי 1117

וקראתי לילקוט ק' זה "ט' הר ראשון", לאות ולסימן שבזכות העסוק בנושא קדוש זה זכני ה' להקים את המרכז המפ'אר לתורה ותפלה ויהדות בעיר ראשון לציון (עין בהקדמה לחלק ג' נפלאות הטהרה וגם רמז יש בו, שכמו להבדיל אלפי הבדלות בחכמות העולם, כאשר מסיימים חלק ההתחלה מקבלים "ת'אר ראשון", אף זה לשון נופל על לשון, להודיע לכל הצעירים העוסקים בהקמת הבית והקנות לחיי נשואין משתפים, שפדי שהבית יהיה מצ'לח ומב'רר, ויבוא ה' בעצמו לשמ'ר ולהגן על הבית, יש לקבל "ט' הר ראשון" על ידי שימת דגש ולמוד כל ההלכות הנחוצות לחיי האישות.

ובטרם אכלה דברי, ברצוני להודות לכל מי שטרח ונגע בהכנת ילקוט זה עד הבאתו לדפוס, ובפרט לר' אריאל אפרים אהרונוב הי"ו ורעינתו מב"ת, ה' יפקדם בדבר ישועה ויזכו לבנים ובנות זרע ברכ' ה' בקרוב אמן.

ול'א אחשך את פי מלברך את ידי רעי ואהובי, העומד לימיני בכל הפעולות להרמת קרן התורה, ר' חזקיה ופיזית רבין הכ'הן הי"ו, ה' יתברך ישלם פע'לם ותהי משפרתם שלמה מעם ה', בנים ובנות עוסקים בתורה ומצוות. ושני לו בק'דש, הרב אהר'ן אדל שליט"א הנושא על שכמו את על הקמת ונהיול התלמוד תורה לילדי ישראל "זכות יהודה" במערב ראשון לציון. יזכהו ה' בבריות גופא ונהורא מעליא זרעא חיא וקימא אמן.

ובסיום דברי הנני מודה לה' יתברך שנתן לי את הכ'ח והיכ'לת והסיעתא דשמיא לפע'ל למען מצוה יקרה ונעלה זו, ואחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנ'עם ה' ולבקר בהיכלו. רבון העולמים זכני

יחד עם רעיתי אביבה דבורה תחי' לסיים את בניית "מדרש בית נשיא" במערב ראשון לציון ולראות בחפת בנינו ובנותינו וכל יוצאי חלצינו ממשיכים במלאכת הקדש בהפצת תורה ויהדות והבאת השכינה לבתי ישראל, ובקרוב נזכה לביאת גואל צדק בבנין בית המקדש במהרה בימינו אמן.

הקדמה לחלק נפלאות הטהרה

בטרם נחל את פרק הנסים והנפלאות בזכות שמירת הטהרה. חובה עלינו לזכור שעם ישראל אינו זקוק להוכחות מדעיות או אותות ומופתים לקיום שום מצוה מהתורה. אלא כל קיום המצוות רק משום שפך צננו ה' יתברך וה' אמת ותורתו אמת. וכפי שכתב הרמב"ן בסוף פרשת בא' וזה לשונו: שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכלם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם ואם יעשה המצוות יצליחנו שגורו ואם יעברו עליהם יכריחנו ענשו והכל בגזרת עליון.

אלא כל מטרת ספור המעשיות כדי לנסות לעודד ולהציל אחים תועים הרחוקים משמירת המצוות. ואולי על ידי מעשים מפלאים שגורו בתקופה האחרונה בזכות הטהרה. הנושא יגע ללבם ויסכימו לשמור על ולקיים המצוה. בראשית דברי הנני נותן הודיה לה' על חלקי שזכיתי להתעסק ולפעול בנושאים הללו וגם זה נתגלגל בדרך גס בהשגחת ה'. והנני מעלה הדברים על הכתב כדי להודיע בשער בת רבים שכל מי שיקח על עצמו על של החזקת תורה והפצת יהדות ידע נאמנה שיכל ללזכות לסייעתא דשמיא עצומה. ובפרט בדור שלנו עם כל ההסתער פנים שיש כביכול אבל על זה נאמר בשיר השירים פרק ב' קול דודי הנה זה בא... משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים... אמנם מלאכה קשה היא אך מלאכת הקדש היא וזה רצון ה'. ובפרט שכתב בז' הר הקדוש פרשת בא' דף רמ"א (מתרגם)

חייב אדם לספר נסיו בפני הקדוש ברוך הוא ולפרסם נסיו שעשה לו. ואם תאמר מדוע חובה עליו לעשות כן, והרי הקדוש ברוך הוא יודע הכל? בך, כ' לפרסומי נסיו ה' עולים למעלה ומודים לה' בגין כך. עכ"ל

וכך היה המעשה: בשנת תשמ"ח בהיותי אברהם בכולל "אוצר החיים" בירושלים. חליתי ונפלתי למשקב. בימים ההם יצא "קול קורא" מאת גדולי הדור ובר' אשם מרן הגרא"מ שך זצ"ל שמכיון שמצב היהדות בארץ גרוע מאוד ורבים מאחינו עדין אין להם משג בשמירת שבת, טהרה, כשרות וכו' חובה על כל מי שיש לו הפשורים לפעול להשבת בני תועים ולקרובם לאבינו שבשמים. וכתב בספר קב הישר פרק י"ח- מי שהפליא לו ה' יתברך בר' ב' רחמיו וחסדיו, הצלה מלסטים או מאש או מים, או שהיה חולה ונתרפא- חובה עליו איזה דבר טוב, שיהיה הכר שהוא עושה זאת במקום קרוב תודה לכבוד ה' יתברך. עכ"ל

ובהיותו שה' חנני ברחמיו ובר' ב' חסדיו בכלים המתאימים, קבלתי על עצמי שאם ירצה ה' אחלים ממחלתי אעזוב את ירושלים שהיא עיר מלאה חכמים

וסופרים ואעתיק מגורי לעיר הזקוקה לתזוק היהדות. בר' אש' ח' דש' ח' ש' ש' תשמ"ט ארזתי מטלטלי, רעיתי ושני ילדי, בעצת הגר"י צדקא והגר"צ אבא שאול זצ"ל "עין במר בוכה ולב שמח" עזבנו את ירושלים לטובת רמת השרון. ושם עזרני ה' להקים שעורי תורה וכולל אברכים מציינים. בח' דש' סיון תשנ"ג בא לארץ ישראל יהודי נכבד מניו יורק רחמים ומוקיר רבנו ר' מ' א' בן ר' מרדכי פחאם הפ' הן הי"ו ושאל אותי במה אוכל לעזור לך במפעל היקר הזה של הפצת תורה ויהדות? ה' יתברך שם בפי מענה לשון עניתי לו אני צריך "בנין" בו יהיו תלמוד תורה בית פנסת ובית מדרש פאשר המטרה אזור מרחק מיהדות. ענה ר' מ' א' בדיוק גם לי רעיון פזה. הבה נמצא מקום מתאים ונתחיל הבניה...

אחר ארבעה חדשים הייתי במשרדו בניו יורק. תוך כדי שיחה הזכרתי מאמר בשם מורי ורבי הרה"ג יהודא צדקא זצ"ל (שנפטר שנתים לפני כן) ואז אמר לי פעת אנגלה לך סוד. לפני פאשר שנים (תשמ"ג) הייתי ביישיבת "פורת יוסף" ונועדתי שם עם הגר"י צדקא זצ"ל אמרתי לו הנני זוכר את היום הזה. אמר לי אך אינך יודע מה אמר לי הרב. ואז גלה לי את סודו... תדע לך שמרן הגר"י צדקא אמר לי שבעוד כמה שנים פאשר אתה תעשה פעילות תורנית אני אתמך בך וכעת אני תומך בך! פאשר שמעתי זאת התרגשתי מאוד ובאותו רגע קבלתי על עצמי לעשות משהו על שם הרב ואז הקמנו את אגדת "זכות יהודא" ומשנת תשנ"ד זכינו לארגן פנסים רבים ברחבי הארץ בהשתתפות אלפי נשים. מאות משפחות החלו להתקרב ולשמר טהרה בזכות קלטות וח' מר הסברה בשמונה שפות, ומדריכות שיצאו על ידינו מבית לבית. בשנת תשנ"ה זכינו לארגן פנס גדול בעיר ראשון לציון בהשתתפות רבני העיר והרה"ג שמואל טרוביץ זצ"ל שהנה אחראי על המקנאות וזכה להרבנות תורה וטהרה בארץ ישראל. בזכות פנס זה נתנועדנו לכך שראשון לציון היא עיר ואם בישראל ומאכלסת באלפי בתי אב ונראה לי שזה המקום המתאים להגשמת החלום הקמת מרכז מפ' אר' לתורה ותפלה ויהדות במטרה לקדש שם שמים באזור מרחק מיהדות דנקא. לאחר מגעים כמה שנים עם עיריית ראשון לציון זכינו בחג החגפה תש"ס להתחיל במלאכת הבניה במערב העיר וכיום בחסדי ה' חג החגפה תשס"ח כבר פתח המרכז את שעריו לרונחת צבור של מאות תושבים. וברוך ה' רבים וטובים קובעים עתים לתורה בבית מדרשנו.

כתבתי מאמר זה לקיים הפסוק: "הדר כבוד הודך ודברי נפלאותיך אשיחה ועזוז נורא תיך י' אמרו וגדלתך אספנה" (תהלים) ומי יתן ודברי יפלו על אזנים קשובות. והחלש י' אמר גבור אני ויתקים בנו "וידע כל פעול פי אתה פעלתו ויבין כל יצור פי אתה יצרתו וי' אמר כל אשר נשמה באפו ה' אל קי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה..."

מעשה זה הוא כטפה מן הים ולעולם לא אוכל למנות את חסדי ה' ורחמי עלינו. בסיום דברי אודה לה' שזפני ליסד בנין בית המדרש בעשיה ברוכה

למען טהרת בנות ישראל ואשר תפלה לשוכן במרומים שגזקה להנחיל לדורות
הבאים אחרינו מדות טובות ויראת שמים וללכת בדרך ה' בטהרת הלב. אמן.
בברכת התורה

ניסים נפתלי הלוי

נפלאות הטהרה מעשיות

מעשה מדהים מאת הרב ינון יונה שליט"א,

מחבר ספר "ימי ט' הר"

לפני מספר שנים נסעתי במטוס מגיו יורק למקסיקו. ישב לידי גוי נכבד, הדור
בלבושו, פלו אומר כבוד, ואנכי ישרתי ליד החלון, שקוע בסוגיה אחת ממסכת
גטין. ראיתי שהוא מתבונן בתוך הגמרא וקורא בלשון הקדש קריאה שוטפת
ללא טעויות. שאלתיו האם הוא יהודי, והשיב בשלילה. לתמייתי איך הוא קורא
בלשון הקדש כל כך ברור, השיבני שהוא פרופסור, ראש פקולטה באחת
האוניברסיטאות הגדולות בארצות הברית, ובמשך 4-5 שנים רצופות עמד
בראש צנת החוקר את נושא היהדות והלכותיה, כלומר מציאות הקשר בין
הרפואה וההלכה, כגון אם יש קשר בין מחלות מסוימות לבין אסור לבישת
שעטנז או אכילת בשר בקלב או נבלות וטרפות או פרות ערלה וכלאים, בעקר
הנושאים שאין בהם הגיון.

בין היתר חקרו את נושא טהרת המשפחה והמסתעף ממנו, נושא שענין אותם
ביותר, והתמקדו בנושא זה שנה וארבעה חדשים. בסופו של המחקר, כל
הפרופסורים והאקדמאים, פלם גויים נשואים, צנת שפלה עשר גברים
ושתי נשים, פלם ללא יוצא מהכלל, כולל ראש הצנת עצמו, התחילו לשמר
טהרת המשפחה כדיו וכדת, החל מטבילה במקוה טהרה כשר (לא גלו לבלגית
שהם גויות ועד לשמירת שבועה נקיים, כולל בדיקות, הפסק טהרה, מוך דחוק
וכו'), דיגי הרחקות הן בימי נדה והן בימי שבועה נקיים, פרישה סמוך לנסת.
הפרופסור הדגיש בדבריו שאין בתכניתם להתגיר, וכל מטרתם היא להועיל
מבחינה רפואית.

הסבות שהביאו למסקנה לשמר טהרת המשפחה:

כידוע, כבר התפרסם מחקר לפני עשרות שנים שחיי אישות בזמן המחזור
גורמים סרטן הרחם, ויש לכך הרבה הוכחות מדעיות כפי שפרסם, אבל הם
הגיעו למסקנה שהחידק או הוירוס של המחזור אינו פורש מהאשה אלא רק
אחרי שבועה ימים רצופים מסיום המחזור, כלומר מאז שהרחם נקי לגמרי.

הבדיקות: לפי ההלכה הבדיקות של ז' נקיים נעשות רק בכתנה או בצמר גפון,
וידוע שהם חמרי חטוי. מסקנתם היתה, שהבדיקות מחטאות ומנקות את המקום.
דיגי הרחקות: לטענתם, הוירוס כל כך חמור, שכל נגיעה מצד הבעל עלולה
לפתח את הוירוס.

פרישה סמוך לנסת: כיון שמתקרבים ימי המחזור הוירוס מתגבר, אך עדין לא נראה לעין.

הטבילה במקנה: רק מים שהם מי גשמים מסירים מהאשה כל וירוס או חיידק, והראיה לכך, כפי שציון לעיל, שישנם ירקות שרק מי גשמים מצמיחים אותם, ומעידים על כך אגרונומים חשובים. ע"כ.

השמות המופיעים בסוגרים אחרי המעשיות הם שמותיהן של מדריכות היוצאות במסירות נפש להביא את דבר הטהרה בבתי ישראל.

כל כך רציתי להתנחם!

רציתי להתנחם! מספרת איריס. כל כך רציתי לחבק בן או בת, לאחר שאבדתי את בתי... הייתי בשלב שבו שמרתי הלכות טהרת המשפחה מזה כמה חודשים, אך ההריון בושש מלהגיע. ואני בקשתי מה' יתברך: אגא! חנני בהריון מצלח. כל כך רציתי להתנחם...

המדריכה שלמדה אותי הלכות טהרה תמיד עודדה שנה יקרה בודאי, אך לשוא. כבר כמעט שנה של שמירת הלכות הטהרה, ועדין לא השלמה המשאלה! יום אחד, בשיחת טלפון כאובה, סמוך ליום פטירתה של בתי ע"ה, שאלה אותי המדריכה: הגידי, איריס, האם הפ'ל משלם? ואולי יש סדק שדרכו בורחת כל ההצלחה?

למה הפונה? שאלתי בתדהמה. ואז הסבירה לי בסבלנות, שיתכן שיש פרט בהלכה שאינני שומרת כהלכה, ובגלל זה יש עכוב במלוי המשאלה. וכאן אני מגיעה בעצם לעקר: המטה עדין לא נפרדת, על אף שיש בינינו מחצה והפלגה. "באותה מטה?!" ההלכה לא מרשה! אמרה לי הרבנית בקפידה. "קחי מזון ועברי לישן על הרצפה. דבר לא יקרה לך, שום רע, רק טוב! כך אני מבטיחה."

קבלתי את הדברים, שמתי מזון על הרצפה, ירדתי למטה לישן וקראתי: "ממעמקים קראתיך ה'! ה' שמעה בקולי, תהינה אזניך קשבות לקול תחנוני". אם עוונות תשמר לי, של'א שמרתי כל חיי טהרה, אגא בעת הזאת, כשאני לפ'ל מסכימה, גם לישן על מזון דק על הרצפה, אגא גם אתה מחל לי ושלח לי בליל הטבילה בן או בת, ושיהיה למזל. ושמחה אני לכתוב לכן בדמעות של אשר שהקב"ה שמע תחנותי ממעמקים, ושלח לי הריון, וב"ה אני כבר מתקרבת לעת לדה, לעת נחמה... ברוך שמו.

זכות אבות ששמרה על מצות הטהרה

באחד מבקורי הבית שלי, יצאתי לבקור אצל נכדה של אחד מחכמי וצדיקי הדור שעבר, אשר איננה שומרת תורה ומצוות. כשהתישבנו והתחלתי להסביר לה שמשטרת שליחותי לחזק את מצות הטהרה בעם ישראל, החלה לפתע לרעד, עיניה ברקו, והיא הסתכלה עלי כל'א מאמינה. כששאלתי לפשר הדבר, ענתה

בהתרגשות עצומה: "ל'א יתכן, פשוט ל'א יתכן מה שקורה פ'ה, תשמעי אני אמנם ל'א שומרת תורה ומצוות, אך על מצוה זו הקפדתי בשמרנות כבר עשר שנים. ונדקא ב'ח ד'ש האחרון החלטתי לפר'ק מעלי עלה של מצוה יחידה זו ששמרתי עליה. והנה לפתע, בדיוק לאחר החלטתי הרעה, את מופיעה לפני לחזקני במצוה זו, ול'א תאמיני, את מופיעה פ'ה בדיוק ביום האזכרה של סבי הגדול והצדיק עליו השלום!" סימה בהתרגשות עצומה.

גם אני כמובן ל'א הפסקתי להתפעל מהמראה הגדול של זכות אבות שהתממש מול עיני. הדבר פשוט וברור, הסברתי לה, מוכח בעליל פמה סבך הגדול והצדיק ל'א נח ול'א שקט בעולם שקלו טוב להתפלל ולהעתיר עליך, נכדתו היקרה, של א'תאבדי, חלילה, את ה'יהלום היקר שעוד נותר לך. מה נפלאו דרכי ההשגחה העליונה...

(יפה עידאן)

ברוך רופא חולים

הגעתי לבקור בית אצל זוג חלונ'י. הבעל ששמע לשם מה הגעתי התנגד מא'ד, ב'ז ולגלג בת'קר. האשה ישבה שבורה ורצוצה. פ'שדובבתי אותה, ספרה פי הנם שרויים במתח גדול, היות שבנם, שהוא חיל בצ'ה"ל, שוכב במצב מסכן בטפול נמרץ, וצריך לקבל ערוי דם לאחר שהרעל כל דמו מזהום ש'נכנס דרך החניכים, כתוצאה מעקירת שתי שני בינה. הבטחתי לה שתקבל על עצמה טהרת המשפחה, ובס"ד תראה ישועות. האשה קבלה על עצמה וצפתה לישועת ה'. כעבר יומים בלבד מתקשרת היא אלי בשמחה רבה ומבשרת לי שברוך ה' בנה חזר הביתה בריא ושלם, והכ'ל על מקומו בא בשלום.

(יפה עידאן)

פיצד להכין את הרקע?

קבלנו כת'בת של אשה בקטמון. הדיווחים ספרו שאין לה משפחה או ידידים באזור. כשבאנו בפעם הראשונה, ענתה לנו מתוך המטה. קולה היה חלויש וחולני. נכנסנו פנימה וגלינו אשה חלוישה וחולה שוכבת במטה וקרוכה להתעלה מר'ב תשישות. הבנו מיז'ד פי איננו יכולות לדבר פ'רגע על המטרה שלשמה באנו. יש לטפל ק'דם בב'עיות דחופות אחרות.

התחלנו לשוחח אתה מתוך שמחה וידידות במשך פ'רבע שעה, עד שנסתמן חיוך על פניה. היא החלה לספר לנו שבדרך כלל היא מנהלת את ביתה ופעילה מא'ד, אולם מחלתה התישה את כ'חה. נסינו לעז'ר לה ככל שרק יכ'לנו. חממנו לה א'כל ונשטפנו לה את הדירה ואחר פ'ך ספרנו לה על מטרת בואנו והשא'רנו לה חוברות עם תמצית הדינים. שבוע לאחר מכן בקרתיה שוב. ראיתי שהיא כבר מסתובבת ותולה פ'בסים. וכשראתה אותי, רצה אלי ואמרה בשקט פי החלה בספירת שב'עה נקיים, ובזכות מצוה זו ה' שלח לה כ'חות מחדשים.

(מתוך החוברת של טהרת המשפחה)

שמא ל'א אספיק לתקן!

חפשי פת בַּת מְסִימָת בְּבֵית שְׁמֵשׁ, וּפְנִיתִי לְשֵׁם כֶּךָ אֶל אִשָּׁה מְבִגְרֶת שְׁעֵבְרָה בְּרַחֲבֵי הַיָּם הַצְּבִיעָה עַל בֵּית סְמוּךְ כַּפְתֹּר בְּתֵת הַמְּבִקְשֵׁת, אַךְ הוֹסִיפָה וְשָׁאֲלָה: "לְשֵׁם מָה אַתְּ מַחְפֶּשֶׁת אֶת פְּלוֹנִית?" עֲנִיתִי בְּגִלּוֹי לֵב שְׁבִקוּרִי הוּא בְּמִסְגֶּרֶת הַהֲדַרְכָּה שֶׁל טְהַרְת הַמְּשֻׁפָּחָה וְהוֹסֵפְתִי שְׁאֲלָה מְצַדִּי: אוֹלֵי גַם אַתְּ מְעַנֶּנֶת לְשֵׁמֶעַ? (רְאוּי לְצַיֵּן כִּי הָאִשָּׁה הִיְתָה לְבוּשָׁה בְּצַנִּיעוּת וְגַם בְּכִסּוּי ר' אִשׁ. תְּגוּבַתָּה הִיְתָה: אַתְּ יוֹדַעַת אֵילּוּ יְלָדִים וְחֲתָנִים יֵשׁ לִי? בְּכֹל הָאֶזְוָר כָּאֵן אֵין יְלָדִים כְּאֵלָה. הַבָּנִים לוֹמְדִים בִּישִׁיבוֹת הַכִּי טוֹבוֹת וְהַבָּנוֹת בְּסִמְיָנָרִים מְעֵלִים. כָּאֵן פְּרָצָה לְפִתַע בְּבִכּוּי וְגִלְתָּה לִי כִי בַעֲלָה אֵינוֹ מְסִימָת שֶׁהַבָּנִים יִלְמְדוּ בִישִׁיבוֹת וְרָצוֹנוֹ לְהוֹצִיאָם מִשָּׁם. הַשְׁתַּמְתֶּפְתִּי בְּצַעֲרָה בְּכֹל לְבִי. נִחַמְתִּיהָ שְׁבִלִי שׁוּם סִפְק תִּזְכֶּה לְסִיעָתָא דְשִׁמְיָא בְּחֻנוֹךְ הַבָּנִים. תוֹךְ כְּדֵי כֶּךָ, שְׁאֲלֵתִי אוֹתָהּ עַל מוֹצָאָהּ וְכִיצַד קִימָה שָׁם אֶת מִצְוֹת הַטְּבִילָה. הִיא סִפְרָה לִי שְׁמוֹצָאָהּ מִפְּרָס, וּבְדִיוֹק בְּעַת שְׁנִישְׁאָה לְאִישׁ סָגְרוּ אֶת הַמְּקָנָה בְּעִירָהּ, וְאָמְרוּ לְכָל הַנָּשִׁים שְׁאֲפָשֶׁר לְהִסְתַּפֵּק בְּמִקְלַחַת. הִיא קִבְּלָה אֶת הַדְּבָרִים כְּמוֹ פֶלֶן, וְכִשְׁהִגִּיעָה לְאַרְצָהּ, הִמְשִׁיכָה לְנֶהֱגַ כֶּךָ, וְאֵלּוּלָה הִעִירוּ לְבַעֲלָהּ בְּבֵית הַכְּנָסֶת שָׁזוֹ ל' א הַדְּרֶךְ, ל' א הִיְתָה טוֹבֶלֶת בְּמִקְנָה לְעוֹלָם. הַמְּשַׁכְּתִי לְשֵׁאֵל אוֹתָהּ: "הֵאֵם בְּדַקָּתְךָ אֶת עֲצֻמְךָ מִפְּעַם לְפַעַם כְּדֵי לְוֹדָא שְׁאֵכֵן גְּסִתִּים אֲצִלְךָ הַמְּחֻזָּר?" הַתְּבַרֵר שֶׁהִיא מְעוֹלָם ל' א שְׁמַעָה עַל עֲנָן הַבְּדִיקוֹת. שְׁכַנְעֵתִי אוֹתָהּ כִּי אִם תִּקְרִים כְּעַת אֶת הַמְּצוֹנָה פְּעַם אַחַת כְּהִלְכָהּ, תִּנְצֵל מִמְּכֻשׁוֹל נִדְהָ עַד יוֹמָה הָאֲחֵרוֹן. הִיא הִסְפִּימָה לְדְבָרֵי וְהַחֲלָה לְהַקְשִׁיב לְהַדְּרַכְתִּי. זֶה ל' א הִיְהִי פְּשׁוּט, מִשׁוּם שֶׁל' א הִיְהִי לָהּ כָּל מִשְׁגַּב בְּנוֹשָׂא.

עֵבֶר זְמַן קֶצֶר, וְהַתְּקַשְׁרֵתִי אֵלֶיהָ כְּדֵי לְשִׁמֵּעַ מֶה קוֹרָהּ, הֵאֵם רַק קִבְּלָה אוֹ גַם קִימָה? תְּשׁוּבַתָּה הַדְּהִימָה אוֹתִי: אַתְּ יוֹדַעַת? אָמְרָהּ, לְאַחֲרוֹנָה הִיְתִיתִי צְרִיכָה לְהַכְּנִס לְבֵית חוֹלִים. לְכֵן הִזְדַּרְזֵתִי לְעֲשׂוֹת כָּל מֶה שְׁאֲמַרְתָּ לִי כְּמוֹ שְׁצַרְיֶךָ, כִּי חֲשַׁשְׁתִּי שְׁמָא ל' א אֶסְפִּיק בְּעוֹדִי חַיָּה לְכַפֵּר עַל כֶּךָ שֶׁל' א שְׁמַרְתִּי אֶת הַהֲלָכוֹת כָּל חַיִּי. וּבְרוּךְ ה', בְּזָכוֹת הַבְּדִיקוֹת נִתְּנוּ לִי הַחַיִּים בְּמַתְּנָה. (מִתוֹךְ הַחֻבְרָת שֶׁל טְהַרְת הַמְּשֻׁפָּחָה

תְּקוּפָה קֶצֶרָה לְפָנַי מִלְחָמַת הַמְּפָרֵץ, יֵצְאֵתִי עִם מְלִנָּה לְשִׁכּוֹנַת גִּילָה בִירוּשָׁלַיִם. הַגְּעֵנוּ לְזוּג צְעִיר. הָאִשָּׁה הִיְתָה מְאֹד מְשֻׁפָּלָה, בְּעֵלֶת תֶּאֱרָ שְׁנֵי בְּאוּנִיבֶרְסִיטָה וְעוֹסֶקֶת בְּחֻנוֹךְ מִיְחָד. כְּשִׁשְׁמַעָה לְשֵׁם מֶה הַגְּעֵנוּ, טְעֵנָה שֶׁהִיא יוֹדַעַת מְכַל הָעֲנָן וְזֶה ל' א מְדַבֵּר אֵלֶיהָ. נִסִּינוּ לְשַׁכְּנַע אוֹתָהּ עַד כִּמָּה הַדְּבָר חָשׁוּב עַל פִּי הַתּוֹרָה וְהַהֲלָכָה, וְכִמָּה זֶה מְשַׁתְּלֵם מִבְּחִינָה רְפוּאִית וּפְסִיכּוֹלוֹגִית. לֹא רַךְ כָּל מְשַׁךְ הַשִּׁיחָה, הָאִשָּׁה ל' א גִּלְתָה שׁוּם סִימְנֵי הַתְּעַנְיָנוּת. לְבִסּוֹף הִשְׁאַרְנוּ לָהּ חֵמֶר הַמּוֹרָה אֵיךְ לְנֶהֱגַ הֲלָכָה לְמַעֲשָׂה. צְרַכְנוּ גַם מְסַפֵּר טְלָפוֹן, וּבִקְשָׁנוּ מִמֶּנָּה שְׁתַּצְרֵר קוֹשֶׁר.

אַחַר כֶּךָ פְּרָצָה הַמְּלַחְמָה, שֶׁהִסְתִּימָה בְּפוּרִים. פֶּלֶן כְּבָר הָיוּ עֲסוּקוֹת בְּהַכְּנוֹת לְפִסְחָה, וְהָעֲנָן נִדְחָה לְאַחַר הַחַג. אָכֵן, לְאַחַר הַחַג הַגְּעֵנוּ לְבִקּוּר חוֹזֵר, וְהִנֵּה קִבְּלוֹנוּ בְּנֵי הַזּוּג בְּשִׁמְחָה רַבָּה וּבְפָנִים קוֹרְנוֹת מֵאִשְׁר. כָּל כֶּךָ חִכִּיתִי לְכֵן, אָמְרָהּ

האשה. את מספר הטלפון שהשארתן לי אבדתי, ובקצור רוח חפיתי שוב לפגישה אתכן.

מה העניינים? שאלנו בשגרתיות. והאשה בעינינים זורחות מספרת לנו: אנחנו כבר נשואים ארבע וחצי שנים בלי ילדים. שנתים לאחר הנשואים היה לי הריון מחויץ לרחם. המצב הגיע לכדי פקוח נפש ממש. כמוכן, הכרחתי לעשות הפלה, ונוסף על כך, עקרו לי שחלה אחת. אחר כך שוב נכנסתי להריון, אך היילד נפל. לאחר זמן, התחלנו עם טפולים. עשיתי כמה טפולים מלאכותיים, אך שום דבר לא הועיל.

בפגישה הקודמת שלנו הגעתן בדיוק לפני שרצייתי לעשות טפול נוסף. ואז פנתה האשה לחברתי שהיתה עמי ואמרה לה: את זוכרת מה אמרת לי אז? לא במיוחד, היא ענתה לה. אמרת לי: למה לחכות למפה שתבוא חלילה משמים ואז להתעורר?...

דעי לך, שהמלים הללו עשו עלי רשם כה רב, עד שהחלטתי לקבל את דבריכן. אני וחברתי פשוט גדהמנו. חברה זו היא אשה אלמנה, מבגרת ועדינה מאד. לא יכול להיות שכן היא התבטאה! כן, כן, אמרה האשה, זה בדיוק מה שאמרת לי, וזה מה שדבר אלי הכי הרבה. משמים הכניסו לפיך את המלים המתאימות ביותר בשבילי. ואז, המשיכה בעליצות, עשיתי כל מה שצריך לעשות, ומיד לאחר מכן נקלטתי בפעם הראשונה בצורה טבעית, בלי שום טפולים בצורה תקינה! קראת בתרועת שמחה. כשהלכתי לבקרת אצל הרופא, הוא לא האמין בשום אופן לספורי, ובקשני מאד לומר לו מיהו הרופא שאצלו טפלתי. אמרתי לו שהייתי אצל הרופא כל בשר, סימה את ספורתה כשהיא נרגשת.

משפחה צעירה זו היא משפחה של פהנים. אמרתי לה: תראי איזו השגחה עליונה נפלאה שמרה על זכותכם ומעלתכם בהיותכם פהנים, והיילד הזה היה חיב לבוא בטוהרה. מוכן שיש כאן גם זכות אבות. בתוך כך, נזכרה האשה בסבתה שהיתה אומרת לה: לך יש בסך הכל שלש מצוות: הדלקת נר שבת, הפרשת חלה וטהרת המשפחה. הדלקת הנר דבר כל כך קל ופשוט, הפרשת חלה בקשי מזדמנת. נשארה לפחות מצנה אחת שאפשר לטרוח עליה ולזכות בעבודה לטוב נצחי.

ולסיום, הפתיעה אותנו באמרה: אתן כבר לא צריכות יותר לטרוח לבוא עד כאן ולעשות את עבודת הקדש שלכן, היות שאני מקבלת על עצמי להיות שליחת מצנה בשכונתנו ולשכנע בדבר גדל וחשיבות מצנה יקרה ונפלאה זו (אף על פי שעדין איננה שומרת תורה ומצוות.

יפה עידאן

יד ההשגחה העליונה

באחד מבקורי הבית שלנו, הגענו למשפחה צעירה בקטמון שארחה את אחותה של האשה. דברנו אתן והסברנו להן את חשיבות הענין, ובסיעתא דשמיא, קבלו על עצמן לעשות מה שצריך.

באחד מהבקורים החוזרים שלנו, שאלנו אותן אודות אמן, שהיא בתו של תלמיד חכם וירא שמים גדול (שכבר אינו בחיים, והאם היא שומרת על מצוה זו. הן ענו לנו בשלילה, היות שהיא פוחדת מהענין ואינה מסגלת לקימו. התחלנו להפציר בהן שיתנו לנו את הכתבת ומספר הטלפון של אמן, כדי שנוכל ליצור קשר עמה בנושא, אך הן סרבו בכל תקף, כשהן טוענות שזה לא יעזור ואין שום צורך. הפצרנו והפצרנו בהן אולי כרבע שעה, אך הן בשלהן מסרבות בתקף.

ואז ראינו מה זו השגחה פרטית ומה זו סיעתא דשמיא אמיתית לפתע פתאום מי נכנסת בדלת? לא אחרת מאשר האמא בכבודה ובעצמה, אשר לא מרבה לבקר בביתו, ועתה היתה בדרך להקניות, עברה "באקראי" דרך פאן והחליטה לעלות לבקור קצר.

בתוך ההתפעלות הגדולה, התפתחה בינינו שיחה. אותה אמא לא הפסיקה לספר על גדלותו בתורה של אביה ועבודת ה' העצומה שלו. ברגע מתאים זה נגעתי בנקודה המרפזית שלשמה הגענו, ושאלתייה למה היא נמנעת מקיום ההלכות, ובפרט היא, שגדלה בבית כה גדול. ואז, ממש בדמעות בעינינו, ספרה לנו כמה היא רוצה, אך הבעיה היא שיש לה סיוטים והיא נמנעת מלבוא במגע עם מים, הואיל ופעמים בחייה כמעט וטבעה בים, ולכן מזה שנתים היא כבר לא הולכת. דברתי על לבה ושכנעתי אותה שתראה מה זו יד השגחה העליונה וכמה זכות אביה הצדיק עומדת לה, שהיא מופיעה פה בדרך אקראית בדיוק כשאנחנו פאן. הדברים עשו את שלהם וחדרו ללבה. הבטחתי לה שנקח אותה למקום שהבלגיות בו בעלות נסיון רב, ושתחת ידיהן עוברים מקרים בעייתיים, ובסיעתא דשמיא קבלה על עצמה הפל וחוזה להיות בין השומרות על מצנת הטירה בעם ישראל.

(יפה עידאן)

ספורה של אשה שחלתה בסרטן הרחם, ובזכות מצנת טהרת המשפחה גרפאה לחלוטין מהמחלה

בשנת 1997 בעיר עפו בקשו ממני לבקר אשה בת 27 שחלתה בסרטן צנאר הרחם לאחר לדת הילד השני. היא עברה טפולים במשך כשלוש שנים ונמצאת במעקב פעמים בשנה.

בבקורי הראשון בביתה מצאתי אשה במצב רוח ירוד, בפחד נוראי מהמנת ובמחשבות קשות אודות ילדיה הקטנים, העלולים להיות יתומים תוך זמן קצר. שאלתי הראשונה היתה: מתי בדקת את המזוזות? והיא ענתה שזמן רב הן לא נבדקו. שאלתי השנייה היתה: מתי לאחרונה הלכת למקנה טהרה? והיא ענתה: לפני כחמש שנים, בערב החתונה.

שאלתי אם היא מוכנה ללכת למקנה, והיא ענתה: בנדאי! אלא שהמחזור נעלם כבר לפני שלוש שנים עקב הטפולים במחלה. הסברתי לה שהיא צריכה ללכת רק פעם אחת עד המחזור הבא, כדי להיות טהורה, והיא הסכימה מיד.

עברנו להסברים מבחינה הלכתית, והגענו להסבר על חובת הבדיקות של הרחם במשך שבועה ימים, ורק אם הכל נקי אפשר ללכת לטבילה. ואז היא ענתה: "אין לי צורך בבדיקות, מפנין שהמחזור פסק לפני שלוש שנים, וכדאי שאלך לטביל מייד!" הסברתי לה שההלכה קובעת שחייבים לבדוק את הרחם באמצעות בדיקה בלבד במשך שבועה ימים כמו בדיקה גינקולוגית, ואנו הרופאות של עצמנו. בדיקה זו היא העינים והמראה שלנו, דרכה אנו יודעות בדיוק מה קורה ברחם, והתוצאה של בדיקה זו היא כמו בדיקת מעבדה! אם במשך כל שבועת הימים שפדקנו הכל נקי, סימן שהרחם תקין ואין שום בעיה רפואית. אך אם חלילה, מתגלים כתמים על עד הבדיקה, סימן שיש בעיה רפואית וצריך מייד ללכת לרופא, כי פעם בשנה בדיקה שגרתית זה בהחלט לא מספיק! אך אשה זו, ששמה עליזה, מתעקשת ואומרת: "אין טעם לבדוק. אין לי מחזור". אני שוב מזכירה לה שחייבים לבדוק על פי ההלכה, והיא עונה: "אין טעם לבדוק, הכל נקי אצלי. בשביל מה לבדוק?"

נסיתי בכל זאת. נתתי לה עד בדיקה בדיקה לבדוק סטריילי ששמו "עדי-צח" (נתן לרפ"ש בבתי מרקחת ובמקנה ואמרתי לה: תפנסי למקלחת, בדקי את עצמך ואמרי לי איזה צבע יש על הבד. היא הסכימה ומיד נכנסה לבצע את הבדיקה. הגע לאחר מכן יצאה מהמקלחת המומה: "צפי, מה זה?" היא מראה לי את הבד עם כתם ורוד. אמרתי לה: תשמעי, אני לא רופאה, אבל הרבנים הם הרופאים שלנו. תני לי את העד ואני אברר עבורך.

הלכתי לרב פוסק בבני ברק, והוא אמר שיש פאן בעיה רפואית, ויש לומר לאשה זו ללכת מייד לרופא. היא הלכה לרופא, ספרה לו הכל ואמרה: דוקטור, הזנחתי את הבקורת שלי כי הייתי עסוקה עם הילדים. בדק אותי בבקשה ואמר לי מה מצב. לאחר בדיקת הרופא, הוא אמר: גבכת עליזה, את יודעת מה קורה אצלך ברחם? מחלת סרטן צואר הרחם חזרה. ואז היא גלתה לרופא, שבזכות בדיקת הטירה היא הגיעה אליו. ארבעה חודשים עברה עליזה טפולים קשים, עד שהמצב נרגע אצלה והלכה לטביל במקנה אחרי בדיקה עצמית של שבועת ימי הספירה.

ביום הטבילה התפללה ובקשה: "הלואי שאוכל לקבל מחזור כל חודש, כדי שאקים מצוה חשובה זו שבזכותה נצלו חיי". היא הרגישה שנולדה מחודש, הודתה לי ואמרה: צפי, הצלת את חיי בזכות הבדיקות שעשיתי, בזכות ההסברים שלך. נשלחת אלי כמלאך משמים! תודה!

(צפי בלום מזכרון יעקב)

ספורה המרגש של חיה-שרה מזכרון יעקב על מצות טהרת המשפחה לזכוי הרבים

לפני כשבוע שנים הגיעו אלי שתי נשים דתיות. את האחת הכרתי, והשנייה לא הייתה מוכרת לי כלל. הן בקשו לדבר אתי על מצות טהרת המשפחה. לא ידעתי דבר על מצוה זו, והן הסבירו לי שעצם קיום המצוה שומר על בריאות האשה, מביא שלום בית וקדושה לבית היהודי. לא הבנתי מה רוצים ממני ואמרתי:

"אָהַשׁבׁ עַל פְּךָ". עָבְרוּ כַּמָּה חֲדָשִׁים, וְשׁוֹב הִגִּיעוּ אֵלַי הַנָּשִׁים. אֲזַי שְׁאַלְתִּי אוֹתָן לְגַבֵּי הַמְּקוֹה, וְהָאֵם רַק נָשִׁים דְּתִיּוֹת הוֹלְכוֹת לַמְּקוֹה. לְאַחַר הַפְּצָרוֹת וְהַסְּבָרִים רַבִּים, הִסְכַּמְתִּי לְלַכֵּת לַמְּקוֹה בַּח דְּשׁ הַבָּא. הַמְדַרְיֵכָה הֵיטָה אֹתִי בְּקֶשֶׁר טְלָפוֹנִי, וּבְכָל פַּעַם שְׁאַלָהּ: נוֹ, הֲלֹכְתָּ? מָה הַבְּעֵיָה? תָּמִיד הָיוּ לִי תְרוּצִים כְּדֵי לְהִתְחַמֵּק מִתְּשׁוּבָה, וְאֲזַי הִשְׁבַּתִּי לָהּ שְׁבַעֲלִי מִקְּשָׁה עָלַי אֵת עֲנִין הַטְּהָרָה וְהִיא עָנְתָה לִּי: "אִשָּׁה בּוֹנָה אִשָּׁה הוֹרֶסֶת". אֲזַי הִחֲלַט שָׁהֵן תְּבִי אֲנִי לְשִׁכְנַע אֵת בְּעַלִּי שֵׁיִסְכִּים לְשִׁמְרֵי טְהָרַת הַמְּשַׁפָּחָה. בְּפִגְיֵשָׁה עִם הַבְּעַל, הוּא הִגִּיב בְּקוֹל: תִּפְסִיקוּ לַעֲשׂוֹת שְׁטִיפּוֹת מִחַ לְאִשְׁתִּי. בְּבֵית שְׁלָנוּ אֵין יְהָדוֹת בְּכָלֵל. תִּסְתַּלְקוּ מִפֶּה מֵהָרָא!

לְאַחַר מִכּוֹן הֵינְנוּ בְּקֶשֶׁר חֲמֵשׁ שָׁנִים, וּבְעַלִּי לֹא נָתַן לִי לְשִׁמְרֵי עַל הַטְּהָרָה. רְצִיתִי מְאֹד לְלַכֵּת לַמְּקוֹה. שׁוֹב נָתַק הַקֶּשֶׁר בִּינֵינוּ בְּמִשְׁךְ שְׁנָתִים, כִּי בְעַלִּי עָמַד עַל פְּךָ שֶׁלֹא יָבוֹאוּ אֵלַי יוֹתֵר הַבִּיטָה, וְאֲזַי גַּם אֲבִדְתִּי אֵת מְסַפֵּר הַטְּלָפוֹן שֶׁל הַנָּשִׁים, אֲבָל מְדֵי פַעַם רָאִיתִי אוֹתָן בְּשִׁכּוּנָה וְרְצִיתִי לְחַדֵּשׁ אֵת הַקֶּשֶׁר.

בֵּינָתַם רְצִיתִי לְהַכְּנִס לְהַרְיוֹן, כִּי יֵשׁ לִי שֶׁלֹא שָׁה בָּנִים וְרְצִיתִי גַם בֵּת. אֲזַי הִחֲלַטְתִּי שְׁכַשְׁבַּעֲלִי יַלְךְ לְמִלּוּאִים, אוֹכֵל לְשִׁמְרֵי עַל הַטְּהָרָה בְּלִי יִדְעָתוֹ, וְאוּלַי בְּזָכוֹת הַמְּצָנָה אֲזַכֶּה לְהַכְּנִס לְהַרְיוֹן. הִתְחַלַּתִּי לְבַדֵּק לְאַחַר הַמַּחְזוֹר 7 יָמִים כְּפִי שְׁהַסְּבֵר לִי, בְּבִקְרָה וּבְעָרֵב, אֲךָ בְּכָל פַּעַם שֶׁעָשִׂיתִי בְּדִיקָה הִיָּה כְּתָם עַל גְּבִי הַבֶּד. 10 יָמִים נִסִּיתִי לְהִיּוֹת טְהוֹרָה וְלֹא הִצְלַחְתִּי.

שְׁתַּפְּתִי אֵת הַרְבֵּנִית בְּעֲנִין, וְהִיא לָקְחָה אֵת עַד הַבְּדִיקָה לְרַב פּוֹסֵק מִבְּנֵי בְּרַק. הַרְבַּ פֶּסֶק שֵׁישׁ לְשִׁלְחַת אֵת הָאִשָּׁה לְבְּדִיקַת רוֹפֵא בְּאֶפֶן דְּחוּף, מִכֵּיּוֹן שֶׁהַכְּתָם נִרְאָה חָשׂוֹד (הַרְבֵּנִים לוֹמְדִים עַל בְּרִיאוֹת הָאִשָּׁה מֵהַתּוֹרָה, וְהִנְדַע שְׁלֵהֶם הוּא כְּמוֹ שֶׁל רוֹפְאִים גִּינְקוֹלוֹגִים, וְכָךְ הֵם יְכוּלִים לְפַסֵּק בְּנוֹשְׂא הַכְּתָמִים. הַרוֹפֵא שְׁבִדֵּק אוֹתִי שֶׁלַח אוֹתִי לְאוּלְטְרָה-סָאוּנָד, וְלְאַחַר קִבְּלַת הַתְּשׁוּבָה אֲשַׁפְּזִי בְּבֵית הַחוֹלִים לְטַפּוֹל בְּגִדוֹל סְרֻטָּנִי בְּגִדֵל עֲשָׂרָה סְנְטִימֶטֶר שֶׁהַתְּגָלָה אֲצִלִּי. הַרוֹפֵא שֶׁשְׁפַל בִּי בְּבֵית הַחוֹלִים שְׁאַל: אֵיךְ גְּלִית אֵת הַמַּחְלָה? לֹא הָיוּ לִי סִימְנִים וְלֹא כְּאֲבִים, רַק דְּמוּם פְּנִימִי, שְׁאַלוּלָא בְּצַעֲתִי אֵת בְּדִיקַת הַטְּהָרָה, לֹא הֵייתִי יוֹדַעַת עָלָיו. הַסְּבָרְתִּי לוֹ שֶׁבְּזָכוֹת מְצָנוֹת הַטְּהָרָה גְּלִיתִי זֹאת, וְנִזְכַּרְתִּי שֶׁהַנָּשִׁים הַסְּבִירוּ לִי עַד כַּמָּה מְהוּוֹת הַבְּדִיקוֹת הַגְּנָה מִפְּנֵי מַחֲלַת סְרֻטָּן צוֹאֵר הַרְחָם וּבְרִיאוֹת הָאִשָּׁה בְּכָלֵל. הַפְּרוֹפֶסוֹר עָנָה לִּי: הַתּוֹרָה בְּאֵמַת שׁוֹמְרַת עַל בְּרִיאוֹת הָאִשָּׁה. הִחֲלַט שְׁעַלִּי לַעֲבֹר גִּתּוּחַ לְהַסְרַת הַגִּדוֹל. עָבַרְתִּי אֵת הַנְּתוּחַ, וְאֲנִי מְרַגִּישָׁה שְׁקִבְּלַתִּי אֵת חַיִּי בְּמַתְּנָה בְּזָכוֹת קִיּוֹם הַמְּצָנָה, שְׁתוֹדוֹת לָהּ גְּלִיתִי אֵת הַבְּעֵיָה בְּזָמַן.

חֲזַרְתִּי בְּתְשׁוּבָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה תִּשְׁנ"ז, וּבְכַפְּרֻשַׁת "בְּרֵאשִׁית" הִחֲלַפְתִּי אֵת שְׁמִי מִרְנָה לְחִיָּה-שָׂרָה עַל שֵׁם הַקֶּשֶׁר שֶׁל הַפְּרָשָׁה לְשִׁמִּי. גַּם בְּעַלִּי בְּסִיעָתָא דְשִׁמְיָא חֲזַר בְּתְשׁוּבָה וְשָׁנָה אֵת שְׁמוֹ לְאַבְרָהָם מִתּוֹךְ פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית. אֲבָרְהָם וְחִיָּה-שָׂרָה הִתְחִילוּ הַפֹּל מִבְּרֵאשִׁית, קִבְּלוּ חַיִּים חֲדָשִׁים וְנוֹלְדוּ מִחֲדָשׁ בְּזָכוֹת קִיּוֹם הַמְּצָנָה הַקְּדוּשָׁה וְהִקְרָה.

(צְפִי בְּלוּם מְזַכְרוֹן יַעֲקֹב הַחֲלוּם הַמְּפִלָּא)

באחד מימי עבודתי במקנה בגבעת זאב, הגיעה אשה אשר לבושה הל' א-צנוע העיד כי איננה שומרת תורה ומצוות. הבלגית של המקנה הציגה אותי כמדריכה לטהרת המשפחה. האשה שמחה מאוד לפגוש אותי ואמרה לי: אני מכרחה לספר לך מה מביא אותי לכאן. וכך ספרה לי: הורי הם נצולי שואה. כשהגיעו ארצה לאחר השואה, קבעו את ביתם בקבוץ השומר הצעיר, והקימו בית מנתק מדת לחלוטין. בבית הזה גדלתי.

מה שהביא אותי לשנוי מסים בחיי היה החלום המפלא שחלמתי. לילה אחד, רגיל ככל הלילות, אני חולמת לפתע על אדם אציל מאוד עם זקן שחרר שבא לשכנע אותי לשמור שבת. אני התנגדתי בתקיפה, ואז התפתח בינינו וכווח קולני. האיש ממש צעק עלי ודרש ממני בתקיפה לשמור שבת. עמדתי בסרובי. את הווכח סיים האיש במשפט מוזר. הוא אמר לי בצורה חד-משמעית ובתקיפות רבה: "על טהרת המשפחה אני לא מותר לך בשום אופן!" ונעלם.

כשספרתי את החלום לבני המשפחה, כלם צחקו ובטלו את הדברים. בלילה שאחרי זה, הופיע האיש שוב ובכעס גדול מאוד דרש ממני בתקיפה את שמירת השבת. את הסיום חתך שוב בעז ובתקיפות: "על טהרת המשפחה אין שום פשרות!" אז הבנתי שכנראה זה לא כל כך מצחיק. ספרתי לאמי את פרטי החלום, ולאחר שתארתי לה את חזות פניו, היא פשוט נדהמה. האיש היה לא אחר מאשר אביה, סבי אשר נספה בשואה. הדבר המידי שיכ' לנו להתחיל אתו היה שמירת השבת. את הנושא של טהרת המשפחה הייתי צריכה ללמד. התחלתי להתעניין בנושא, שאלתי ספרי הלכה והדרכה, וברוך ה', באופן קבוע אני שומרת את ההלכות לפרטיהן, והנה אני כאן, במקנה הטהרה.

מוכן לשמחתי מאוד למשמע הדברים, שוחחנו עוד קצת, ולבסוף סכמנו שאני אבוא אליה לבקור בית כדי לחזור על ההלכות וללמד אותן בצורה יסודית יותר. וראו איזה סיום מענין: כשבאתי אליה ולמדנו את ההלכות בצותא, התברר שלמרבה הצער, היה חסר לה פרט חשוב ויסודי מאוד המעכב את כל הטהרה. בצער מהיל בהתרגשות למדה את כל הענין והתנדעה היטב למה שהיא צריכה לתקן. מיד לאחר שתקנה את הענין, נקלטה לראשונה מזה תשע שנים של אהיו לה ילדים, והיא כל כך צפתה לילד...

גם לנשים מבגרות נחוצה הסברה

אני וחברתי דוברות פרסית, ואנו מדריכות בנושא טהרת המשפחה. עשינו מאמץ גדול להגיע לשכונת גילה בירושלים, למרכז קליטה לעולים חדשים מפרס. חשבתי לבקר משפחה מסימת, ואלו חברתי התעקשה משום מה על משפחה אחרת. הגענו אליה ופתחנו בשיחה עם האשה בעלת הבית. האשה ספרה לנו שהיא דור רביעי לאחד מהרבנים הגדולים שהיו בפרס, הל' הוא ה"אור שרגא", זכותו תגן עלינו אמן.

היא חשבה שבארץ ישראל, ארץ הקדש, הכל מתנהל על טהרת הקדש על פי התורה הקדושה, אך מאוד התאכזבה כשהתנדעה למצב השורר כיום, לדאבונו, בארץ. כשהסברנו לה מה עקר מטרתנו, אמרה לנו שהיא כבר לא זקוקה לכל

הגענו, הואיל וכבר עברה את גיל המעבר. כשחקרנו קצת יותר, התברר לנו שברוב תמימותה, הטבילות שהיתה עושה עוד בפרס לא היו כדין. באותו אזור, בעוונותינו הרבים, בסבת ארץ הגלות, נשתכחו דיני הטהרה, ואף מקנה תקין לא היה, ולכן היו הנשים מסתפקות במקלחת רגילה, מה שפמבון, על פי ההלכה, אינו מועיל. אמרנו לה שעל פי ההלכה, היא חייבת פעם אחת לעבר את התהליך של הטהרה, דהיינו ספירת שבועה נקיים עם הבדיקות וטבילה במקנה, כדי שמפאן וילהבא תטהר לבעלה כדת וכדין. מובן שהיא הסכימה בחפץ לב, וכך נפרדנו ממנה.

לאחר תקופה קצרה הגענו שוב לבקרה, ומצאנו אותה כשהיא עצובה ופניה נפולות. לתמימתנו, הסבירה שעל ידי הבדיקות בזמן שבועת הנקיים מצאה כל מיני סימנים משנים של אידעה מהם. היא הלכה לבדיקות אצל גינקולוג ומצאו אצלה גדול ממאיר ברחם, ה' ירחם, ומיד קבעו לה תור להוצאת הרחם. אנחנו כמובן השתתפנו בצערה ועודדנו אותה, ולבסוף נפרדנו ממנה בברכת רפואה שלמה.

לאחר תקופה לא ארפה, כשהיא כבר שחררה הביטה, באנו שוב לבקור חולים. החולה ששכבה חלשה במטתה התרגשה מאד לבואנו. היא לקחה כל אחת מאתנו ואמצה אותה בחום אל לבה, חבקה ונשקה אותנו ואמרה לנו: ממש הצלתן אותי ממנת בטוח, הרופאים אמרו שאלו הייתי מגיעה קצת יותר מאחר, לא היה לי שום ספוי לחיות. ואני אפלו לא ידעתי שיש לי משהו! לא הייתי מגלה את הדבר בזמן, אלמלא באתן אתן, שליחות ההשגחה העליונה, ובזכות קיום ההלכה, התגלה הדבר בדיוק בזמן המתאים, ותהלות לקל-יתברך חיי נצלו, סימה בהתרגשות.

(יפה עידאן)

נס ההצלה ממות

ברצוני לספר לכן מעשה מבהיל המלמד מה רב כחה של מצות הטהרה: בבת ים גרה משפחה שלא שמרה תורה ומצוות. עם השנים, נתעורר אצלם הניצוץ היהודי הקדוש הטמון בעמקי הנפש, ובסייעתא דשמיא האשה קבלה על עצמה את מצות הטהרה. למחרת ליל הטבילה הראשון, הופיע בבית באפן פתאומי ביותר בנה מהצבא. הוא היה נרגש עד עמקי נשמתו. לתמיחה האם, השיב בסערה: נצלת ממות! אתמול בלילה, במסגרת האמונים, יצאנו כל הפלגה אל מחוץ לבסיס וישנו בשדה בשקי שנה. באמצע הלילה, התעוררתי עקב צמא כבד שהעיק עלי מאד. עזבתי את המחנה והתרחקתי למקום שבו אוכל להרוות את צמאוני. תוך כדי שאני חוזר, אני מבחין בתכונה רבתי במחנה. משהו נורא קרה שם, צעקות, תרדה, בלגן גדול.

החשתי את צעדי ונכנסתי לתוך המחנה. כשראו אותי, זעקו בתדהמה עד השמים: "לא יאמן! אתה חי?! מאיפה צנחת פה?!" וכך ספרו לי: התעוררנו לקול נפץ של פליטת קליע מאחד הרובים אשר פלח את שק השנה שלך והעלהו באש. חפשנו אותך בין הלהבות, והנה אתה מופיע

לנו מאי-שם!! אותה אם שספרה את ספור הצלת חיי בנה סימה בהתרגשות: אני קצמתי מצנה יקרה וחשובה במים, ובאותו הלילה נצל בני ממות על ידי המים מדה כנגד מדה.
(מתוך "נתיבות ט' הר")

סגלת הטהרה

אספר לכן עבדה מענינת ביותר, שאני מכירה מקרוב. אשה כשרה אחת, מבגרת מאד, בת 96, אם לששה-עשר ילדים, היתה צריכה לעבור בדיקות כלליות. כשעברה בדיקה גינקולוגית, הגינקולוג היה המום למראה הרחם שלה, שהוא ממש כמו של נערה צעירה בת 18. מעולם לא היה לה שם שום זהום או דלקת ובנדאי לא מחלה. האשה הזאת היא אשה רגילה, של א עברה שום טפול מיוחד ולא השתמשה בשום ויטמין מיוחד, פרט לדבר אחד פשוט, שהוא פן מיוחד. היא פשוט קימה את כל הלכות טהרת המשפחה כדת וכדין. רק זה מה שיכול להסביר את התופעה המענינת הזו, אחרת אין לכך שום הסבר הגיוני, כמו שאמר הגינקולוג.

הטהרה מסגלת לפקוד בפרי בטן

אני גרה בעפולה. יש לי שכנים שאינם שומרים תורה ומצוות, ובכלל זה גם לא שמרו על טהרת המשפחה. עם הזמן, התעורר אצל הבעל ניצוץ של קדושה, והוא התחיל ללחץ על אשתו שתבוא ללמד אצלי הלכות טהרת המשפחה. לאחר שהפציר בה הרבה, היא נענתה לו ובאה ללמד אצלי את ההלכות.

כאן המקום לציין שלזוג זה היו שלשה ילדים. הבת השלישית נולדה לאחר הפסקה של שבע שנים שהיא לא נפקדה, ומאז ועד אותו הזמן עברו כבר תשע שנים שהיא לא נפקדה, והם רצו מאד עוד ילדים.

כפי שאמרנו, האשה השתכנעה ובאה ללמד עמי את ההלכות. והנה, בפעם הראשונה לאחר קיום ההלכות והטבילה היא נקלטה! מאז כבר יש לה, ברוך ה', עוד שתי בנות.

(י. ב. מעפולה)

שלום בית ורפואה בזכות הטהרה

אני וחברתי מדריכות להלכות טהרת המשפחה. הגענו לאזור הנילות ביבנה. נכנסנו למשפחה אחת, שמצבה הכלכלי בכי טוב. בעלת הבית פתחה קריירה מכבדת, והכל מתנהל על הצד הטוב ביותר. לעמית זאת, המצב הרוחני בשפל המדרגה. בעלה בן לנצולי שואה, והם מנתקים מהדת לחלוטין.

התחלנו לדבר איתה על חשיבות מצוות הטהרה ונסינו לשכנע אותה שתקבל זאת על עצמה. האשה סרבה בטענה של א חסר לה פלום והיא מסדרת כמו שאריך, ועל פן אינה רואה שום סבה לצעד כזה. כשראינו שאין מה לעשות, קמנו נבוכות ופנינו לכוון הציאה. והנה, אנחנו שמות לב שהיא מהרהרת קצת, ופתאום קמה ואמרה: אה... אתן יודעות מה, אולי... אה... טוב, אני מוכנה לקבל. אנחנו, של א הבנו מה הביא לתפנית פתאומית זו, לא שאלנו דבר. התישבנו חזרה והתחלנו ללמד אותה בשמחה.

בְּקֶר אֶחָד הַתְּקַשְׁרָה אֵלַי אוֹתָהּ אֲשֶׁה בְּהַתְּרַגְּשׁוֹת גְּדוֹלָה וְשִׁאֲלָה אוֹתִי: אִיפֹּה הֵייתָ עַד הַיּוֹם? מִמֶּשׁ נִפְלְאוֹת הַתְּחוּלוֹ לִּי אֲצִלִּי מֵאֲזוֹ שֶׁהֵייתָ פֹּה. דְּבַר רֵאשׁוֹן, אֲנִי מְכַרְחָה לְסַפֵּר לְךָ אֲמָנָם נִכּוֹן וְשִׁמְרָתִי לְכֹן שֶׁהִכֹּל אֲצַלְנוּ טוֹב, אֲבָל תָּמִיד יֵשׁ יוֹתֵר טוֹב.

מֵאֲזוֹ שֶׁהִתְחַלֵּתִי לְשִׁמֵּר אֶת הַלְכוֹת הַטְּהָרָה, שְׁלוֹם הַבַּיִת שֶׁלְנוּ הִשְׁתַּפֵּר לְהַפְּלִיא. אֲנִי חֲשַׁבְתִּי שֶׁלֹּא חִסַּר לְנוּ כְּלוּם, אֲבָל עֲכָשׁוּ אֲנִי יוֹדַעַת שֶׁדְּבַר אֶחָד חָשׁוּב מְאֹד הִנֵּה פֶן חִסַּר לְנוּ. הַטְּהָרָה הֵייתָ חִסְרָה לְנוּ. אֲבָל עֲכָשׁוּ, בְּרוּךְ הוֹי, הִיא כְּבָר לֹא חִסְרָה וַיֵּשׁ קִדְשָׁה בַּבַּיִת, וְכָל הַבְּרָכוֹת בָּאוֹת עֲלֵינוּ. הַכֹּל מִסְתַּדֵּר בְּצוּרָה מִפְּלִיאָה. אֲנִי מְרַגֵּשָׁה וְחַשָּׁה אֶת זֶה כָּל רֵגַע. וְעֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹצֶה לְסַפֵּר לְךָ מָה הִנֵּה הַדְּבַר הַעֲקָרִי שֶׁשָּׁנָה אֶת דַּעְתִּי בְּשֶׁהֵייתָ אֲצִלִּי. בָּאוֹתוֹ עָרַב, אִמִּי שֶׁתִּהְיֶה בְּרִיאָה לְקֵתָה בְּשֶׁבַץ מַחִי, וּמֵאֲזוֹ הִיא לֹא יְכוּלָה לְזוּז מִהַמְטָה. לְפָנַי שִׁיַּצְאָתָן מִבַּיִתִּי, חֲשַׁבְתִּי לְעֲצָמִי שֶׁלְמַעַן אִמִּי אֲקַבֵּל עַל עֲצָמֵי אֶת מִצְוַת הַטְּהָרָה, אוֹלֵי זֶה יַעֲזֹר מִשָּׂהוּ. לְהִזִּיק זֶה וְדַאי לֹא יִזִּיק, אֲזוֹ אֵין לִי מָה לְהַפְסִיד. וְאֲכֹן, קִיַּמְתִּי אֶת כָּל הַהֲלָכוֹת, סִפְרָתִי שְׁבַעַה גְּקִיִּים, וְ... הַלְכָתִי לְמִקְנָה. לְמִחְרַת הַטְּבִילָה, בְּאֶפֶן פְּתוּאִמִּי בְּיוֹתֵר, אִמִּי קָמָה וְהִתְיַשְׁבָּה עַל מִטָּתָה לְרֵאשׁוֹנָה מִזֶּה חֲצִי שָׁנָה. כְּלָם הַתְּפִלָּאוֹ וְלֹא יָדְעוּ אֵיךְ זֶה קָרָה, חוּץ מֵאֲחַת שֶׁיִּדְעָה אֶת הַסּוּד הַגְּדוֹל מִה חוֹלֵל אֶת הַפְּלֵא הַזֶּה. זוֹ הֵייתִי אֲנִי, שֶׁהִתְנַדַּעְתִּי לְכֹחַ הַגְּדוֹל שֶׁל מִצְוַת הַטְּהָרָה, סִימָה אֶת דְּבָרֶיהָ בְּשִׁמְחָה. בְּרוּךְ הוֹי, אוֹתָם בְּנֵי זוּג חָזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְהֵם מִתְקַדְּמִים יָפָה בְּדַרְכְךָ הַעוֹלָה בֵּית א-ל.

כֹּחַ הָאֲמוּנָה בְּצַדִּיק

אֲנִי גְרָה בְּתֵל אַבִּיב וְעוֹסְקַת בְּטְהָרַת הַמְשֻׁפָּחָה. בְּמִסְגֵּרַת זוֹ, אֲנִי גַם בְּלִגְתִּי בְּמִקְנָה עַל שֵׁם הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' עֲקִיבָא אֵיגֵר זְכָר צַדִּיק לְבָרְכָה.

הַסְּפּוּר שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לְסַפֵּר לְכֹן הַתְּחִיל בְּטֵלְפוֹן שֶׁקִּבַּלְתִּי מִצְרַפֶּת. מֵעַבֵּר לְקוֹ הֵייתָ אֲשֶׁה חִלּוּנִית אֲשֶׁר גְּרָה בְּצְרַפֶּת וְנִשְׁוֹאָה כְּבָר כַּמָּה שָׁנִים, וְעַדִּין לֹא זָכַתָּה לְהַפְּקֵד בְּפָרִי בְּטוֹן. הִיא הִתְיַעֲצָה עִם רַבָּנִים וְהֵם הִצִּיעוּ לָהּ לְנַסֵּעַ לְאַרְצָה יִשְׂרָאֵל וְלִטְבֹּל דוֹקָא שֵׁם בְּמִקְנָה, כִּי זְכוֹת אַרְצָה יִשְׂרָאֵל גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאוֹלֵי בְּזָכוֹת זֶה הִיא תִּנְשַׁע. מִיִּשְׁהוּ נִתֵּן לָהּ אֶת הַמִּסְפָּר שְׁלִי, וְכֵן הִיא הִגִּיעָה אֵלַי, וּבְרַצוֹנָה הִנֵּה לְהִתְיַעֵץ אִתִּי עַל צְעָדֶיהָ הַבָּאִים.

שׁוֹחַחְתִּי אִתָּה בְּאַרְיִכוֹת וְהִדְרָכָתִי אוֹתָהּ מָה עָלֶיהָ לַעֲשׂוֹת, כִּי צַד לְבַדִּיק אֶת עֲצָמָה וְלְסַפֵּר שְׁבַעַה גְּקִיִּים, כְּדֵי שֶׁעַד שֶׁתִּגִּיעַ לְאַרְצָה יִשְׂרָאֵל יִסְתַּדְּרוּ כְּבָר כָּל הָעַנְיָנִים הַטְּכָנִיִּים, הִיא תִּהְיֶה כְּבָר קְרוּבָה כְּכָל הָאֲפֹשֶׁר לְטְבִילָה וְכֵן נִחְסֵךְ בְּזָמַן.

וְאֲכֹן, כַּעֲבָר מִסְפַּר יָמִים הִיא הִגִּיעָה לְאַרְצָה וְהִתְאַרְחָה בְּמִלּוֹן דְּבוּרָה בְּתֵל אַבִּיב. מִשָּׁם הִיא צִלְצְלָה אֵלַי לְהוֹדִיעַ לִי שֶׁהִכֹּל בְּסִדֵּר, וְתוֹךְ כְּדֵי הַדְּבָרִים אֲמָרָה לִי שֶׁהִיא חוֹשֶׁבֶת שֶׁהִיא לֹא צְרִיכָה לְהִגִּיעַ עַד אֵלַי, כִּי יֵשׁ לָהּ כָּאֵן בְּקִרְבַת מְקוֹם כַּמָּה מִקְנָאוֹת וְהִיא יְכוּלָה לְהִסְתַּדֵּר לְבַד. עֲנִיתִי לָהּ: אִם כְּבָר זָכַרְתִּי אוֹתִי לְהִיּוֹת חֵלֶק מִהַמְצוֹנָה עוֹד בְּצְרַפֶּת, תִּמְשִׁיכִי אִתִּי גַם פֹּה, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל בְּשִׁלְמוֹת. עוֹד אֲמַרְתִּי לָהּ, שֶׁהַמִּקְנָה שֶׁלְנוּ מְסַגֵּל מְאֹד לִישׁוּעוֹת, הוֹאִיל וְהוּא נִקְרָא עַל שֵׁם הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ ר' עֲקִיבָא אֵיגֵר זצ"ל, וְלָכֵן כְּדַאי מְאֹד לְבוֹא לְכָאן דוֹקָא.

ואכן, היא הגיעה לטבול במקנה על שם ר' עקיבא איגר זצ"ל, ואמרתי לה שתאמין בכח של הצדיק, שיכול לפעול ישועות עבורה ולהמליץ עליה טוב. ובכלל, אמרתי לה ששעת הטבילה, היכן של א תהיה, היא שעת רצון גדולה, והיא יכולה להתפלל ולבקש מה שיהא רוצה. אחר כך נפרדנו בידידות, ואני נתתי לה כמה ספרים וקלטות בנושאי יהדות וטהרה. בשעת הפרדה היא הייתה קורנת וזורחת (במכתב שכתבה לי אחר כך היא ספרה שבאותם רגעים היא הרגישה הרגשה אמתית של שכילה אופפת אותה, הרגשה יוצאת מן הכלל, פלישונה. הסיום של הספור הוא די מפתיע: היא חזרה לביתה ובכלל לא חשבה שתפנס להריון פ'ה מהר (כך כתבה במכתבה. לאחר כמה ימים שמה לב שיש לה אחור בהופעת הנסת. היא התפללה בכל מאדה שאכן תזכה להריון, וזה אכן קרה מיד לאחר הטבילה. פעבר תשעה חודשים בדיוק (! מליל הטבילה, היא ילדה בת. הם קראו לה חנה אהובה: חנה על שם שהעניקה לה חנות חיים, ואהובה על שם אהבתה את ארץ ישראל, שבזכותה זכתה לישועות גדולות ברוחניות ובגשמיות פיום היא כבר הולכת בכסוי ראש, ברוך השם!)

(זינגול אסתר)

ספורים מהשטח

הנה אנו אחת הנשים הטובלות במקנה בעירי לא הצליחה להרות. היו לה שתי בנות גדולות, והיא צפתה בכליון עינים להריון נוסף. תוך כדי שיחה במקנה שאיתי אותה פיצד היא מתכוננת לטבילה (היא הייתה טובלת חדשה בעיר, ומדבריה התברר לי שהיא אינה מקפידה על הבדיקות בכל יום.

"קבלי על עצמך מהיום, בלא נדר, להקפיד לבצע שתי בדיקות בכל יום, בקשי בקשה מבורא עולם ובפזרת ה' תראי ישועות", אמרתי.

האשה קבלה את דברי בתמימות, ולאחר מספר חודשים שמת לי לב שהיא לא מגיעה לטבילה. התקשרתי אליה והתברר לי שברוך ה' היא נפקדה וילדה בן במזל טוב. מובן שהמקרה הנ"ל חזק אותה באמונה ובקיום המצנה פיתר שלמות והקפדה.

אחות מאחד מבתי החולים בארץ החלה לבקר במקנה אצלי, ובאחת משיחותי אמה ספרה לי שחברתה לעבודה מנסה זמן רב להכנס להריון וכבר אין לה פ'ח לטפולים. יעצתי לה שתנסה לדבר אמה על טהרה, ואכן, החברה השתכנעה והגיעה למקנה, לאחר שבצעה את כל הבדיקות פהלכה. לאחר זמן קצר ספרה לי האחות בהתרגשות שחברתה נפקדה ונעשה קדוש השם גדול. בחודש התשיעי הגיעה אותה חברה אלי למקנה, טבלה פסגלה ללדה קלה והביעה את התלהבותה מהמקנה וממצות הטבילה. לאחר הלדה המשיכה פמוכן לבקר במקנה ולספר לכלם את ספוריה.

השובע בקרה אצלי אשה כבת חמשים, לפני חתנה. לאחר שטבלה במקנה, לא הסתירה את התרגשותה והתלהבותה מעצם קיום מצות הטבילה. לפי דבריה, חברותיה לעבודה לעגו לה פששאלה אותן על ענין הטבילה. הנושא היה זר לה

לחלוטין, פינן שפגשוואיך הקודמים בחו"ל היא פלל לא טבלה, אך לאחר הטבילה היא אמרה לי: "אני אספר לחברותי מה הן מפסידות פשהן לא באות למקנה!" לביטא את התרגשותה לא יספיקו המלים.
(ציונה בן טובים)

בחימת הספר

ר' חנניה בן עקשיא אומר: רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות נכו'.

בימים בהם למדנו בכולל אברכים פרטי הלכות נדה הלכה למעשה, חשתי מעין קול קורא במעמקי לבי: איך יתכן שהתורה כל כך החמירה בטמאת הנדה ואסורה, ועל כל כהם קטן נכתבו אלפי תשובות ופסקי הלכה, וכנגד זה לצערנו בעוונותינו הרבים יש עדין משפחות בישראל שאינם יודעים אפלו מאסור חמור זה ובשאת נפש נכשלים בחיובי פריתות רחמנא לצלן.

רחש לבי דבר טוב לצאת ולעורר בערים ובעירות, בבתי פנסיות, בכנסים ובעצרות לאמר לבית יעקב ולהגיד לבני ישראל.

וכבר העירני על כך מרן ר' אש ישיבת "פורת יוסף", הגאון רבי יהודא צדקא זכותו יגן עלינו אמן, בזה הלשון: תדע לך שמצנה זו של "טהרת המשפחה" עדין משרשת בלבם ובדמם של רבים מבני עדות הספרדים, ואם יהיה לך הזכות, תוכל בדור הזה להציל מה שאפשר, מפיון שלפני שני דורות לא היה משג חלוניות אצל עדות המזרח, וגם אם משפחות לא היו בני תורה, אך טבילה וטהרה שמרו ונזקרו. עד כאן דבריו.

ואכן, אחרי פטירת הרב זצ"ל הקמנו אגדת "זכות יהודא" להפצת חנוך תורני וטהרת הבית היהודי, וברוך השם זכינו לראות נסים ונפלאות וישועות גדולות בזכות פעילות ק' נש זו וברוך רחמנא דסיעון.

ובפרט בימים אלו, הנקראים בפי חז"ל "עקבתא דמשיחא", שעליהם נאמר: אם ראת דור שצרות רבות עליו בנהר חפה לו, ובימים אלו אנו רואים שאין לך יום שאין קללתו מרבה מחברו, ושומעים אנו צרות רבות הן בכלל והן בפרט, וחובה עלינו להתחזק באמונה ולפשפש במעשינו, מה נוכל לתקן במצוות שבין אדם לחברו ובין אדם למקום. ועל זה אומר ר' אליעזר הגדול: הרוצה להנצל מחבלי משיח יעס ק בתורה וגמילות חסדים, וכן איתא בחז"ל כל השונה הלכות בכל יום מבטח לו שהוא בן העולם הבא. ובמסכת אבות כתוב: קנין ופתחי נדה הן הן גופי הלכות.

אם כן, חובה על כל איש ואשה לקבוע לעצמם זמן ללמוד ההלכות הקשורות בטהרת הבית, שאם כל אחד יסמך על השני, יכולים לבוא לידי מכשול חס ושלום. וכמו כן אומר ר' אליעזר: יעס ק בגמילות חסדים, וכי יש יותר גמילות חסד מקרוב רחוקים למצוות? שיהי זה גם תורה וגם חסד. ובפרט אם יכול בדרכי נ'עם לקרב זוגות צעירים ולכונן אותם לשמירת הטהרה בתחלת ימי

נשואיהם ולהתחיל את בנין הבית בטְהָרָה וליסדו בקדוּשָׁה. ונדאי שְׁחוּבָה על כל מי שחננו ה' דעה ללמד תועים בינה, לפע'ל ולקרב את אחינו מבשרנו, אשר בעבור ת' קף הגלות ושלטון הערב רב הרחיקו אותם משמירת התורה והמצוות. והשמחה הגדולה שיש להקדוש ברוך הוא היא פאשר משיבין לו את אותן בניים אוֹבָדִים.

וראה מה שכתב בספר חובת הלבבות שער אהבת ה' וזה לשונו: וראוי לך אחי לדעת, כי זכויות המאמין, אפלו אם יהיה מגיע אל התכלית הרחוקה בתקון נפשו לאל קים ותברך, ואלו הנה קרוב למלאכים במדותם הטובות ומנהגייהם המשפחים והשתדלותם בעבודת הבורא ואהבתם הנזכה בו, אינם פזכויות מי שמורה בני אדם אל הדרך הטובה ומישר הרשעים אל עבודת הבורא, שזכויותיו נכפלות בעבור זכויותם בכל הימים ובכל הזמנים. עכ"ל.

מי יראה את דברי חובת הלבבות הללו ועדין יאמץ את לבבו לישיב בחבוק ידים, הלא אף החלש יאמר גבור אני ויתגבר פארי לאזר פגבר חלציו ויצא ברחובה של עיר, יכריז ויאמר: מי לה' אלי! שובו שובו מדרכיכם הרעים, ולמה תמותו בית ישראל.

וכבר כתב בז'הר הקדוש, שאם היו בני אדם יודעים מה המעלה של המקרב אדם אחד לתורה ומצוות, היו רודפים לזכות הרבים כמו שרודפים אחר חיייהם... ואני בעניויתי יכולני להעיד, שיש סיעתא דשמיא גדולה מאד ובפרט בדור האחרון, וכל מי שיתחיל ה' יעזר לו, כמאמר הפסוק: "אקרא לאל קים עליון לאל גמר עלי" תהלים, פלומר, פאשר אדם מתחיל במצוה לשם שמים לא יפחד איך יסימנה, עליו לבטח בה' שיעזרהו לגמר המצוה.

ויש להבין, מדוע כל כך החמירה התורה בעוון הנדה? אלא משום שכל עברה שאדם עובר הוא נענש לבדו, ואם זה עוון של עריות אז שנים נענשים. אך בעוון הנדה, חוץ מהענש של האיש ואשתו רחמנא לצלן גם הפנים נפשים נפגמת. לכן פאשר האיש הישראלי בא בבכרית הנשואין עם בת ישראל כשרה, עליו לדעת שבכל רגע מטלת עליו חובת הזהירות, ואם חס ושלום יזלזל בעונת הנסתות או האשה תזלזל בדיני הבדיקות, הכתמים או החציצה, יכולים להכשיל ה' ירחם, ואם תתעבר מביאה זו, במקום שביאו לעולם בן חיל פשר עובד ה', יבוא לעולם רשע ובעל מדות רעות ומגנות, ויוכלו לסכל ממנו דורות רבים בעוון אבותיו. ה' ישמרנו.

מפעילות האגדה

אגדת "זכות יהודא" הקימה במערב ראשון לציון תלמוד תורה לילדי ישראל. כל המעגן לתרם להרחבת הפעילות או להקדיש קלטות או ספרים להצלחה או לעלוי נשמת, נתן להפקיד בבנק הד'אר מספר חשבון. 2716851 קוראת יקר/ה, אם יש לך מעשייה נפלאה הקשורה לחזיק מצוות הטְהָרָה, תוכלו לשלח אלינו לפי הכתבת הנ"ל, ובלי נדר נפרסם במהדורות הבאות. נתן להשיג אצלנו קלטות ודיסקים לצפייה לחזיק טהרת המשפחה בשפוט: אנגלית, צרפתית, ספרדית, ערבית, פורטוגזית, רוסיית ופרסית.

כְּמוֹ כֵּן נִתֵּן לְקַבֵּל מִדְּרִיכוֹת בְּכָל מְקוֹם בְּאֶרֶץ וּבְעוֹלָם, בְּדֵי לְשִׁמְעַע הַסְּפָרָה
מִקִּיפָה בְּנוֹשָׂא הַטְּהָרָה הַלְּכָה לְמַעֲשֵׂה.
כְּתִבְתָּנוּ:

אַגְדַת "זְכוֹת יְהוּדָא" ת.ד. 1159 רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן

טֵלְפוֹן 03-6188695

פֶּקֶס 03-9518512